

»Zmaga nevezanosti – zmaga miru« Kairski »Al Gumhuria« o drugi konferenci neangajiranih

KAIRO, 19. sept. (Tanjug). Pomen, ki ga svetovno javno mnenje pripisuje drugi konferenci nevezanih držav, ne izira samo iz velikega števila udeležencev, temveč predvsem iz sedanjih potreb sveta, poudarja v posebnem komentarju ob drugem srečanju šefov držav in vlad neangajiranih držav današnji kairski dnevnik »Al Gumhuria«.

List sodi, da sta v prvem planu konference dve skupini problemov. Prva je nenehna nevarnost pred uničevalno vojno, druga pa žariščni sporov, ki jih netižno in podpihujejo kolonialistični in neokolonialistični krogi.

Neangajirane države, piše omenjeni časopis, imajo tako materialne kot moralne možnosti, da zagotovijo svetu odpravo vseh teh nevarnosti.

Glede razoročitve se »Al Gumhuria« sklanja na korist ne izkušnje beograjske konference in predlaga, naj bi druga konferenca nevezanih držav, ki jo bo vodil svetovni svetovni svet, imela imenu posredovalne pri velikih silah za zagotovitev napredka v razoročitvenih razgovorih. List zaključuje, da bo kairska konferenca nov korak na poti miru in mednarodnega sodelovanja.

List »Al Akbar« v krajšem komentarju poudarja, da veliko število udeležencev na kairski konferenci potrjuje vero v svetlo prihodnost svetovnega političnega nevezanosti na vseh kontinentih. Zmaga nevezanosti, poudarja list, je zmaga politike miru v svetu.

Norveški parlamentarci prispeli v Zagreb

ZAGREB, 19. sept. (Tanjug). S posebnim letalom je danes prispela iz Dubrovnika v Zagreb delegacija norveškega parlamenta pod vodstvom predsednika Nilsa Langhelleja. Z norveškimi gosti sta prispela v Zagreb podpredsednik zvezne skupščine Strahil Gigov in šef kabineta predsednika zvezne skupščine dr. Anton Vrtača.

Popoldne si je delegacija norveškega parlamenta ogledala zagrebški študentski center in delavsko univerzo »Moša Pišade«, nato pa se mednarodni jesenski sejalesem. Zvečer ji je predsednik mestne skupščine Pero Pirker priredil večerjo.

Hruščov mladincem

Iz govora delegatom mednarodnega foruma solidarnosti mladine

MOSKVA, 19. sept. (Tanjug). Sovjetski premier Nikita Hruščov je danes poudaril, da socializem lahko izrazi in mora izraziti svojo premoč nad kapitalističnim družbenim redom skozi ekonomsko tekmovalnost.

V govoru, ki ga je imel na sprejemu v kongresnem dvorcu v Kremlju na čast udeležencev mednarodnega foruma solidarnosti mladine in študentov, je sovjetski premier dejal, da notranjo in zunanjo politiko ZSSR danes krizirajo tisti, ki ne verjamejo v ekonomsko premoč socialističnega sistema. Po njegovih besedah pravim mladostnikom niso potrebne fraze, temveč sila, umirjenost in pripravljenost, da bi bili po marksistično-leninističnih poteh.

»Na nas kažejo s prstom, ker smo za miroljubno koeksistenco«, je dejal Hruščov. »Da. Mi smo za koeksistenco med državami z različnimi družbenimi sistemi, vendar pa smo proti koeksistenci s sovražnikom.« Dodal je, da ne more biti miru in koeksistence med

* Nadaljevanje na zadnji strani

Berite jutri v »Delu«

Na športni četrti in peti strani boste lahko v ponedeljek brali poročila naših posebnih dopisnikov s kvalifikacijske nogometne tekme za SP Lusemburg: Jugoslavija v Beogradu, motornih dirk za »Veliko nagrado Primorske« v Portorožu in tekme četrtga kola ZRL Mlada Bosna: Rudar (Trbovlje) v Sarajevu, o zanimivih dogodkih na slovenskem nogometnem derbiju Olimpija: Ključnik, atletskem ekipnem prvenstvu Jugoslavije za člane in mednarodnem troboju Francija: Italija: Jugoslavija za članice, državnem plavalnem prvenstvu v Splitu, zvezih in republikah ligah v košarki, rokometu, odbojki in nogometu...

PRIHOD WALTERJA ULBRICHTA – Na beograjskem letališču je predsednika Nemške demokratične republike Walterja Ulbrichta sprejel predsednik SFRJ Josip Broz Tito.

Walter Ulbricht v Beogradu Na letališču je gosta pričakal predsednik Tito

BEOGRAD, 19. sept. (Tanjug). Predsednik državnega sveta Nemške demokratične republike in prvi sekretar CK Enotne socialistične stranke Nemčije Walter Ulbricht je danes prispel na neuradni obisk v Jugoslavijo. Na beograjskem letališču ga je pričakal predsednik SFRJ in generalni sekretar ZKJ Josip Broz Tito s soprogom.

Po slovesnosti na letališču se je predsednik Tito s svojim gostom odpravil na Dedinje, kjer bo Walter Ulbricht stanoval med svojim bivanjem v Beogradu.

Predsednik republike in generalni sekretar ZKJ je danes dopoldne v Belem dvoru sprejel predsednika državnega sveta NDR in prvega sekretarja CK Enotne socialistične stranke Nemčije Walterja Ulbrichta in z njim izmenjal mnenja o bilateralnih in mednarodnih vprašanjih.

Predsednika državnega sveta Walterja Ulbrichta so sprejeli državni sekretar in prvi namestnik zunanjega ministra Otto Winzer, minister in prvi namestnik predsednika državne planске komisije Gerhard Schürer in izredni odposlanec in pooblaščen minister DR Nemčije v Beogradu Eleonora Steiner.

Sprejema so se udeležili član ZIS Jože Brilej, namestnik državnega sekretarja za zunanje zadeve Marko Nikezić in drugi.

Predsednik republike s soprogo je nato v Belem dvoru prisedel k obedi s predsednikom državnega sveta NDR in njegove soprogo.

Z jugoslovanske strani so bili na kosilu tudi predsednik zvezne skupščine Edvard Kardelj s soprogo, predsednik ZIS Petar Stambolić, član izvršnega komiteja CK ZKJ Veljko Vlahović in drugi osebnosti.

Tovarišica Jovanka Broz pa je popoldne sprejela v varšavsko Lotto Ulbricht in se zadržala z njo v prijetnem razgovoru.

Prvi sekretar CK Enotne socialistične stranke Nemčije Walterja Ulbrichta in z njim izmenjal mnenja o bilateralnih in mednarodnih vprašanjih. Predsednika državnega sveta Walterja Ulbrichta so sprejeli državni sekretar in prvi namestnik zunanjega ministra Otto Winzer, minister in prvi namestnik predsednika državne planске komisije Gerhard Schürer in izredni odposlanec in pooblaščen minister DR Nemčije v Beogradu Eleonora Steiner.

Brez sklepa o Cipru Naslednja seja Varnostnega sveta 21. t. m.

NEW YORK, 19. sept. (TASS-Tanjug-Reuters). Noč je bila v New Yorku nova seja Varnostnega sveta o ciprskem problemu. Po krajšem zasедanju so napovedali novo sejo za 21. september. Norveški predstavnik Nilson je opozoril, da nenehne intervencije nekaterih držav Atlantiskega pakta zapletajo položaj. Podprl je predlog, da bi razširili pooblastila sil OZN na Cipru.

Kakor je danes izjavil grški premier Papandreu, imata vladi v Atenah in Nikoziji popolnoma enako stališče o ciprskem vprašanju. Pripravljeni sta proučiti vsak načrt, ki bi ga predložil novi posrednik OZN, če rešitev ne bi bila v nasprotju z osnovnimi načeli OZN in njene lištine o pravici do neodvisnosti in samoodločbi. Če posrednik OZN ne bo dosegel nobenega uspeha, se bosta Grčija in Ciper obrnila na Generalno skupščino OZN.

Premier Papandreu je tudi dejal, da bo Grčija podpirala silo OZN na Cipru in podpre dila svoje enote njihovernu povečanju, tudi če bi Turki ravnali drugače.

Papandreu je povedal, da

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

Tito sprejel Rajashwara Dayala

Razgovarjala sta se o zadnjih pripravah na kairsko konferenco

BEOGRAD, 19. sept. (Tanjug). — Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je danes popoldne sprejel pomočnika indijskega ministra za zunanje zadeve Rajashwara Dayala, ki je sinoči prispel v Beograd.

Pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve Mišo Pavičević in Rajashwar Dayal sta imela pred tem v državnem sekretariatu prvi del jugoslovansko-indijskih uradnih razgovorov. Razpravljala sta o aktualnih vprašanjih v zaključnem obdobju priprav za kairsko konferenco neangajiranih držav.

Pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve Miša Pavičević je v čast Rajashwara Dayala danes priredil slavnostno kosilo v zgradbi protokola na Terazijah.

Posebna odposlanca predsednika indijske vlade je sprejel predsednik Tito. Ob tej priložnosti je izročil predsedniku Titu osebno poslano od predsednika indijske vlade Lala Bahadurja Sastrija.

Basamungu odpotoval

BEOGRAD, 19. sept. (Tanjug). — Misija dobre volje Centralnoafriške republike je danes končala svoj obisk v Beogradu in je skozi Pariz odpotovala domov. Šef misije, predsednik ekonomskega sveta Ferdinand Basamungu je pred odhodom izjavil, da bosta Jugoslavija in Centralnoafriška republika razvijali odnose na raznih področjih. Po konkretnih vidikih tega sodelovanja so razpravljali v zveznem izvršnem svetu, jugoslovansko delegacijo je vodil član ZIS Avdo Humo.

Sklican republiški prosvetno-kulturni zbor

LJUBLJANA, 19. sept. — Predsednik prosvetno-kulturnega zbora skupščine SR Slovenije sklicuje 12. sejo prosvetno-kulturnega zbora skupščine SR Slovenije, ki bo v ponedeljek, dne 28. septembra 1964 ob 9. uri v prostorih skupščine SR Slovenije, Ljubljana, Subičeva št. 4.

Po predlogu dnevnega reda bo zbor razpravljal: — o analizi izpolnjevanja temeljnih smernic in na-log družbenega plana SR Slovenije do 31. 8. 1964; — o položaju in problemih radia in televizije; — o prihodnjem delu prosvetno-kulturnega zbora.

Iz tajništva skupščine SR Slovenije

Kan grozi Kambodži

SAJGON, 19. sept. — Južno-vietnamski premier general Kan je danes na tiskovni konferenci izjavil, da bo Južni Vietnam omejil uporabo reke Mekong kot mednarodne prometne poti, če bo Kambodža nadaljevala sovražno dejavnost proti njegovemu režimu. Po njegovih besedah ima južno-vietnamski režim v rokah pismo kambodžanskega šefa države nekome, katerega imena Kan ni hotel povedati. Iz tega pisma je baje jasno, da je princ Sihanuk v prijateljskih stikih s pristaši Vietkonga in južno-vietnamske opozicije, ki živijo v Parizu.

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

V 20 sekundah avtomatska telefonska zveza med Beogradom in Zagrebom A. Ranković vključil tranzitno centralo v Beogradu

BEOGRAD, 19. sept. (Tanjug). — Podpredsednik republike Aleksandar Ranković je izročil danes rednemu prometu tranzitno centralo v Beogradu prek katere je mogoče v največ 20 sekundah dobiti avtomatsko telefonsko zvezo z Zagrebom. »To je brez dvoma velik uspeh naših delovnih ljudi — je dejal Aleksandar Ranković — in prepričan sem, da bomo v tej zvezi izpolnili postavljeni načrt, čeprav je obsežen in zahteva precej sredstev.«

Izpolnitev načrta za avtomatizacijo jugoslovanske telefonske mreže je v zaključni fazi. V minulih treh mesecih so začeli delati štiri, do konca leta pa bo vključenih še sedem tranzitnih central.

Preostale štiri centrale bodo dograjene sredi prihodnjega leta. Vzporedno s centralami

začenjajo delovati tudi zveze velike zmogljivosti. S tem se medsebojno povezujejo centrale, obenem pa zboljšujejo naše telefonske zveze s sosednimi državami.

V svojem govoru na slovesnosti v beograjski centrali je generalni direktor skupnosti PTT Jugoslavije Prvoslav Vasiljević poudaril, da program modernizacije financirajo PTT podjetja iz lastne akumulacije. Pri izpolnitvi tega programa so uspešno sodelovale tovarne »Nikola Tesla« iz Zagreba, tovarna kablov iz Svetozareva, elektronska industrija Niša, »Iskra« iz Kranja, Radioindustrija iz Zagreba in drugi kolektivi. Poslovni stiki so bili navezani tudi s tvrdkama Siemens-Halske iz Münchna in I. M. Ericson iz Stockholma.

Razen velikega prihranka v času nudijo moderne telefonske naprave tudi možnosti za zmanjšanje stroškov. Do zdaj je namreč veljala enota razgovora med Beogradom in Zagrebom nekaj več kakor 1000 dinarjev, ne glede na to, ali so se naročniki pogovarjali 10 sekund ali pa predpisane tri minute. Avtomatska centrala pa bo registrirala impulze med razgovorom tako, da bodo krajša sporočila veljala nekajkrat manj kakor prej.

Tranzitne centrale so montirane ali pa jih montirajo v Ljubljani, Zagrebu, Reki, Splitu, Osijeku, Banjaluki, Mostaru, Sarajevu, Tuzli, Novem Sadu, Beogradu, Titovem Uzicu, Kragujevcu, Nišu, Prištini, Titogradu in Skopju. Ko bo delo končano, bodo vsi naročniki, vezani na eno izmed teh central, lahko dobili avtomatsko zvezo z naročnikom v katerikoli kraju države, če je tudi povezan z eno izmed tranzitnih central.

Današnje slovesnosti so se poleg članov kolektiva tranzitne centrale udeležili tudi Svetislav Stefanović, Nikola Minčev, Marin Cetinčić, Vojin Lukić in drugi.

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

Prednost za sposobnejše

V razpravi in tudi v sklepih zadnjega zasedanja zvezne skupščine je bil dan velik poudarek utrjevanju materialne podlage gospodarskih organizacij. Kakor je znano, so bila že pri dosedanjem uveljavljanju smernic gospodarskega sistema dokajljna sredstva, ki so bila poprej v centralnih skladih, s spremembami v družbenih dajljah prenesena neposredno na gospodarstvo. V Sloveniji znašajo v letošnjem letu na ta način pridobljena sredstva za gospodarske organizacije okoli 52 milijard dinarjev. V zvezni skupščini so pa napovedali nadaljnje spremembe. Tako med drugim predvsem možnost, da bi ukinili splošni prometni davek v proizvodnji in prispevek iz dohodka za vse gospodarske organizacije. Omenjene in še nekatere druge zmanjšane družbene obveznosti naj bi omogočile, da bi se povečal »manevrski« prostor gospodarskih organizacij za racionalno gospodarjenje.

Razumljivo je, da celotna politika uveljavljanja smernic gospodarskega sistema, kot je reševanje položaja nekaterih temeljnih panog proizvodnje v višjih cenah, naraščanje vrednosti živega dela, ki se odraža v višjih osebnih dohodkih, odločna usmerjenost na izvoz, zastavljajo gospodarskim organizacijam nove probleme. In tudi ukrepi za stabilizacijo gospodarstva, ki so bili pravkar napovedani v zvezni skupščini, kot je omejitev potrošnje, predvsem investicijske, v realne meje, v zvezi s tem zaostrena kreditna politika, težji pogoji za uvoz reprodukcijskega materiala, bodo postavili gospodarske organizacije v nov, zahtevnejši položaj. V takih razmerah odstopa skupnost nov del sredstev gospodarstva, da bi bilo sposobnejše premagati težave in izpolnjevati svoje naloge.

Na nedavnem plenu Zveze sindikatov Jugoslavije je bila izrečena kritika o tem, da se v gospodarstvu prepočasno aktivirajo notranje rezerve. Neodgovorno prav novi pogoji gospodarjenja, ki so jih prinesli juljski ukrepi, kot tudi tisti, ki jih je napovedalo zadnje zasedanje zvezne skupščine, narekujejo, da se gospodarske organizacije odločno obrnejo vase. Kaže namreč, da se bodo vrata za razne špekulantske rešitve, kot je nepravilno zviševanje cen in podobno, precej močno priprla. Skupnost pa prav s svojo zavestno politiko krepi materialne podlage gospodarskih organizacij omogoča, da bodo v okviru teh pogojev prispevali tudi lasten delež z bolj ekonomično proizvodnjo.

A. JAVORNIK

AVTOMATIZACIJA TELEFONSKE MREŽE V ZAKLJUČNI FAZI — Podpredsednik republike Aleksandar Ranković je včeraj vključil v omrežje beograjsko tranzitno centralo, ki omogoča kar najhitrejšo vzpostavitev telefonske zveze med Beogradom in Zagrebom. Za to bo poslej potrebnih največ 20 sekund. Telefoto: Tanjug

Mali afriški vrh ob slavlju v Bizerti

Burgiba skuša spraviti maroškega kralja in predsednika Mavretanije

TUNIS, 19. sept. — Na prslavi prve obletnice evakuacije Bizerte 16. oktobra bo do sodelovali maroški kralj Hasan II., predsednik Mavretanije, Malija in Senegala Moktar Uld Dadi, Modibo Ketta in Leopold Sedar Senghor. Dogodek bo priložnost za mali afriški sestanek na vrhu, ki ga organizira predsednik Burgiba. Po pisanju tunizjskega tiska se bosta sestanka morda udeležila tudi alžirski predsednik Ben Bela in libijski kralj Idris el Senusi. Po oceni rednika »Jeune Afrique« bo predsednik Burgiba poskušal skleniti maroškega kralja in predsednika Mavretanije, o čemer je dosegel že določeno napredek. »V Kairu je dosegel pol uspeha, upa pa, da bo v Bizerti še bolj uspešen«, piše »Jeune Afrique«.

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

Antikolonialni odbor OZN graja ZDA

ZDA niso dovolj storile, da bi Samoa čimprej dobila neodvisnost

NEW YORK, 19. sept. (Tanjug). Pododbor antikolonialnega odbora OZN je objavil poročilo, v katerem ugotavlja, da ZDA niso izvedle vseh potrebnih ukrepov, da bi prebivalstvo skupine otokov Samoa dobilo čimprej neodvisnost. Poročilo poudarja, da je naj bi čimprej uresničili pogoje, da bi prebivalstvo samo odločilo o svoji prihodnosti.

Drugi pododbor pa je priporočil Veliki Britaniji in Argentini, naj na miren način rešita problem Falklandskih otokov. Argentina je namreč zahtevala od protikolonialnega odbora, naj pravilno reši spor okrog teh otokov, ki jih je leta 1833 okupirala Velika Britanija. Argentina meni, da sodijo ti otoki njej in da so, pogodbeno, sestavni del Argentine.

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

Spor zaradi trgovine z Vzhodom

Schröder proti dolgoročnim kreditom, Couve de Murville pa zanje

WASHINGTON, 19. sept. (Tanjug). Spor med Parizom in Bonnom na seji ministrov za zunanje zadeve Evropske gospodarske skupnosti v Bruslju zaradi kreditov »komunističnim deželam« je povzročil zanimanje v Washingtonu in mu je čunkajše časopisje dalo vidno mesto. »Washington Post« namreč poudarja, da je na tajni seji Schröder nasprotoval odobritvi kreditov na več kot 5 let, vendar pa se glede tega ni strinjal z njim Couve de Murville, tako da so vsi stvar prepuščali izvršnemu organu EGS, ki naj bi izdelal kriterije nove kreditne politike do vzhodnih dežel. List meni, da je bilo Schröderjevo stališče pre-

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

••• Nadaljevanje na zadnji strani

Premajhen izvoz na Poljsko

Zasedanje mešanih trgovinskih zbornic Jugoslavije in Poljske

ZAGREB, 19. sept. (Tanjug). — Mešani trgovinski zbornici Jugoslavije in Poljske sta med večerajšnjim zasedanjem v Zagrebu ugotovili, da je v prvih osmih mesecih letos znašal jugoslovanski izvoz na Poljsko 22,7 milijona dolarjev, uvoz pa 37,2 milijona dolarjev. Zastopniki obeh zbornic so vztrajali, da je treba čimprej urediti ta neskladja, saj so precejšnja ovira za krepitve in razvoj gospodarskih odnosov med Jugoslavijo in Poljsko. Vrednost skupne medsebojne izmenjave bo znašala letošnji približno 100 milijonov dolarjev ali dvakrat več kot pred petimi leti. Glede na zelo ugodne možnosti za medsebojno sodelovanje na raznih gospodarskih področjih so na sestanku mešanih zbornic izrazili prepričanje, da bi bilo mogoče v kratkem obdobju podvojiti obseg izmenjave.

Kot eno posebno primernih oblik nadaljnjega sodelovanja so ocenili razširitev industrijske kooperacije in specializacije, pri čemer so že doseženi prvi zadovoljivi rezultati.

Prve rezultate sodelovanja med jugoslovanskimi in poljskimi podjetji v proizvodnji ladijskih motorjev in nekaterih drugih industrijskih naprav so prikazali na sedanjem zagrebškem vselesemu, kjer so bili v minulih dneh obširni razgovori o možnostih za zboljšanje medsebojnih odnosov in skupne udeležbe na svetovnem trgu.

Na kratko

OBLETNICA OSVOBODITVE — LAZAREVAC. Tu so večerjati številni slovenski proslavili 20-letnico osvoboditve Lazarevca in okoliških krajev. Med drugim so odkrili tudi spomenik narodnemu heroju Miloradu Labudoviću, komandantu prvega sumadijskega odreda. Spomenik so odkrili tudi učitelju in prvoborniku tega odreda Vojislavu Saviću.

PIONIRSKA IGRE — BEOGRAD. Za jugoslovanske pionirske igre 1964-1965 pripravljajo pionirski odredi v Srbiji več pohodov po poteh partizanskih bitk, uredili pa naj bi tudi spominski gozd v Kragujevcu in alejo herojev v Jajincih pri Beogradu in vrsto drugih akcij.

V SPOMIN NA ZGODOVINSKE DOGODKE — GACKO. Tu so slovesno proslavili tri zgodovinske dogodke iz septemskih dni leta 1944, ko je bilo v tem mestu vzhodne Hercegovine veliko ljudsko zborovanje, izvoljena oblastna narodnosvobodilna skupščina za Hercegovino in njen izvršni organ oblasti — narodnosvobodilni odbor.

KREDITI ZA LOVSKE ORGANIZACIJE — NOVI SAD. Ko bo sprejel zakon o lovstvu, ki ga sedaj pripravljajo, bo beograjsko podjetje Agroexport dodelilo velike sredstva za kreditiranje lovske organizacije, da bi gojile divjad. To izvozno podjetje plačuje žive zajce po 10.000 dinarjev, divjad pa prevzema kar v lovskih.

Boljši položaj kmetijstva

Letos naj bi se povečali tudi skladi

BEOGRAD, 19. sept. (Tanjug). Po ocenah zveznega sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo je pričakovati, da bodo kmetijske organizacije do konca leta uresničile predvideno povečanje stopnje skladov. S tem se običajno zboljšuje položaj kmetijstva, čeprav je po zvišanju cen poglavitnih kmetijskih pridelkov prišlo tudi do določenega povečanja materialnih stroškov v kmetijski proizvodnji.

Kalkulacija o zboljšanju položaja kmetijskih organizacij izhaja iz statistike, da materialni stroški v letošnji jesenski setvi ne bodo narasli za več kot 15 odst. v primerjavi z lanskim letom. Prav tako računajo z normalnim povečanjem osebnih dohodkov, ki so v kmetijstvu zaslojili za dohodki v drugih panogah gospodarstva. Sedanje gibanje kaže, da so osebni dohodki narasli v normalnih okvirih. Ni pa še popolnih podatkov o sedanjih povprečnih prejemkih v kmetijstvu.

Iz grobih računov je videti, da so spričo sedanjih povečanih dohodkov kmetijskih delavcev različne med prejemki v tej panogi in v industriji zdaj običajno ublažene. Tako so bili v prvih petih mesecih lani prejemki v kmetijstvu za 29 odst. manjši kakor v industriji, v istem obdobju letos pa so bili osebni dohodki kmetijskih delavcev le za 20 odst. nižji od dohodkov delavcev v industrijskih podjetjih.

Toliko razliko v dohodkih med kmetijstvom in in-

Brez doslednejše delitve po delu ne bo mogoče izkoristiti rezerv v podjetjih

Iz govora Svetozarja Vukmanovića na drugem plenumu CS ZSJ

BEOGRAD, 19. sept. — Na drugem razširjenem plenumu centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije je imel predsednik centralnega sveta Svetozar Vukmanović daljši govor, v katerem je obširno analiziral ekonomske in družbene razloge za nedavne ukrepe ZIS na področju kmetijstva, rudarstva in elektrogospodarstva. Kot je poudaril, so bile podražitve v teh panogah najine in eden osnovnih pogojev za nadaljnji razvoj teh gospodarskih področij.

V zvezi z življenjskim standardom, ki bi bil ob takih ukrepih lahko ogrožen, pa je Svetozar Vukmanović dejal, da se je položaj za delavce v kmetijstvu, rudarstvu in elektrogospodarstvu popravil, torej na področjih, kjer je bilo najnujnejše, da se osebni dohodki zaposlenih izboljšajo. Vendar pa, povzeto po njegovih besedah, izboljšanje položaja v teh panogah ne bi smelo pasti in tudi ni potrebno, da bi padlo na breme standarda delavcev, ki so zaposleni v drugih gospodarskih organizacijah in družinskih službah. Navajal je prednosti ukinitev tistih gospodarskih instrumentov, kot so prometni davek za nekatere proizvode, prispevek na štetni dohodek itd., s katerimi je federacija zajemala precejšnja sredstva delovnih organizacij. Svetozar Vukmanović je dejal, da bi se iz teh sredstev lahko krili izdatki, ki so jih izvajale podražitve nekaterih proizvodov. Menil pa je, da je ta decen-tralizacija sredstev prinesla manjši uspeh zato, ker jo je spremljalo dodatno obremenjevanje delovnih organizacij.

Nato je kritiziral gibanje cen na našem tržistu, kjer se niso prišlo do izraza ekonomske zakonitosti, po ka-

Poljska sindikalna delegacija v Slovenijo

LJUBLJANA, 19. sept. Kot gost centralnega sveta zveze sindikatov Jugoslavije je danes zvečer priselila iz Beograda v Ljubljano 4-članska delegacija sindikata transportnih delavcev LR Poljske, ki jo vodi predsednik tega sindikata Mieczyslaw Grad. V času tridnevnega bivanja v naši republiki bodo gostje iz Poljske v spremstvu predsednika sindikata za promet in zveze Slovenije Humberta Gačnika obiskali Maribor, kjer bodo imeli na tamkajšnjem ZTP razgovore o delu socialnih služb, rekreaciji in dopustih, ter avtobusno podjetje Maribor, kjer se bodo s predstavniki delovnega kolektiva pogovarjali o delavskem samoupravljanju in delitvi dohodkov. Poljski sindikalni delavci si bodo ogledali Velenje in obiskali Pohorje ter še nekatera turistična središča.

Sprejemi in obiski

BEOGRAD — Podpredsednik republike Aleksandar Ranković je sprejel jugoslovanske veleposlanika v LR Poljski Ljubo Babica. Namestnik vrhovnega poveljnika oboroženih sil SRJ in glavni sekretar za narodno obrambo general armije Ivan Gošnjak je sprejel na postorini obisk dosedanjega izrednega in pooblaščenega veleposlanika Velike Britanije v Jugoslaviji Michaela Oreswala. Britanske veleposlaniki sta sprejela na poslovilni obisk tudi predsednik ZIS Leta Stanislav in predsednik zveznega odbora SDZJ Laza Kolisevski.

ZAGREB — Državni sekretar v ministru za trgovino in obnovo avstrijske vlade dr. Winzen Kozina je priselil večerjati v Zagreb in si ogledal jesenski mednarodni veseljen.

BEOGRAD — V Beograd je prišla kot gost zveznega sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo kmetijska delegacija NDR, ki jo vodi državni sekretar in predsednik komiteja za kmetijsko proizvodnjo in odnose kmetijskih pridelkov pri ministru Helmut Koch.

ATENE — Jugoslovanski veleposlanik v Atinah Rado Dapčević je prišel večerjati na gostu patriarha srbske in makedonske pravoslavne cerkve Germana. Na večerji je bil med drugimi tudi dosednji Po-zvezni skupščinski Mijalko Todorović, ki se je udeležil poroke grške kralja.

terih se oblikujejo cene na osnovi ponudbe in povpraševanja. Dejal je, da cene na našem tržistu ne padajo niti v tistih primerih, ko zaloge blaga odlično rastejo. To se dogaja zato, ker se v gospodarstvu in poslovanju delovnih organizacij še vedno prevladujejo administrativni organi in ker je še vedno prevladujoča distributivna in budžetirna v gospodarstvu. Po mnenju Svetozarja Vukmanovića je treba rešitve za to iskati v ustvarjanju ekonomskih pogojev za družbeno kontrolo cen, to je v zainteresiranosti proizvajalcev pri stabiliziranju cen.

V svojem govoru je Svetozar Vukmanović nato nakazal in obrazložil še več drugih možnosti in pogojev, s katerimi naj bi preprečili poslabšanje standarda zaposlenih. Pri tem je dal prvo mesto odločnejšemu boju za omejitve investicij in spremembo njihove strukture. Posebej je navajal podatke, ki pričajo, da se je premalo mislilo na modernizacijo obratov in uvajanje novih tehnoloških procesov, kar naj bi aktiviralo ogromne rezerve, ki ostajajo na razpolago v neizkoriščenih kapacitetah. Podatke o 200.000 novozaposlenih, od katerih je dobra polovica prišla z vasi ter zapustila kmetijsko dejavnost, pojasnjuje, da kod pošamejši dvig standarda delavcev in vse močnejši pritisk na komunalne sklade.

Posebna pozornost velja tudi razložitvi številnih prednosti, ki jih v razvoj gospodarstva vnaša integracijski proces. Svetozar Vukmanović je navajal podatke o izrednih rezultatih, doseženih

Fruškogorska transversala

Možnosti za še večji obisk Fruške gore

NOVI SAD, 19. sept. (Tanjug). — Davi je bila svečano odprta nova trasa fruškogorske transversale, dolga približno 120 km, ki povezuje najlepše dele Fruške gore z zgodovinskimi in kulturnimi znamenitostmi.

S tem so obenem ustvarjene ugodne možnosti za še večji obisk v tem velikem narodnem parku, ki obsega več kakor 30.000 ha. Samo letos je bilo na Fruški gori približno milijon turistov, turizem in planinarje.

Fruškogorska transversala se začne pri starodavnem Petrovaradinskim trgu Novoga Sada, nato pa gre

poleg Zmajevga muzeja v Sremski Kamenici, osmih starih fruškogorskih samostanov in številnih znamenitih niških krajev, zaključuje pa se pri Brekovicem muzeju v Sremski Karlovcu. Za vse te točke in planince, ki bodo šli po tej trasi, razmnoženi z rdečo-belimi trkotniki, ki bo vsakokrat najlepši doživljaj srečanje z Dunbovskim pokom. S svojimi vodnimi kaskadami je potok posebnost Fruške gore.

Vsekarne železnice in planince, ki bo prehodil vso traso od Petrovaradinske trdnjave do Brankovca muzeja v Sremski Karlovcu bo planinsko-smučarska zveza Vojvodine podela značko fruškogorske transversale. Da bi dobili to priznanje, bodo morali planinci in železniki predložiti komisiji svoj dnevnik z obsejanimi žigii 24 kontrolnih postaj na Fruški gori.

Jugoslovanski paviljon je pritegnil pozornost tako poslovnih ljudi kot tudi obiskovalcev, ki so se posebno zanimali za usmeno konferenco, galarterijo, obutev, izdelke industrijske konserv, jugoslovanske pišče in izdelke domače obrti.

Lovni turizem bi nam lahko omogočil večji devizni priliv

Skrbeti bi morali za materialno osnovo lovišč

NOVI SAD, 19. sept. (Tanjug). — Kmalu se bodo začele priprave za izdelavo sedemletnega programa razvoja tako imenovanega deviznega lovnega turizma kot sestavnega dela splošnega perspektivnega programa za zboljšanje jugoslovanskega turizma. Ta sklep so sprejeli na posvetovanju v Novem Sadu, ki so ga skupno organizirali zvezna gospodarska zbornica, komite za turizem ter lovske zveze in organizacije.

Ugotovili so, da je ta nova gospodarska panoga dala lani približno milijon dolarjev, da pa še niso izkoriščene ugodne naravne in druge možnosti. Ena glavnih nalog bo natančneje določiti stalež divjadi in ukrepe za njeno povečanje. Treba je tudi bolj proučiti potrebe in želje tujega trga, ekonomske cene divjadi, višino investicij za umetno proizvo-

Tudi tehnično sodelovanje z Italijo?

Zasedanje mešanih zbornic Jugoslavije in Italije

ZAGREB, 19. sept. (Tanjug). — V nadaljevanju zasedanja mešanih zbornic Jugoslavije in Italije so bili danes informativni razgovori med uglednimi predstavniki naše in italijanske industrije.

Od Jugoslovancev je tem razgovorom med drugim prisostvoval predsednik zvezne gospodarske zbornice in član zveznega izvršnega sveta J. Kov Blazevič, od Italijanov pa poлег predsednika italijanske-jugoslovanske zbornice dr. Luigija Meda in generalnega konzula v Zagrebu Antonina Restiva tudi zastopniki znanih italijanskih tvrdk.

Med razgovori so gospodarstveniki obeh držav izrazili obojestransko željo, da bi proučili čim širše možnosti za skupno sodelovanje na dolgoročni osnovi. Pozitivno ocenjujejo sedanjo stopnjo gospodarskih odnosov med obema državama so poudarili, da bi prihodnje sodelovanje lahko, ko zajelo področje industrijske in tehnične kooperacije, medsebojno delitev dela in skupno nastopanje na tretjem trgu. Opozorili so tudi, da so potrebni pogostejši stiki, da bi lahko prispevali k hitrejšemu in učinkovitejšemu izvajanju sklepov in dogovorov.

Posvetovanje o uporabi poliesternih vlaken

LJUBLJANA, 19. sept. — Zaradi vse večjega pomena sintetičnih, posebno pa poliesternih vlaken v naši tekstilni industriji, organizira inštitut za tekstilno tehnologijo pri fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani skupaj z zvezo inženirjev in tehnikov tekstile v Jugoslavije, zvezo inženirjev in tehnikov tekstilcev SRS, društvom inženirjev in tehnikov tekstilcev v Ljubljani ter zvezno gospodarsko zbornico in svetom za tekstilno industrijo v Beogradu posvetovanje o uporabi poliesternih vlaken v tekstilni industriji.

Posvetovanje bo od 1.-3. oktobra v Palace hotelu v Portoforzu. Na posvetovanju bodo sodelovali poleg domačih strokovnjakov tudi priznani strokovnjaki iz Nizozemske, Švice, Italije, Velike Britanije, DR Nemčije in ZR Nemčije. Udeležence posvetovanja bo tudi svetovnoznani strokovnjak prof. Dr. Bobet s tekstilnega inštituta v Karl Marx Stadu v DR Nemčiji, ki bo imel predavanje tudi v Ljubljani dne 22. 9. 1964 na tekstilnem oddelku fakultete za naravoslovje in tehnologijo.

Na posvetovanju bodo obravnavali problematiko predenja tkanja, pletenja in oplemenitenja poliesternih vlaken in tudi problematiko izdelave teh sintetičnih vlaken (terilen, diolen, terital, terlenka, daeron itd.) v meslinah z bombažem, lanom in volno.

V. K.

Pisma bralcev

Ne morejo shajati

Tovariš urednik, mnogokrat beremo in silimo poročila o prizadevanju različnih gospodarskih podjetij, da bi tako ali drugače dosegla možnost za znižanje cen svojih izdelkov ali storitev. Verok, ki ga pri tem navedejo skoraj vsi prizadeži, je ta, da podjetje ali organizacija s svojimi dosedanjimi cenami ne more shajati.

Nekatera podjetja so, glasi po letošnjem 18. juliju, svoj namen že dosegla oziroma realizirala, in sicer kar na svoji komercialni način, druga pa čakajo na odobritev ali dovoljenje pristojnih organov, medtem pa tarnajo naprej, dokler tudi ona ne bodo dosegla upravičenega ravnanja ali prilagoditve s stanjem na tržiscu in seveda tudi z novimi cenami.

Tovariš urednik, mislim, da je pri tem vprašanju slej ko prej treba pomisliti na dve stvari, na kateri dosegajo svoje, se nekoliko dosti gledati.

1. Kako je s podjetji, ki ne shajajo? Ali je najvišji gospodarski namen res ta, da mora podjetje shajati, in če ne drugače, tudi za vsako ceno?

Na svetu velja v gospodarstvu pravilo, da, kdor ne more shajati, mora odnehati. Koliko podjetij ima, to določa, ki na istem gospodarskem in teritorialnem področju opravljajo enake proizvode ali dejavnosti, ki bi jih moglo opraviti eno samo podjetje, to pa z resničnim dobrim komercialnim in tudi gmohtim uspehom in brez težav, zaradi katerih ne bi moglo dobro shajati. Ali je npr. res potrebno, da imamo poleg velikih tovarn za obutev ali za tekstilno konfekcijo, ki same že zadovoljujejo ne le celoten, razmeroma majhen domači trg, ampak v veliki meri tudi izvažajo, še kopico malih in srednjih obratov, ki se borijo za svoj notranji in zunanji trg in seveda tudi za svoje cene? Vse to pa opravičujemo s argumentom o zdravni in potrebni konkurenciji. Pravi gospodarski smisel vsake konkurence pa je edino izboljšanje kvalitete in pocenitev in ne drugega.

Pri nas pa, žal, konkurenca običajno pelje do povziranja cen. Temeljita gospodarska preiskava te vrste takih in drugih podjetij — ki pa še v nemer rastejo kot gobe po dežju iz naših gospodarskih tovarn — bi nedvomno pokazala, da bi brez vsake škode lahko takoj ukinili vrsto teh večnih izgub, kar bi shajalo za vsako ceno, katerim mora družba v taki ali drugačni obliki pokrivati izgube ali primanjiljaje do dist iz komunalnih sredstev, bodisi da jih krležjo potrošniki z višjimi cenami. Predosem se mi zdi, da bi bilo zdravo čimprej ukiniti vrsto gostinskih podjetij in obratov, ki imajo običajno latentne primanjiljaje in izgube. Nobena taka imenovana krepostna potreba ali tudi pravica do dela nas ne opravičuje, da jih vzdržujemo na račun visokih izgub ali celo dvomljivih primanjiljajev, pogosto pa celo na račun dokazanih krajev.

in pomemb. Vse te stvari mora naša socialistična družba še leta in leta vedrati in čas bi že bil, da s tem ne samo individualno, temveč tudi splošno prekinemo.

2. Ozdravljenje oziroma ocprava teh razmer pa bi nedvomno privedlo do tega, da bi lahko v celoti odpadlo drugo vprašanje, ki ga tudi še niholi nismo postavili pred našo javnost. Trdimo, da se glasi: Kako naj pri vsem tem shaja potrošnik? Mislim, da je prav tako upravičen postaviti vprašanje, kakor pa postavljajo podjetja, ki so začela — marsikje — voziti že takole daleč po slepm tiru, da se še povsem personificirajo za poglavitni objekt in tudi subjekt socializma. Kako bi se moglo sicer zgoditi, da se venomer za skrbjenjem sprašujemo le o tem, kako naj podjetja shajajo, kako pa naj shaja posamezni človek, o tem pa pretežno molčimo.

Tovariš urednik, mislim, da je pri tem vprašanju slej ko prej treba pomisliti na dve stvari, na kateri dosegajo svoje, se nekoliko dosti gledati.

1. Kako je s podjetji, ki ne shajajo? Ali je najvišji gospodarski namen res ta, da mora podjetje shajati, in če ne drugače, tudi za vsako ceno?

Na svetu velja v gospodarstvu pravilo, da, kdor ne more shajati, mora odnehati. Koliko podjetij ima, to določa, ki na istem gospodarskem in teritorialnem področju opravljajo enake proizvode ali dejavnosti, ki bi jih moglo opraviti eno samo podjetje, to pa z resničnim dobrim komercialnim in tudi gmohtim uspehom in brez težav, zaradi katerih ne bi moglo dobro shajati. Ali je npr. res potrebno, da imamo poleg velikih tovarn za obutev ali za tekstilno konfekcijo, ki same že zadovoljujejo ne le celoten, razmeroma majhen domači trg, ampak v veliki meri tudi izvažajo, še kopico malih in srednjih obratov, ki se borijo za svoj notranji in zunanji trg in seveda tudi za svoje cene? Vse to pa opravičujemo s argumentom o zdravni in potrebni konkurenciji. Pravi gospodarski smisel vsake konkurence pa je edino izboljšanje kvalitete in pocenitev in ne drugega.

Pri nas pa, žal, konkurenca običajno pelje do povziranja cen. Temeljita gospodarska preiskava te vrste takih in drugih podjetij — ki pa še v nemer rastejo kot gobe po dežju iz naših gospodarskih tovarn — bi nedvomno pokazala, da bi brez vsake škode lahko takoj ukinili vrsto teh večnih izgub, kar bi shajalo za vsako ceno, katerim mora družba v taki ali drugačni obliki pokrivati izgube ali primanjiljaje do dist iz komunalnih sredstev, bodisi da jih krležjo potrošniki z višjimi cenami. Predosem se mi zdi, da bi bilo zdravo čimprej ukiniti vrsto gostinskih podjetij in obratov, ki imajo običajno latentne primanjiljaje in izgube. Nobena taka imenovana krepostna potreba ali tudi pravica do dela nas ne opravičuje, da jih vzdržujemo na račun visokih izgub ali celo dvomljivih primanjiljajev, pogosto pa celo na račun dokazanih krajev.

2. Ozdravljenje oziroma ocprava teh razmer pa bi nedvomno privedlo do tega, da bi lahko v celoti odpadlo drugo vprašanje, ki ga tudi še niholi nismo postavili pred našo javnost. Trdimo, da se glasi: Kako naj pri vsem tem shaja potrošnik? Mislim, da je prav tako upravičen postaviti vprašanje, kakor pa postavljajo podjetja, ki so začela — marsikje — voziti že takole daleč po slepm tiru, da se še povsem personificirajo za poglavitni objekt in tudi subjekt socializma. Kako bi se moglo sicer zgoditi, da se venomer za skrbjenjem sprašujemo le o tem, kako naj podjetja shajajo, kako pa naj shaja posamezni človek, o tem pa pretežno molčimo.

Prepričan sem, da ZIS ni postavil najnižjega zneska kar na slepo, ampak na podlagi postavk, ki jih je predvideval njegov sklep o izenačitvi gospodarskih organizacij. Vendar je šel razvoj svoj po poti in ni ostalo samo pri zvišanju cen predmetov in dobrinam, ki jih je predvideval ZIS, temveč se je pojavilo različno tekonoje v plašanju cen od zmanjše do višjane praska prek prehranbenih predmetov in raznega tekstilnega, obutvenega in tehničnega materiala tako, da je postalo nadomestilo v znesku 1500 dinarjev še kar tuzorono. Zato so razne gospodarske organizacije temu primerno določile mesečni povšek v večini primerov otm z najnižjimi prejemki v najvišjem znesku in obratno v višini od 1500 do 5000 in več dinarjev.

in kaj so doživeli zopet upokojenci? Kakor vedno, se tudi to pot tolo držimo odredbe, ki predvideva najnižji dodatek, pozabljamo pa, da ZIS ni izključil možnosti za višji dodatek. Pozabljamo tudi, da so žiljenjski stroški v SRS višji kakor v ostalih republikah.

Postavlja se vprašanje, ali je za upokojence res enotna pravilna in pravična uravnalilovka, ali je res uravnalilovka, da se res opravičuje, da jih vzdržujemo na račun visokih izgub ali celo dvomljivih primanjiljajev, pogosto pa celo na račun dokazanih krajev.

Pa še: ali je nujno,

da prestamo celo takrat, ko merimo pomoč v odstotkih, na primer pri določanju višine pomoči, ki je bila in deloma še bo izplačana upokojencem za leto 1964? Na včas pravična odmera v višini odstotka se izmika tako, da dobi upokojenec z višjo pokojnino do 34.000 dinarjev, oni z manjšo in najmanjšo pa komaj bomo miloščno, s katero pravzaprav ne ve kaj početi? Ne vlikajmo glav v pesek, poletimo dejstvo, da imamo v oči in nujno storimo to, kar od nas zahteva socialna in socialistična pravilnost. Pokažimo vendar vsaj pri tej priložnosti, da imamo resno voljo pomagati tistim, ki so pomoči najbolj potrebni.

ALBIN MLAKAR, Ljubljana, Herbers'elnova 8

POJASNILO UREDNISTVA.

— Mnenje, da so bili upokojenci s minimalnim mesečnim dodatkom 1500 dinarjev hudo prizadeti. Je več kot utemeljeno, saj z dovoljevanje vsakdanjih potreb priča o tem, da bi izdružili prehranbenih izdelkov, premoga in elektrike izvajala veržno podpravanje tudi drugih izdelkov in storitev. Prav tako drža, da so gospodarske organizacije tak položaj upoštevale in v številnih primerih odmerile članom kolektiva večje dodatke na osebne dohodke.

Kot pa je moč razbrati iz poročil, ki smo jih imeli zadnje čase v časopisu, lahko upokojenci vidijo, da se bo izboljšal tudi njihov položaj in to v večjem mesečnim dodatkom. To zahteva je utemeljena skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja SRS, ko je pred dnevi razpravljala in sklepala o povečanju dodatka na pokojnino na 3000 dinarjev. V zvezi skupščini pa so naši poslanci prav tako zahtevali, da se spremeni zakon, ki odmerja upokojencem minimalni dodatek.

„Pisma bralcev“

so vaša tribuna

SODELUJE

in da se sprejme nov zakon, ki naj določi večji dodatek, to je 3000 dinarjev. Zvezna skupščina je sicer končala sklep o tem odložitvi, ker je nasproti amandmaju naših poslancev bil predložen predlog za povišanje dodatka na višini 2500 dinarjev, vendar lahko pričakujemo, da bo zaradi nujnosti ureditve tega problema in razpoložena v skupščini, kjer so obravnavali težaven položaj upokojencev, ta stvar rešena že ta mesec in bo prvica izplačan višji dodatek. Iz poročil republiške skupnosti socialnega zavarovanja Slovenije pa je jasno razvidno, da so v skladih sredstva, ki omogočajo izplačilo dodatka od avgusta naprej v višini 3000 dinarjev.

MARIJA NAMORS.

„RADE KONČAR“

PODUZEČE ZA PROIZVODNJO ELEKTRIČNE OPREME, PROJEKTIRANJE I MONTAŽU POSTROJENJA — ZAGREB

ladrovska komisija.

razpisuje

po veljavnih zakonskih predpisih o štipendijah

NATEČAJ ZA ŠTIPENDIJE

STIPENDIJE BODO PODELILI STUDENTOM:

STROJNO-LADJEDELNIŠKE FAKULTETE (strojni oddelki, tehnološka in konstrukcijska smer)

ELEKTROTEHNIŠKE FAKULTETE (oddelki jakli tok)

VISOKE TEHNIŠKE ŠOLE (za II. stopnjo)

POGOJI ZA PODELITEV ŠTIPENDIJ:

— za strojno-ladjevelniško fakulteto in elektrotehniško fakulteto se lahko udeležijo natečaja študenti vseh letnikov, če so študenti I. leta dokončali srednjo šolo najmanj s prav dobrim uspehom, — po dokončanem študiju bodo štipendisti po pogodbi delali v raziskovanju, — na področju tehnologije, konstrukcije, projektiranja in obratovanja, — višino štipendije bodo določili glede na leta študija, dosežen uspeh in roke za opravljanje izpitov.

Prošnje in življenjepisom morajo študenti višjih letnikov priložiti prepis oca, indeks ali izpis iz indeksa in priporočila Zveze študentov oziroma študenti prvega letnika potrdilo o vpisu in priporočila srednješolske mladinske organizacije.

Prošnje pošljite Centru za izobraževanje podjetja „RADE KONČAR“ — Zagreb, Falckova štešična 22, do 5. X. 1964.

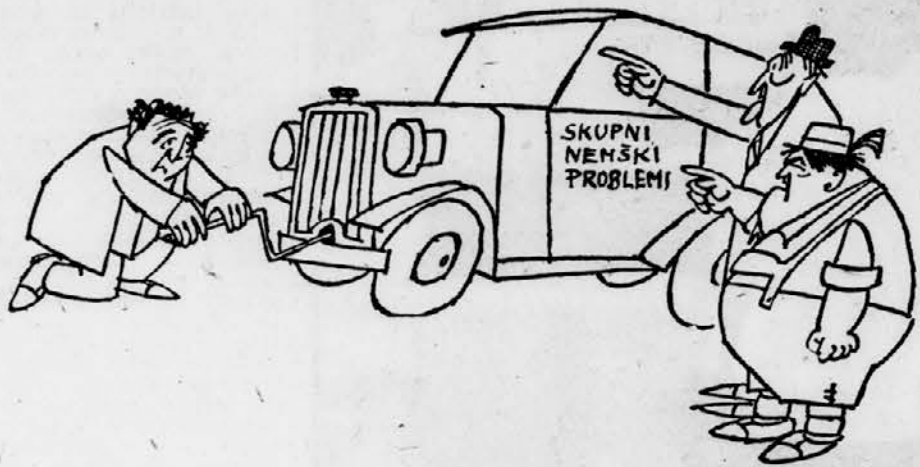
Če se ne bo prijaviilo zadostno število kandidatur, se natečaj podaljša do izpolnitve potrebne števila štipendistov.

9018

PETER MOZOLEC ZA SKROMNOST POSKRBLJENO

NOCTOR: TA PRESNETI MENDE...

«Človek božji, Mende, kaj si ponorel? Tako dolgo ne boš miroval, da se bo kaj zgodilo!»
«Welt der Arbeit» — Köln

S poti po Čehoslovaški

V standardu ni razlike

V ČSSR skušajo izboljšati tudi kakovost izdelkov

OD NAŠEGA POROČEVALCA

Splošni vtis s tritedenske poti po Čehoslovaški socialistični republiki? Dva dni prej, preden sem odpotoval, sem v Ljubljani spoznal eno izmed državljanov ČSSR. Po rodu Slovenka, vendar že več kot trideset let živi v moževi domovini. Med drugim je tudi reka:

— V naših trgovinah imamo vse, kar imate pri vas v Jugoslaviji. Edina izjema so izdelki iz sintetičnih vlaken, katere sicer tudi prodajajo, vendar jih takoj razprodajo.

Potem je pripovedovala o življenju, kako preživijo prosti čas, koliko zaslužijo in koliko porabijo za hrano, stanovanje, da se je po letu 1962 (XII. kongres KPC, op. p.) marsikaj spremenilo na bolje in zaključila:

— Pravzaprav ne vidim nobene razlike. Pri vas je tako kot pri nas.

Moja znanca, ki hodi na obisk v Ljubljano, svoj sestri že vrsto let (razen taktat ne, ko ni bilo moč) — Informbiro! — je opazovala življenje na relaciji trgovina — potrošnik, kar se ljudje upajo povedati in kaj ne, kako so običajni na ulici itd. In če sem iskren, moram priznati, da ji na tihem nisem verjel, kar je pripovedovala. Priznati pa moram tudi, da moji znanici, sedaj, ko sem se vrnil, verjamem.

«Hvalijo me, da dobro delam...»

V treh tednih sem se pogovarjal z mnogimi ljudmi. S funkcijami, direktorji in drugimi predstavniki gospodarskega in političnega življenja, ki so skoraj vsi odgovorili na vsa moja vprašanja. Pogovarjal pa sem se tudi z ljudmi, ki jih nisem poznal, oni pa me niso. Govorili so odkrito, slišal sem celo razne pripombe na vladne ukrepe, na račun birokracije, nagrajevanja zaposlenih itd. Tako mi je na primer pripovedoval neki sofer:

— Stimulacija pri nas ni dobljena. Hvalijo me, da dobro delam. Dobim sem že več pisanih priznanj. Vendar za službo tovarniš, ki ga večkrat kritiziramo in ki visi na nitki med ubiti in ne biti v podjetju, le 60 kron manj. Res je sicer, da je naša plača postavljena iz osnovnega in gibljivega dela, je pripomnil. Vendar menim, da so v denarju le prevelike razlike med dobim in slabim delom. Vedeti je treba, da državni aparat določa cene za vsak najmanjši izdelek. Te cene so potem enotne povsod v državi. Določa pa tudi plače! Vendar pa se v zadnjem času čedalje pogostje slišijo glasovi o novem, stimulativnem nagrajevanju, s katerim se ukvarjajo najvišji državni in partijski voditelji. O stimulaciji je govoril tudi predstojnik republike in prvi sekretar CK KPC Antonin Novotný na velikem zborovanju v Banaski Bistrici prejšnjega meseca. Toda kljub številnim vprašanjem nisem mogel izvedeti, kako dobro bolje stimulira ljudi, ki bolje delajo kot njihovi tovariši v isti tovarni ali podjetju. Do poslušam tudi možnost, da nisem vprašal na pravem mestu.

Banka budno spremlja poslovanje...

In čeprav ni bistvenih razlik v življenju izven tovarni in podjetju na Čehoslovaškem in pri nas, kot trdi moja znanca, so pa velike razlike v življenju tovarni in podjetju. Sicer pa te razlike zlahka ugotovijo vsaki Jugoslovanci, ki se je v dobrem desetletju navadil na samoupravljanje in decentralizacijo.

ČSSR zgradi tovarno in kolektiv začne delati. Državni aparat izračuna, koliko in kaj mora tovarna narediti — torej določi plan, ki ga potem vsako leto zvišujejo vse do tle, dokler ne dosežejo maksimalne produktivnosti. Državni aparat določa plače in

(nega ali krajinega značaja) s soglasjem ustreznega partijskega komiteja. V zadnjem času tudi delavci z volitvami potrdijo (praktično) imenovanje direktorja.

Vloga partije v gospodarstvu

Delavskega samoupravljanja v takšni obliki, kot ga imamo pri nas, nimajo. Kljub vsemu pa si prizadevajo, da bi pritegnili k sodelovanju vseh kolektivov. Spiritus agens za planska in gospodarska vprašanja pa je v podjetjih partijska organizacija. Za ustanovitev organizacije v podjetju je pogoj — vsaj pet komunistov. Partijska organizacija kontrolira delo služb v podjetju in direktorja, pregleduje in pove svoje mnenje o osnutku za plan, ki so ga izdelali v podjetju itd. Partija pri tem pritegne tudi druge organizacije v podjetju — sindikate, zvezo mladine. Njena vloga je velika. Gospodarskim in planskim nalogom partije je prilagojena tudi organizacija kadrovske strukture komitejev. Tako ima na primer okrajni partijski komitej poleg glavnega sekretarja še tri sekretarje — za industrijo, kmetijstvo in ideološka vprašanja. Sekretarji za industrijo pri okrajnih komitejih so večinoma diplomirani ekonomisti.

VOJKO CERNELO

PRAGA — Na eni izmed praških ulic na delovni dan.

Raymond Cartier: PET ODLOČILNIH DNI (6. XII. 1941) 8

Poraz pred Moskvjo

Ofenziva na ukrajinski fronti se je začela 25. avgusta: strahovit kirurški poseg nemške soldateske. Dve oklopni armadi, Kleistova z juga in Guderianova s severa — 400 kilometrov druga od druge — sta začeli odstranjevati črte, na katerega pritiskajo tri armade. Plan je ogromen: 665.000 ujetnikov, 3718 topov, 884 tankov in ogromne količine vojaškega materiala.

Taka je bila zmaga, za katero bi bila prikrajšana Nemčija po zaslugi bedastih generalov, če ne bi bilo genialnega firlera...

Toda ta čudovita podoba ima dve senčniti strani: T 34 in deželje.

T 34 je nov sovjetski tank, ki je vselej kakor boljši od nemškega P 24. S protitankovskim topom ga je zelo težko uničiti, kajti zadeti ga je treba v vzdeke, naravnost v motor...

Druga, prav tako temna senca je deželje. Deželje je začelo 10. septembra in kmalu je bilo meteorologom jasno, da so to vse kaj drugega kot juljski in avgustovski nalivi. Tokrat ni grmenja; dež pada gosto, enakomerno, brez prestopa in povzroča pri ljudeh in živalih obožnost, ki vzbuja željo po smrti. Toda mladi ljudje ne umirajo radi... V Ukrajini, kjer je težko dobiti kamen, ob čem so odpodili pa, so ceste v še bolj žalostnem stanju kot v pravi Rusiji. Kmalu se spreminja v blatne potoke. 10. septembra je kot meteor hitri Guderian potreboval 10 ur, da je prevozil 165 kilometrov, na

slednjega dne pa se je v enakem času premaknil samo za 130 kilometrov.

Toda preplah ni na mestu oziroma je prezgoden. Tisto, kar Rusi imenujejo Rasputitsja in čemur bodo Nemci rekli Die Schlamperied, to je obdobje brez cest, bo šele prišlo. Blato iz prve polovice septembra ni moglo preprečiti kijevske zmage. In ko se je bitka za Kijev končala 25. septembra, je bilo še vedno dovolj dobrega vremena, da zavzamejo Moskvjo, so mislili Nemci.

Hitler se je bil že odločil. Z ogorčenjem in gnusom je svaščal misel, da bi delo v letu 1941 ostalo nedokončano in da bi njegova vojska prezimovala na položajih, ki jih je zavela. Spet je začel kovati načrte. Neustudij, ki je koda še veliko bolj bodo morali biti neustudij tisti, ki bodo načrte izpolnjevali. Leeb bo z ognjem in lakoto še naprej oblagel Leningrad. Rundstedt bo iskaloristično zmagovito v Ukrajini, se ugnedil na Donu in se pripravil za suneč proti Kavkazu in Stalinu, ki ga bodo sečili prihodnje leto. Toda to so akcije, ki so v relativno postranskem pomenu. Armadno skupino na osrednjem bojišču, ki so jo najprej razkosali, so znova sestavili, in to v veliko močnejši sestavi kot kdaj koli prej: 16 pehotnih divizij, divizija konjenice, 15 oklopnih divizij, 3 motoriziranih divizij itd., vsega skupaj 73 divizij. Ta gnota je bila in ljudi ima eno samo nalogo: zavzeti Moskvjo.

Operacija je nepretrgoma odločena.

Liberalci so dvignili prah

Mendejeva FDP skuša vzbuditi pozornost in si pridobiti volivce

POSEBEN DOPIS ZA »DELO«

BONN, septembra. »Liberalci so krivi za splošno-nemški nemir!« S to formulacijo so zahodnonemške stranke označile najnovejšo potezo podkancelerja in predsednika svobodnodemokratske stranke (FDP) Ericha Mendeja. Ne glede na medsebojno, ponekod zelo žolčno rivalstvo, se s to ugotovitvijo v bistvu strinjajo tudi socialnodemokratska stranka (SPD) in Erhardova krščanskodemokratska unija (CDU) ter Straussova krščanskosocialna unija (CSU). Očitno se je podkanceler opogumil in dregnil v nekaj, kar je bilo dolgoletni »tabu« zahodnonemške politike, star toliko kot Zvezna republika.

Začetek »splošno-nemškega nemira«, ki prav te dni zadobiva vse značilnosti tradicionalno jedkih medstrankarskih splov, datira še iz prejšnjega meseca. Takrat je javnost svedela za vsebino kratkega elaborata, ki ga je leta 1962 napisal funkcionar FDP Schollwer in ga namenil vodstvu svoje stranke za interno uporabo in razmišljanje.

V sestavku je med drugim zahteval priznanje dveh nemških držav, spoštovanje suverenosti DR Nemčije v zvezi splošno-nemškimi zadevami, opustitev Hallsteinove doktrine, vzamrženje atomskega statusa Zvezne republike in odpravo protikomunističnih propagandnih centrov v zahodnem Berlinu. Šlo je torej za idejo o popolni reviziji tradicionalne bomske politike nepriznavanja DR Nemčije in prilagajanja izključne pravice, da znstapa nemški narci.

Kakorkoli se je potem Mende prizadeval in poudarjal, da gre za elaborat, ki je nastal brez strankarskega naročila in na privatno Schollwerjevo pobudo, da ve za vsebino tega rokopa samo najbližji krog strankarskega vodstva, da se o njem v zadnjih dveh letih v FDP sploh niso razgovarjali, se mu vendarle ni posrečilo prepričati nasprotnikov o svoji nedolžnosti. V nazvrtih toposkih kanonih ostalih strank proti FDP sta odprta ogenj iz največjih knjižnic Franz Joseph Strauss in njegova CSU.

Predstavniki CSU so trdili, da Schollwerjevi spisi nikakor niso njegova privatna pobuda, temveč zelo subtilna slika, teza mnenj najvidnejših funkcionarjev FDP, mnenj, ki so jih razkrili na nekem zaprtem sestanku, na katerem je bil Schollwer samo zapisnikar. V enem izmed napadov CSU so v listu »Bayern Kurier« objavili članek z naslovom »Ali FDP prodaja Nemčijo«. Članek je z besednjaki v stilu hladne vojne kritiziral liberalce skoraj kot izdajalce najvišje idealov Zvezne republike.

Vendar so nazvrtja med CSU in FDP veliko starejša.

hove delegacije s kancelerjem Erhardom. Mende je ob tej priložnosti izrazil nezadovoljstvo, ker svezna kanceler vse bolj v svoje roke sklaplja nemške zadeve. Mendeju, ki je hkrati tudi zvezni minister za splošno nemška vprašanja, bo tako — kot trdijo zlobno njegovi strankarski nasprotniki — preostalo le, da izdaja propagandne brošure o nemški združitvi in da predava o tem, medtem ko si bo kanceler trdno podredil operativno politiko do DR Nemčije. V nasprotju s tem si voditelj liberalcev prizadeva zavreti tendence po slabitvi njegovega ministristva in (seveda brez formalnega priznanja DR Nemčije) skoordiniirati odnose do režima v vzhodnem Berlinu.

Zaradi vseh teh stališč v zadnjih dneh liberalce še bolj kritizirajo od vseh strani, začeni s samim Straussom in njegovo CSU pa preko CDU in SPD vse do »neodvisnih« komentatorjev v tisku. Kakor mimogrede pa opozarjajo tudi na razdor v samih vrstah FDP ter analizirajo indicije o nasprotjih med Mendejem in njegovim ambicioznim namestnikom Weyerjem.

Politični opazovalci v Bonnu se nagibajo k prepričanju, da od tega prahu, ki ga je FDP dvignila v zadnjih dneh, neposrednih konkretnih

rezultatov ne pričakujejo niti sami liberalci, pač pa si v predvidenim boju, ki se je že zdavnaj začel, prizadevajo ponovno vzbuditi pozornost in si pridobiti simpatije zahodnonemških volivcev. To počne njsko toliko bolj vidno in hrupno, kolikor močnejša so zmanjšanja o slabitvi njihovega političnega vpliva. Sprito neprisiljen želja vplivnih bomskih krogov, da bi ustvarili dvostrankarski sistem po ameriškem vzgledu — v katerem bi CDU/CSU in SPD imele poglavito vlogo, se zdi, da poskuša FDP vse, kar je v njeni moči, da bi, če že nič drugega, po volitvah lahko ekvilibrirala na tehnični strankarskega življenja Zvezne republike.

K. KUKOLJA

Podjetje

»ADRIACOMMERCE«
Koper, JLA 25

proda:

3 KNJIŽNE STROJE
znamke »OLIVETTI«,
typ »Audit 513«,vključno s knjižno mizo,
kartotečnimi zabožki in
stoli.Stroje si lahko ogledate
pri podjetju »BIROTEH-
NIKE«, Ljubljana, Dalmat-
nova ul. — 9035

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri podjetju

»SLOVENIJA SADJE«
EXPORT — IMPORT LJUBLJANArazpisuje
delovna mesta za:

1. 4 komercialiste
2. strojne tehnika

za samostojno vodenje hladilnih naprav v Bohovi

POGOJ: pod 1. ekonomska ali agronomski fakulteta, znanje vsaj enega tujega jezika — pod 2. srednja tehniška šola ali obrtna s prakso in izpitom.

Razpisana mesta za komercialiste so prosta za marljivo, vztrajno, vestno, odlično mlade kadre, ki spoštujejo delo in katerim nudimo veliko perspektivo v osebnem razvoju in delovanju v mednarodni izmenjavi z 18 državami po izvozu in 8 po uvozu dejavnosti.

Iščemo sodelavce vrednega in odkritega značaja, ki imajo smisel za kolektivno, večkrat naporno delo. Uspešna uveljavitev v delu bo trvala že po 5-7 letih nove kadre med volilno moči 230-članskega kolektiva s priznanim tradicijo v jugoslovanski zunanji trgovini in ugledom v mednarodni sadni trgovini.

Osebnih dohodkov po pravilniku in dogovoru.
• Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 89661

STRAŽAPLASTIKA —
Straža — Rogatec
kupiVRBOVE ŠIBE
vseh vrst

zeleno in predelane, v neomejenih količinah in po najvišjih dnevnih cenah. 8992

PRODAMO

dostavni avtomobil
znamke »ŠKODA«
(neuporaben).

Ogled in informacije v komercialni podjetja: za socialistični sektor do 25. IX., za zasebni sektor do 26. IX. 1964.

»TIKI« — Ljubljana
Aleševčeva ulica. 9029

Razgovori v Budimpešti

Pravkaršni obisk predsednika SFRJ in generalnega sekretarja ZKJ Josipa Broza Tita na Madžarskem odpira nove poti in možnosti v jugoslovansko-madžarskem sodelovanju, pravo tako dragoceno pa je tudi na področju mednarodnih odnosov in mednarodnega delavskega gibanja. Razgovori v Budimpešti bi lahko označili s izrazom »pripravljenost za sodelovanje v obojestranskem interesu in splošno razumevanje stališč druge stranke«.

Jugoslovansko-madžarski odnosi se od srečanja Tito-Kadar lansko jesen v Karadjordjevo dobro razvijajo in so, budimpeštanski razgovori v minulem tednu predvsem razširili osnovo za naše bilateralno sodelovanje. Nakazati so nove možnosti za sodelovanje, ki daleč presega klasično trgovinsko izmenjavo. Stvar izvedenec je sedaj, da uresničijo načelne dogovore. Izrazi simpatije do predsednika Tita in do Jugoslavije sploh, ki so jih bili deležni jugoslovanski gosti na Madžarskem, hkrati pa tudi povsem konkretne želje madžarske industrije po sodelovanju z našimi podjetji obetajo, da bo jugoslovansko-madžarsko gospodarsko sodelovanje dobilo nov polet. Isto smemo prerokovati tudi jugoslovansko-madžarskim stikom na vseh drugih področjih.

Jugoslovansko-madžarski razgovori o mednarodnem položaju in o mednarodnem delavskem gibanju v nasprotju s pričakovanimi nekaterimi komentatorji niso bili namenjeni pridobivanju ene strani za stališča druge. Pokazalo se je namreč, da so gledača v osebnih mednarodnih vprašanjih ali enaka ali zelo sorodna. Tako Jugoslavija kot Madžarska se zavzemata za mir, za sožitje med vsemi narodi in za zmago socializma v svetu. In tako ZKJ kot MSDP ne ločujeta med bojem za mir in bojem za socializem.

Politični drobiž

Cez štiristo let so Grki in Turki na Cipru lahko mirno živeli drug ob drugem, pravoslavne cerkve so lahko stale ob mesehah. Zdaj nenadoma ne morejo več.

Pretekli teden je prišlo na dan, da so turške vasi še vedno blokirane, da jim Grki ne pustijo, da bi se preskrbovali s hrano. Že dober mesec je tega (19. avgusta), ko je svetovno časopisje objavilo sklep ciprskih vlade, da bo vsakoj normalizirala ekonomski položaj v mestih in naseljih, ki so naseljena s Turki, posebno v Kitimi, Nikoziji, Kokkini, Lefki in Limasolu. Prve pošiljke živil in vode so že prispele.

Zdaj poveljnik sil OZN general Timaja znova posreduje, naj vendar prenehajo z blokado. Najprej demantira, na otoku ni nikakršne blokade. Komisija, ki jo je poslal Timaja v Kokkino, upošteva, da ljudje stradajo. Nato: site OZN so iz svojih zalog poslali živila, ciprsko vlado je prisilila, da preneha s preskrbovanjem turških vasi v Turčiji, vendar prek vrednih prisilnosti. Pripravljeni je celo plačati hrano, če prebivalci nimajo toliko denarja. Nenadoma pa: voditelji ciprskih Turkov izjavljajo, da hrane ne bodo vzel.

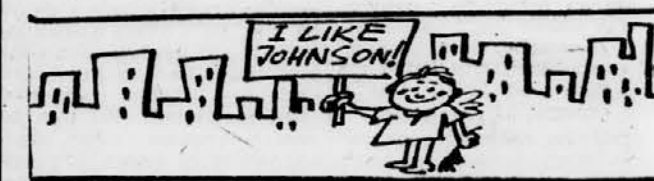
Ljudje na Cipru so še vedno drobiž za plačevanje političnih računov, reševanje krize pa se tudi v Varnostnem svetu ni obično premaknilo naprej.

Ameriška volilna kampanja
in Vietnam

Ameriška predsedniška kandidata imata na razpolago samo še poldrugi mesec za volilno kampanjo. Čas beži, zato skušata Johnson in Goldwater ob pomoči svojih podpredsedniških kandidatov čim bolj izkoristiti to kratko obdobje za pridobitev ameriških volivcev. Rezultati ankete jamega mnenja so pokazali naravnost fantastično prednost za Johnsona, tako, kakršne ni imel niti Franklin Roosevelt, ko je bil na vrhuncu svoje popularnosti. Te ankete sicer niso vedno zanesljivo znamenje, toda kaže, da je predstojnik Johnson v svoji volilni kampanji ubral učinkovit smer, s katero si je menda pridobil predvsem tudi ženske glasove. Ženske namreč dosti bolj občutijo nevarnost vojne.

V govoru, ki ga je imel v Seattle, je razlagal vse tehnične izpolnitve (elektromehanične naprave na jedrskih bombah), ki jih je mogel odpreti samo s tajnimi kombinacijami, ki so jih uvedle ZDA od leta 1961 dalje, da bi se čimbolj zmanjšalo, da ne bi zaradi neopreznosti, na pake ali po krivdi katerega norca izbruhnila jedrska vojna. Republikanski kandidat Goldwater pa v svoji kampanji še nadalje vztraja pri večji decentralizaciji in močnejši oborožitvi, hkrati pa očita sedanji vladi, da prebivalstva ne obvešča dovolj o svojih akcijah, zlasti da mu ni nicesar povedala o dejanskem položaju v Južnem Vietnamu.

Zadnji poskus državnega udara v Južnem Vietnamu je namreč v ameriškem tisku naletel na zelo dejke komentarje, iz katerih veje splošno nezaupanje v možnost zmage

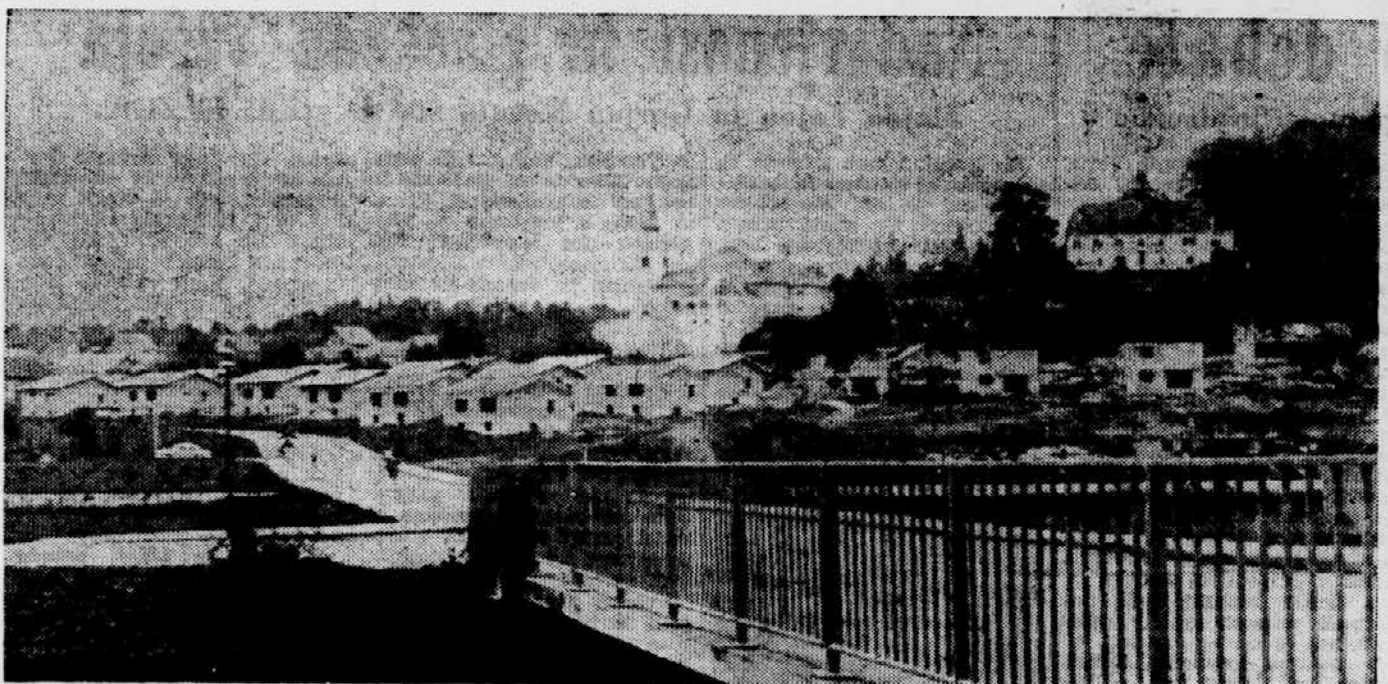
in odkrito mnenje, da ZDA tako kot v primeru Diena tudi sedaj v primeru generala Kana stavijo na napačno karto. Defenzivne izjave predsednika Johnsona in državnega sekretarja Ruska pa do neke mere potrjujejo mnenja zahodnega tiska, da ameriška vlada sedaj samo še tekmuje s časom in se skuša vsaj do volitev izogniti najhujšemu, kar naj bi bil »neutrality« državni udar. Johnson je namreč dejal, da v sedanjih pogojih ne prihaja v poštev neutralizacija Južnega Vietnama, ker ni jamstev za zagotovitev neodvisnosti te dežele; nadalje, da je Kanova vlada najboljša, ki je na razpolago, medtem ko je Ruski govoril, da je bistvo ameriške politike »pomagati s svojimi izkušnjami, da se likvidira komunistična kampanja terorja in zvobernosti ter uvrsti mehanizem stabilne vlade«. Pripomni pa je, da pri tem ne misli, da bo v tistem trenutku, ko bo ustanovljena taka stabilna vlada, Vietkong izgubil. Skratka, adi se, da tudi Johnsonova vlada že razmišlja o političnih rešitvah, toda ne pred volitvami.

Razgovor z Japonci

Po intervjuju, ki ga je dal Mao Ce Tung japonskim socialistom, se je zadnji teden tudi sovjetski premier Hruščov pogovarjal z Japonci — člani parlamentarne delegacije. Povedal jim je marsikaj zanimivega, med drugim tudi to, da bi v tistem trenutku, ko bi se ZDA umaknile iz svojega oporišča v Okinavi, brzovali japonski vladi: »Vzemite si Kurake otoka Kinakiri in Habomaj.« Mao Ce Tung je namreč med ostalimi, ki naj bi si jih neopravičeno prisvojila Sovjetska zveza, omenjal tudi Kuriske otoke.

Sovjetski premier Hruščov je dosti govoril tudi o trgovini in se zahvalil, ker je Japonska podaljšala kredit Sovjetski zvezi od petih na osem let. Toda od vsega njegovega razgovora z japonskimi parlamentarci se je svetovni tisk najbolj zapelil v izjavo, da ima Sovjetska zveza »novo grozno orožje«. Nekaj dni so politični strani z izjavami jedrskih strokovnjakov, ki so ugibali, kakšno naj bi bilo to orožje ali samo močnejša jedrska bomba, kobalato bomba ali pa morda smrtonosni žarki, ki bi jih spuščali na zemljo iz raket. Ker so taka ugibanja spremljali tudi komentarji, v katerih so ugibali, komu je hotel Hruščov s tem orožjem groziti, in najpogostjeje izražali mnenje, naj bi bil to odgovor kitajskim voditeljem, ki menijo, da jedrska vojna, ker jih je toliko, ne bi uničila, je sovjetski premier v razgovoru s tujimi novinarji poudaril, da so njegove izjave napačno prenesli in da ni nikogar grozil. Potrtil pa je, da imajo »novo grozno orožje«. Od vseh različnih mnenj, ki so se pojavljala v zvezi s temi izjavami, pa je verjetno najbolj trzemo mnenje »New York Timesa«, ki pravi, da mogoča država ne bi mogla uporabiti takega orožja, ker bi prav gotovo s tistimi, ki bi jih napadla, uničila tudi svoj narode.

B. A. V.

NOVO NASELJE V VELENJU — Na robu novega Velenja — med železniško progo in gozdom — gradijo posamezniki, večidel člani delovnega kolektiva rudnika lignita Velenje, svoje družinske hišice. Letos gradijo tu 100 takih hišic, pripravljen pa je že program za gradnjo še 150 družinskih hišic desno od osrednjega kompleksa. Tako je tudi taka gradnja postala v Velenju eden izmed načinov, kako prispevati k omilitvi stanovanjske krize.

Foto: F. Krivec

Pol milijona deviznih kilometrov

Uspeh Kompas z izposojanjem osebnih avtomobilov — V prihodnje tudi za dinarje

Pred dobrimi štirimi meseci so se na vratih poslovalnice turističnega in avtobusnega podjetja Kompas pojavili napisi: Rent-A-Car, Tujci so šele takrat izvedeli, da si je moč tudi v Jugoslaviji izposoditi osebni avtomobil. Kompas je edino turistično podjetje pri nas, ki je uvedlo to službo. Avtomobile so dobili šele maja, vendar so doslej turisti prevozili z 72 vozil že več kot 500.000 kilometrov.

Izposojanje osebnih avtomobilov brez šoferja je v tujini povsem običajna stvar, medtem ko pri nas tovrstnih turističnih storitev vse do zdaj nismo poznali. Tujci iz bolj oddaljenih dežel, zlasti iz Amerike in skandinavskih držav, so si avtomobile spoznajali pač v Avstriji in Italiji, če so hoteli voziti po naših cestah. Precej deviz smo izgubili na ta račun. Avtomobile iščejo zlasti turisti, ki potujejo z letali. To pa so domala brez izjeme ljudje, ki ne gledajo na vsak dolar. Kar tudi k nam prihaja čedalje več turistov z letali, zlasti takšnih, ki jih ni mogoče šteti med »poprečne«, postane spoznanje avtomobilov nujen podaljšek letalskega turizma.

»Naša nova dejavnost je pokazala presenetljive uspehe,« je dejal Marjan Camernik, šef oddelka za propagando pri Kompas.

Avtomobile smo dobili šele v začetku sezone in ni bilo dovolj časa za uspešno propagando v tujini. Rezultati so kljub temu zadovoljivi in kažejo na ugodne možnosti tudi za naprej.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Kompasove avtomobile je moč naročiti v Ljubljani, na Bledu, v Portorožu, Poreču, Pulju, Opatiji, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Budvi. Z depoziti pri poslovalnicah vzdolž obale krijejo domala vse ja dranske turistično področje, saj avtomobil pošljejo v kraj, kjer turist želi sebi za volan. Postopek je zelo preprost. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto. Oseba, ki želi preprosto.

Brez škarij

Kje so meje izsiljevanja?

Sportni reporterji Radia Ljubljane res nimajo več sreče in vse kaže, da jim bo ta posel na nogometnih igriščih slej ko prej odklenal. Pred tednom dni smo se v tej rubriki upravičeno obregnili ob vodstvo NK Split, ki je zahteval za prenos prvenstva iz Splita v Zagreb. Vse to je bilo v okviru 200.000 dinarjev vodstvom, zdaj pa jih je doletelo novo presenečenje — iz Maribora.

Upravni odbor NK Maribor — tako pravijo v RTV Ljubljani — je na zadnji seji sklenil, da mora radijski vodstvo plačati za današnji prenos tekme s Pomošom osemsto za vsak nadaljnji prenos 100.000 dinarjev. RTV Ljubljana pa je sedela to zahtevo zavrnila brez pomisleka in bo svoje poslušalce obsejala z dogodkom in ljudskem vrtu odsej samo še s končnimi rezultati...

Za to podobna prerokanja zavoljo televizijskih prenosov, je to še nekam razumljivo, nikakor pa ne bi mogli dobiti tehnege opravila za to, da bi se vendar bolj ali manj na dan, da gledalci — ali je radijski prenos ali ne — ne bi ne več ne manj... Ob tej novosti res ne bi mogli reči drugega, kakor da nekateri klubi skušajo čisto neupravičeno izsiljevati denar od tistih, ki popularizirajo nogomet.

-sti-

DRŽAVNO PRVENSTVO V PLAVANJU V SPLITU

Splitski Zvončac — grobnica rekordov

Državni rekordi Rogužića, Vrhovška, Dermastije, Piličeve in Jelovčeve

SPLIT, 18. septembra (po telefonu). V bazenu Zvončac pod Marjanom se je nočijo pred 3000 gledalci začelo državno prvenstvo v plavanju za posameznike. Kljub temu, da med 60 tekmovalci ni bilo na startu rekorderjev Džakovića, Depolca in Hilde Zetler, ki se še niso vrnili iz Moskve, je postal Zvončac prava grobnica rekordov za kar prvi večer tri dnevnega tekmovalstva. Nove državne rekorde so postavili veliki Rogužić na 800 metrov in 1500 metrov prosto, Daniel Vrhovšek na 200 metrov hrbno, Urban Dermastija na 100 metrov metulček, ter Maja Jelovčeva na 200 metrov metulček. Razen Dermastije in Vrhovška, ki sta hkrati dosegla tudi republiške rekorde, je slovenski rekord postavila še Misa Souvan na 200 metrov prosto, in 100 metrov hrbno, medtem ko je Milojka Peterman zaostala za najboljšim slovenskim časom Pavlinškovo na 100 metrov prso samo za 6 desetink sekunde.

Rogužić, ki je v odsotnosti Džakovića ni imel največje konkurence ostro na imel plavalca, ki bi ga svetlelo, je kljub temu dosegel tretji rezultat v Evropi na 800 m, 17:34,8, s čimer je na plavalce tudi močno presegel olimpijsko normo, ki je sprva znašala 17:40, nato pa 17:40. Rogužić nam je po tekmi izjavil: »Upam, da so mi vrata za Tokio še odprta, saj sem izpolnil obljubo, da bom plaval vsaj 17:35. Tokio bi bila moja življenjska pot, saj sem bil v Rimu še povsem neizkušen tekmovalce. V primeru, da bi me ne poslali na olimpijske igre, bi čutil veliko odločitev kot veliko krivico. V Evropi sta namreč letos dosegla boljši čas samo Madžar Katona 17:27,6 in Španec Thomas 17:30,14.

Vrhovšek je v izredni borbi, ki je trajala skoraj dve uri, dosegel najboljši tekmovalski rezultat iz 800 metrov državni rekord 9:18,4 (prej 9:29,3).

Vrhovšek je v izredni borbi, ki je trajala skoraj dve uri, dosegel najboljši tekmovalski rezultat iz 800 metrov državni rekord 9:18,4 (prej 9:29,3).

Vrhovšek je v izredni borbi, ki je trajala skoraj dve uri, dosegel najboljši tekmovalski rezultat iz 800 metrov državni rekord 9:18,4 (prej 9:29,3).

Vrhovšek je v izredni bor

Novice

BEOGRAD: Mylene Demongeot na snemanju — Iz Pariza je pripotovala v Beograd filmska igralka Mylene Demongeot, ki bo pri nas tri tedne snemala koprodukcijski film »Koca strica Toma«. Mylene Demongeot (na sliki) je tokrat že tretjič v Jugoslaviji.

MARIBOR: gostovanje češke filharmonije in bamberskih simfonikov — V letošnji koncertni sezoni bosta gostovala v Mariboru dva svetovno znana orkestra, kar bo za mariborsko občinstvo edinstveno doživetje. 24. septembra bodo nastopili češki filharmoniki iz Prage, ki bodo pod vodstvom dirigenta Karla Ančera izvajali Prokofjevo Klasično simfonijo, Stravinskovo Petruško in Dvořakov koncert za violino. Bamberski simfoniki, ki jih vodi dirigent Joseph Keilberth, pa bodo prisli v februarju. Izvajali bodo Brahmsove Variacije na Haydnovo temo, Beethovno Peto simfonijo in Straussovo Don Juana.

MARIBOR: obnavljanje gledališke odra — V prostorih mariborske Drame bodo čez dobrih deset dni za ključnici obnavljanje odra. Znižali so ga za 13 centimetrov, ker obiskovalci iz prvih vrst v parterju niso dobro videli nani, urejajo pa tudi pododreje, ki je bilo doslej zanemarjeno. Prav tako so zgradili in primerno uredili garderobe, kjer ima zdaj vsak igralec mizico z ogledalom. Pri delu imajo težave z materialom. Trenutno jim primanjkuje travertin, ki jih Metala ne da več obljubiti. Vseeno bodo tudi naprave za protipožarno varstvo in centralno kurjavo. Okrajna skupščina jim je dodelila 28 milijonov, za dokončanje ureditve gledališke hiše pa bi potrebovali še 50 milijonov dinarjev.

REKA: razstava karikatur — V Malem salonu na Reki so odprli razstavo karikatur beograjskega humorističnega lista »Reka«. To razstavo začne »Reka« razstavno turnejo. Z njo bo proslavil 30-letnico ustanovitve lista.

SARAJEVO: dramska sezona — Letošnja dramska sezona v Sarajevu se bo začela danes s premiero Ibsenove drame »Heda Gabler«. Naslednjemu premiero bodo v Sarajevu imeli z novo igralsko postavitvijo Nusičeve »Gospa ministrica«. Beograjski dramatik Velimir Lukić piše za sarajevsko gledališče nov dramski tekst.

PRISTINA: pester gledališki program — Razen predstav pokrajinskega gledališča in amaterskih društev, ki pripravljajo za to sezono bogat in izbran program, bo letošnja sezona v avtonomni pokrajini Kosovo in Metohija še vrsta drugih kulturnih prireditev. Pripravljajo jih pokrajinski kulturni propagandni center. V Pristini in drugih večjih mestih bodo gostovali nekateri najbolj znani jugoslovanski operni solisti, škopska opera in beograjski balet, beograjsko jugoslovansko dramsko gledališče in Atelje 212. Organizirali bodo tudi več slikarskih razstav, na katerih bodo razstavljali dela domači likovniki ter likovniki iz drugih krajev države.

LONDON: umrl je Sean O'Casey — Znan irski pisatelj in dramatik Sean O'Casey je v petek umrl v britanskem mestu Torquay v 84. letu življenja.

MOSKVA: film o Dovženku — Moskovskim novinarjem so že zavrnili film o ukrajinskem filmskem režiserju Aleksandru Dovženku. Film je bil posnet ob 70-letnici umetniškega rojstva. Ena izmed osrednjih težav dokumentarnega filma je bila — prikazati tesno povezanost Dovženkovskega ustvarjanja z ukrajinsko nacionalno kulturo.

VARSAVA: razstava jugoslovanskega slikarstva — Na baltičski rivieri so odprli razstavo jugoslovanskega slikarstva. Na njej sodeluje 32 slikarjev in 14 kiparjev iz vseh naših republik.

VARSAVA: začetek jugoslovanske drama — Varsavsko narodno gledališče je odprlo novo sezono s premiero dela jugoslovanskega dramskega pisca Djordja Lebovica »Aletija«. Prevod je oskrbel Zigmund Stoberski.

PEKING: kritika filma — Tokrat je kitajski tisk ostro napadel še en domači film. »Zgodnjo pomlad v februarju«. Posnet je bil po romanu »Februar« starega kitajskega komunističnega pisatelja Jo Šija. Za film je rečeno, da propagira buržoazni egoizem in humanizem, da izpčuje buržoazne pogoje na literaturo in umetnost in da je direktan napad na linijo partije na tem področju. V zboru ostrih kritik se je pojavila tudi ena pohvalna. Vrepe pred kinematografi, ki film predvajajo, so sedaj že večje.

Stanetu Meliharju v spomin

Napreden vzgojitelj, kulturni delavec, dachauški trpin, nedolžni pomočnik pri organizaciji naših visokoleskih, znanstveno-raziskovalnih in kulturnih institucij ali dejavnosti, urednik, prevajalec, življenjski, a skromen, zrel mož, zmeraj s pravo besedo o pravem času — tak je bil Stane Melihar, tak bo ostal v spominu meni in še mnogim, ki so ga poznali.

Ne poznam podrobneje njegove življenjske usode, po letih tja si bila predalec naražen, zato pa sem ga srečeval in spoznaval v nekekratnem skupnem delu. Pri njem ni bil samo pomočnik in tovariš, ampak tudi učitelj — od njem se je bilo mogoče naučiti delati.

Bil je odličen učitelj, ker je bil med širokih razgledov, svetovljanske kulture, zrele življenjske skromnosti in izkušnosti-modrosti, ki ga je naravnost ožarovala, ne da bi uspela kdaj načeti njegovo vselej spodbudno vednost, njegovo optimizem. Ta ga ni zapustil niti potem, ko je začel nenadoma in mnogo pre zgodaj omahovati.

Kakor je bil strjen in redobuden delavec, tako je bil — kot vse kar — precej neposlušen bolnik. Življenje in njem je bilo močnejše od vseh

bremen, ki si jih je sploh naložil, utrjevalje od življenja, nja naokoli, kakršnega je bil deležen tudi kot taboriščna številka, izrazitost od znanega in neznanega v trenutkih, ko se mu je začel opasati kruti sovražnik, ki ga je »zavedoma nosil v svojih zvestih prsih« (Conrad).

Učenci, prijatelji, tovariši, sodelavci ostajamo se brez enega tistih mož, ki so s svojimi bogatim znanjem in požrtno prizadevanostjo pomagali oblikovati naše življenje in našo družbo, ne da bi bili kdaj od nje zahtevali kaj več, kot jim je mogla dati za njihov del.

Pokoju mu prijatelju Lofzu Kraigherju ne bo urejal zbranih spisov, kakor je nameral, ko stopi v zaslužni pokoj.

Ko se v ponedeljek zberemo ob njegovem grobu, nas bo s svojo redkobednostjo ne samo presenetil, ampak pretrese. Govoril nam bo o življenju, ki se lahko tako nenadoma spreveže v smrt, in o smrti, iz kakršne se vedno znova poraja življenje. Vzemimo njegov molk kot poslednjo modrost, ohranimo ga v spominu takšnega, kakršen je bil in kakršen je tudi dočakal nezgledno.

BENO ZUPANČIČ

Življenjski razpon znanstvene debate

Mednarodna konferenca razpravlja v Hercegovnem o vprašanjih znanosti in družbe

HERCEGOVO, 19. sept. (Po telefonu). V Hercegovnem se odvija že dni izredno značilni in aktualni mednarodni pogovor: v nuklearnem centru zaseda konferenca »Razvoj znanosti in tehnologije ter njen vpliv v sodobni družbi«. Strokovnjaki z raznih raziskovalnih področij s te in ene strani oceenja neposredno izmenjujejo svoje znanje, izkušnje in misli, da bi si prišli na čisto o vprašanjih, kot so znanstvena politika, načrtovanje raziskovanja, organizacija znanstvenega dela, mednarodno sodelovanje, informiranje javnosti in širjenje splošne znanstvene kulture, pa tudi o obliki in obsegu temeljnih vprašanj, kot so odnosi in zveze med znanostjo in ekonomiko, med prirodoznanostjo in družbenimi vedami, med znanostjo in umetnostjo, o vprašanjih, ki se dotikajo osnov sedanjega in prihodnjega znanstvenega razvoja ter novega, celovitega in dinamičnega pogleda na svet, kot ga terjajo epohalna in revolucionarna dogmatika v posameznih sferah človekovih spoznavnih prizadevanj.

Vsekaror sta ilustrativna že sama organizacija in sestava konference. Organizator je zvezna komisija za jedrsko energijo v sodelovanju z inštitutom za jedrsko vede iz Oak Ridgea v ZDA, udeleženi pa so tudi zvezni svet za koordinacijo znanstvenih raziskovanj, mednarodna agencija za atomsko energijo — UNESCO in druge znanstvene organizacije. Predsednik organizacijskega komiteja je bil prof. ljubljanske univerze dr. Anton Moljk. Udeleženci so strokovnjaki z raznih področij tehničnih, medicinskih in prirodoznanstvenih ved, fiziki, kemiki, biologi, kibernetiki, pa ekonomisti, sociologi, pravniki, javni delavci, znanstveni organizatorji in umetniki.

»Mislim, da je zamisel takšnega srečanja izredna in organizatorjem iskreno čestitam. Kakor nas razvoj sil v čedalje večjo specializacijo, tako tudi čedalje bolj očitno potrebo po sinetzi in po informacijah o znanstvenih metodah in dosežkih na drugih področjih človeške dejavnosti.« meni prof. Janez Stanovnik z ljubljanske ekonomske fakultete. Seveda so v večini jugoslovani. Preveč bi bilo, če bi hotel našti vsa ugodna imena iz naših znanstvenih in kulturnih središč. Ti so na primer pisatelji Ivo Andrić, Antonić, Isaković in Dobrica Čosić. In ko sva se s slednjim srečala, me je pozdravil z besedami: »Kako se imate? Jaz enostavno uživam! Nedvomno ima prav: vzemirajljivo je videti, kako se intimo vzhajajo povzemanje vrhovni duhovnih spekulacij z osnovnimi problemi človekove materialne eksistence. Podobno navdušen je slovenski skladatelj Uroš Krek. Govori o tem, kako kulturni in umetniški delavci preveč tle v nekem svojem svetu, kako so zato prikrajšani za mnoga važna in imenitna spoznanja in kako se tudi v njihovi duši odraža pomanjkljivo spoznavanje resničnosti modernega sveta. Od Sloven-

cev so tu mimo omenjenih še član IS ing. Viktor Kotnik, republiški sekretar za znanost in visoko šolstvo Minko Tušek in profesor ljubljanske medicinske fakultete dr. Andrej Zupančič. Za nastop na razpravi o odnosu med moderno znanostjo in umetnostjo je napovedan pesnik Matej Bor.

Zelo reprezentativno in avtoritativno je ameriško zastopstvo. Tu so tehnološki dr. A. R. Christian Anderson, predsednik oddelka za fiziko na bostonski univerzi dr. Robert S. Cohen, vodja oddelka za elektrotehniko na inštitutu za tehnologijo v Massachusettsu dr. Peter Elias, kemik dr. Vladimir W. Grigorijev, kemik in nekdanji predsednik inštituta za jedrske vede v Oak Ridgeu, dr. Paul M. Gross, vodja oddelka za sociologijo in antropologijo na univerzi Siragusa, dr. Aul Meadows, fizik in ustanovitelj ter prvi izvršni direktor inštituta v Oak Ridgeu dr. William G. Pollard, metalurg in tehnološki dr. Cyril Smith in direktor nacionalnega laboratorija Oak Ridgea ter predsednik ameriškega nuklearnega društva dr. Alvin M. Weinberg. Za vse te goste je mogoče mnogim akademskim in drugih častnih naslovov ter mednarodnih priznanj značilna izredno široka aktivnost na raznih raziskovalnih področjih, v publicistiki, organizaciji znanstvenega dela ter v obsegu uveljavljanju znanstvene misli.

Gradivo, ki ga je nudila konferenca že v prvih dneh, je tako bogato, da bi bilo v pričujočem okviru nemogoče imenovati samo vse teme in probleme, ki so se jih dotaknili. Zato bomo za zdaj poskušali posredovati le nekaj osnovnih vtisov. Če pa bi hoteli poiskati nekakšen moto dosedanjih razprav, bi se morda najbolj prilagajalo, da bi se v podredu našli govori o otvortosti konference izrekel predsednik zvezne komisije za jedrsko energijo Avdo Humo: »Zaradi velikih dosežkov, ki jih sodobna znanost nudi človeku za njegovo materialno proizvodnjo in za razvoj njegove družbene ter človeške zavesti, opravlja ta znanost čedalje večjo revolucionarno vlogo v spreminjanju sveta in odstraevanju novih družbeno produkcijskih in družbeno političnih protislovij ter ovir, in to v smeri novih materialnih rezultatov, novih človeških in novih mednarodnih odnosov.«

Uvodno predavanje minul ponedeljek je imel dr. Weinberg o revoluciji v nuklearni energiji. Izhajajoč iz pritičnega populacije, ki ga je označil kot osnovni problem prihodnjega razvoja človeške družbe, je podrobneje opisal dve osnovni krizi, ki ogrožata našo civilizacijo: prebivalstvo našega planeta. Imenoval ju je kriza energije in kriza informacije. Medtem ko se druga pojavlja kot posledica kopičenja in zapletanja nujnih odnosov in zvez v čedalje večjih in s civilizacijskim napredkom čedalje zahtevnejših človeških aglomeracijah, se kriza energije nanaša na zagotavljanje osnovnih življenjskih pogojev, kot so voda,

hrana, pogonska sredstva, DNA v celicnem jedru. Dr. Kanazir iz Beograda, ki je razložil sodobne hipoteze o prenašanju dednih lastnosti, je spoznal predstavlo o po malem fantastičnih posegih v dedne osnove živih bitij in pobudi nekatere udeležence k ugotovitvi, da se odgovornost biologije vede na današnji stopnji tako rekoč izenčuje z odgovornostjo npr. je driskih znanstvenikov. In medtem ko je dr. Pollard razpravljalo, da predstavlja radioaktivnost, ki smo ji izpostavljeni, je jedrske eksplozije, samo zanemarljiv odstotek radioaktivnosti, ki moji izpostavljeni v prirodnem okolju, in so drugi razpravljali po udarni resnosti tega vprašanja, saj je obseg mutacij, ki so osnova evolucije živega sveta, pač lahko tudi pozitiven, je dr. Zupančič odgovoril s slikovito parabolo: je drski izstrelek, ki bi zadel in »popravil« kak gen v živi celici, bi priredil krogli iz strojnega rafala, ki bi bila lepo izstreljena v avditorni konferenci in ki bi natančno »izžal« piskav zob iz govornikovih ust.

Ta citat je morda značilen za vse, kar je v jeziku in konfreni, ki sta neposredna, živa in zavetna. Domači in tuji udeleženci so izredno zadovoljni z organizacijo in potekom ter nivojem razprav. Ne manjka niti družabnih kontaktov in prireditve, na katerih se izpolnjuje misel Avda Humana. Osebnih slik med udeleženci iz različnih dežel in z različnih delovnih področij bodo imeli odmeve, ki so zelo važni v gibanju sodobne znanosti.

V omenjeni diskusiji o problemih biologije je kot izredno aktualno raziskovalno področje prikazano vprašanje regulatornih mehanizmov v osnovnih življenjskih procesih. Drugi govorniki so ta študijski problem nato principielno razširili na vsilje je rede življenjskih pojavov, na organizme, na človeške skupnosti. Zdi se, da je to samo eno izmed znamenj, ki jo obeti tako znanstvenik kot neznanstvenik, se pravi slednji misleči človek, potrebo po učinkoviti sodobni sintezi daljnosežnih posameznih znanstvenih odkritij in po njihovi filozofski posplošitvi. Upamo, da bo k temu morjalo nekoliko prispevati debata o znanosti in umetnosti, ki je sedaj na vrsti v Hercegovnem.

TIT VIDMAR

Nadarjenost in glasbena vzgoja

Majda Fajon in Gorjan Kosuta sta se vrnila iz ZDA

Na ljubljanskem Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje so te dni slavnostno razpoloženi. Ne samo zaradi začetka novega šolskega leta, še bolj zaradi velikega uspeha, s katerim sta se vrnili iz ZDA dva absolventa zavoda, Majda Fajon in Gorjan Kosuta, ki sta dva meseca preživela na mednarodnem glasbenem letovanju Umetnostne

NA TRETJEM PULTU — Majda Fajon, absolventka Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani, se je kot udeleženka letošnjega mednarodnega letovanja umetnostne akademije v Interlochnu (Michigan, ZDA), uvrstila še takoj v začetku na tretji violinjski pult najboljšega študijskega orkestra in to častno mesto obdržala do konca glasbenega seminarja.

Prisla sta med 2000 mladih ljudi z vseh koncev sveta; sprejela v najboljši orkestrski se uvrstila med prvih dveh violinistov. »Majda dva pulta pred menoj« poudarja Gorjan, ter svoji mesti v nečisto mesto obdržala do konca glasbenega seminarja.

Mednarodno glasbeno letovanje akademije v Interlochnu je zanimiva oblika intenzivne glasbene vzgoje. Delo slušateljev je naporno. Vsak teden so morali naštudirati pod vodstvom dirigentov interlochnske akademije ali gostov, tudi zelo uglednih, nov koncert. Igrati so morali še v komornih zasedbah, razen tega pa poslušati predavanja iz dveh predmetov. Tretja obvezna panoga je bil

akademije v Interlochnu v bližini Michigana, kjer se na poletne umetnostne seminarje že več kot trideset let zbirajo mladi iz vseh ZDA in iz drugih držav.

Prve dni po prihodu v domovino (in Gorjana Kosuto prvo turo po uspešno opravljenem sprejemnem izpitu na Akademijo za glasbo) sem tu srečala v krogu njunih zado volnih profesorjev Pfeifferja

in Veronke ter drugih pedagogov Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje, ki ga to jesen s prepisom na akademijo oba zapuščata. Bila sta skromna, malce utrujena, predvsem pa srečna in zadovoljna — ne zaradi doseženega uspeha, predvsem zaradi tega, ker sta spet doma: »Ne veste, kakšno domovino je bilo dajalo — Ameriko — je tako strašno daleč!« In potem se je v prijetnem razgovoru izluščila zgodba njune poti v Ameriko, udeležbo na mednarodnem glasbenem letovanju, uspešnega in slavnostnega zaključka v Washingtonu ter vrnitve domov.

V letovskem Interlochnu se vsako leto zbere mladina med štirinajstimi in devetnajstimi leti, ki študira glasbo, balet, gledališče, likovno umetnost, da bi se, kot pravi geslo te tradicionalne poletne prireditve, izobraževala in spoznavala v najbolj univerzalnem jeziku, v jeziku umetnosti. Udeležence izven ZDA izbirajo po nekakšnem sistemu zbiranja in tako je letos prvič prišla na vrsto tudi Jugoslavia. Brez avdicije seveda ni šlo. Predstavljajo je magnetofonski trak s posneto izvedbo mladega glasbenika. S posredovanjem ameriškega veleposlanstva v Zagrebu je Zavod za glasbeno in baletno izobraževanje prijavil dva svoja slušatelja in oba sta bila na podlagi magnetofonskega posnetka sprejeta. Še več, oba sta se uvrstila v najkvalitetnejšo orkestrsko skupino. Njuno potovanje sta omogočila finančna podpora ameriškega veleposlanstva v Zagrebu in pa veliko razumevanje, ki ga je takoj izprical republiški sekretariat za kulturo.

Prisla sta med 2000 mladih ljudi z vseh koncev sveta; sprejela v najboljši orkestrski se uvrstila med prvih dveh violinistov. »Majda dva pulta pred menoj« poudarja Gorjan, ter svoji mesti v nečisto mesto obdržala do konca glasbenega seminarja.

Mednarodno glasbeno letovanje akademije v Interlochnu je zanimiva oblika intenzivne glasbene vzgoje. Delo slušateljev je naporno. Vsak teden so morali naštudirati pod vodstvom dirigentov interlochnske akademije ali gostov, tudi zelo uglednih, nov koncert. Igrati so morali še v komornih zasedbah, razen tega pa poslušati predavanja iz dveh predmetov. Tretja obvezna panoga je bil

šport. (Če koga zanima: Gorjan se je odločil za ameriški nogomet, kot je rekla Majda, ki si je izbrala lokostrelstvo). Ko sta se vrnila domov, sta nemalo presenečena ugotovila, da je vodstvo letovanja vsak mesec obveščalo tudi starše o njunem napredku in šolskem uspehu. Zgovoren dokaz kvalitete in pravilnosti glasbene vzgoje, ki sta jo uživala doma, je dejstvo, da sta se v novem okolju in ob drugih tednih metodah ne je takoj znašla, temveč odlično izkazala kot vajalca in študenta teoretično glasbenih predmetov.

Gorjan in Majda beseda nerada teče. Najbrž zato, ker morata govoriti o sebi. Pa vendarle... Iz Gorjanove pripovedi povzemamo: Vadila sta im nastopala v mednarodnem mladinskem simfoničnem in godalnem orkestru, poslušala predavanja... Po dveh tednih metodah ne je takoj znašla, temveč odlično izkazala kot vajalca in študenta teoretično glasbenih predmetov.

Gorjan in Majda beseda nerada teče. Najbrž zato, ker morata govoriti o sebi. Pa vendarle... Iz Gorjanove pripovedi povzemamo: Vadila sta im nastopala v mednarodnem mladinskem simfoničnem in godalnem orkestru, poslušala predavanja... Po dveh tednih metodah ne je takoj znašla, temveč odlično izkazala kot vajalca in študenta teoretično glasbenih predmetov.

Uspehi so nanizani na kratko. Za njimi je dolga učna pot, skrbno usmerjanje daru in razvoja, lepa potrditev osebne nadarjenosti in poštovanosti, pa tudi pravilnosti glasbene vzgoje, ki sta jo bila Gorjan Kosuta in Majda Fajon deležna. Pred mladima glasbenikoma, ki sta zgodaj in v veliki meri doživela priznanje tuje, pa je nova etapa dela — izpolnjevanja in umetniške rasti.

STANKA GODNIČ

RAZSTAVA O DEJAVNOSTI SPOMENIŠKEGA VARSTVA — V petek so odprli v prostorih Moderne galerije v Ljubljani v okviru meseca varstva spomenikov in narave razstavo, ki prikazuje dejavnost republiškega zavoda za varstvo spomenikov.

Foto: Egon Kaše

OSNOVNA ŠOLA PRESERJE

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

- UČITELJA za razredni pouk (U)
- UČITELJA za razredni pouk (U) v podružnični šoli Rakitna (družinsko stanovanje)
- UČITELJA za telesno vzgojo (PU, P)
- UČITELJA za matematiko in fiziko (PU, P)

Na razpis se lahko zglašijo tudi honorarni predavatelji ali upokojenci. 8969

ROSS S. CARTER

HUDIČI V VREČASTIH HLAČAH

66. nadaljevanje

»Carter, do tebe gojim ista čustva, kot bi jih do brata. Včasih pomislim, da sva morala sesati mleko pri istih prsih. Gruening, ljubljani ti, da bomo poiskali železniški muzej, če greš z nami. Morda bo celo našel lokomotivo NYC.«

»Preklete, čutim, da zapravljam čas, vendar grem z vami.«

»Nadvse ganljivo, stari,« je rekel Arabec. »Pospravimo, kar je še ostalo v steklenici, in odpravimo se!«

»O mešanja pijšč so se nam šibila kolena, glave pa so bile omotične od bogatega kosila. Najprej se ustavimo v Louvru, fantje. Pogledimo, kje bi staknili taksi.«

K nam se je približala skupina deklet med prebranim smehom in klepetom.

»Gruening, ne daj se premotiti,« je dejal Arabec. »Popoldne mora misel premagati tvo- rino, ponoči pa naj tvornina premaga misel.«

Gruening se je otreseel pikantnega primera: »Poslušaj, punči, jaz se predajam kulturi!«

»Ne me comprends pas! Me imas rad, ne??«

»Juh! Arabec, k vragu kultura! Ozri se?«

»Arabec! Arabec!«

Zagledali smo zvitca, kako je z dekletom pod vsako roko in s pretkanim nasmehom naglo zavil okrog prvega vogala.

»Ta prebrisani pankrt, ta — je izbruhnil Gruening, ki se zavil za široki hrbet svoje sosedo ter je brskoval in hihitajoč odnesel v njen delovni prostor.

Vermislamo ali ne, z Berkelyjem in Finkelsteinom smo resnično šli v Louvre.

Ko se je daniilo, se je opotekel v sobo utrjeni Arabec. Berkely je stmo pogledal in vprašal:

»Kako ti je bila všeč Mona Lisa?«

Bledi obraz mu je zalila rdečica in povedal je glavo.

»Mac,« je jokavo dejal, »bil sem grd, grd fant! Morda bo država odobrila penzijo za stare padalce, pa bom lahko na stara leta videl njen nasmeš.«

43. »Z BOŽIČEM NE BO NIČ!« Medtem ko se je bližal božič, so nam čustva omahovala med žalostnimi spomini na težke dni med zobatimi italijanskimi vrhovi pred letom dni, kjer so nas za vedno zapustili Olson, Oldring, Hastings, Carlton in Mojster Termit, ter veselim pričakovanjem pravih praznikov, ko bo dovolj pečenih puranov, nadevanj z ostrigami, sladkarij in paketov od doma.

Nasprotno od steklenice viskija za vso četo na božič leta 1943 je bilo za nas pripravljeno sedemnajst polnih kamionov, ki so se — kot so vedele povedati govorice — hitro približevali južne Francije.

17. december leta 1944. Skupina nas, starih fantov, kamor šteljem tiste, ki smo v prvi postavi vođa odšli skupaj iz Amerike, ter le nekaj drugih, ki smo jih šteli za stare fante zaradi dolgega delovanja z nami že do začetka bojevanja, je sedela in v pogovoru priprav-

ljala veliko božično zabavo. Tedaj pa je nenadoma kot mina padel sredi med nas novi komandir čete.

»Možje, smo že pečeni! Prihaja nujna naloga. Sovražnik se je posrečil proboj. Ob osmih zjutraj moramo biti pripravljeni na odhod v popolni bolni opremi. Vsi naredniki k menim!«

Z božičem ne bo nič!

»Okay, fantje,« je dejal Berkely, kakor hitro smo se vrnili od pripravljene sestanka. »Obrite se! Dvignite obroke K in palčke D. Lahko jih boste še potrebovali, preden opravimo. Arabec, ti, Winters in Gruening pregledajte svoje desetine.«

Duquesne je bil spet med nami, ponovno degradiran v navadnega vojaka, ker se je bil krepko napil in se upiral vojnim policistom. Jeno ga je, hkrati pa tudi sililo na smeh, kaj je moral poslušati Grueningove ukaze.

Pregledovali smo si opremo in se pripravljali na odhod v vzdušju neposredne tesnobe in obupane otožnosti. Vedeli nismo nič drugega kot to, da je neka zavezniška skupina v peklenem položaju in da ne pošiljajo tja kot ojačenje. Saj smo bili res za ojačenje. Lahko smo dobili kakršnokoli nalogo in jo tudi izvršili. Ampak, ampak ampak...

Dotle je se pesek v uri naše usode gotovo že presul. Možje kot Duquesne, Gruening, Berkely, Finkelstein, Skrljanec, Casey, Nixon, Arabec, Winters, Carey, Fox in jaz so preživeli dvesto odstotkov novincev v četi. Bili smo ubežniki pred zakonom povprečja. V bitkah za življenje morajo moše padati, celo stari vojaki. Mračno smo gledali drug drugega, kakor da je skrivoma premišljali: »Kdo je bo staknil tokrat? Čez nekaj dni bodo nekateri izmed nas mrtvi.« Nisem želel biti jaz, seveda pa ravno tako nisem privoščil nikomur dru-

gemu med svojimi soborci.

Videti je bilo, da ni nihče bolj žalosten kot Arabec, ker se je vse tako obrnilo. Ko smo tisto noč končali priprave, je posedal okrog kot kup nesreče. Čez čas se je odločil, da napiše pismo dekletu v Tennesseeju. Drugi smo posnemali njegov zgled in napisali domačim kratka pisma s sporočili, da se imamo dobro in da se veselimo čudovitih praznikov. Napisali smo običajna vošča in izrazili običajno optimistično upanje, da bo vojne kmalu konec in da bomo morda lahko odšli domov še prej, kot pričakujemo. Potem smo se vrgli na postelje, se premetavali, se izgubljali in sanjali.

Ob štirih zjutraj smo pri Rdečem križu pili kavo. Veliko fantov je govorilo glasno in se pogosto smejalo, da so lahko skrili tesnobo in dobili malo sline v suha usta. Ko smo srkali toplo kavo, smo upali, da nam bo pregnala napetost v želodcu in nam raztopila ledene predstave, da lahko izgubimo nogo ali oko ali nas prevrta šrapnel, in bomo resigrano sprejeli, karkoli nam je pač namenila usoda.

Stari prijatelji iz drugih vodov in čet so prišli na obisk in z nami kadili, srkali in se družili.

»No, pregnani stari žrebec, že spet odhajamo. Drži rep, k tiom, ti stari pasji sin. Saj nočem reči, da si kaj vreden, zaradi mene bi te lahko tudi zadelo, ampak doleži si mi kup denarja. Jaz pa le ne bi imel poguma, da bi povedal tvoji materi, zakaj sem ti ga posodil.«

»Smolo imaš! Vedel sem, da si določen za odhod domov, nisem pa vedel, da šele za jutri. Justico se je tako zgodilo pri Anzu. No, pa je preživel in se mu je posrečilo kljub tridesetletnim dnevom v peklju. Vso srečo ti želim!«

Evropski vidiki slovenske poezije

Pogovor s češkim pesnikom Josefom Hirsšalom

Obnovljeno prijateljstvo sodelovanje med slovenskimi republikama Jugoslavijo in Češkoslovaško sega najino tudi na področju kulturne dejavnosti. Med tradicionalne instrumente medsebojnega spoznavanja in zblizevanja sodi književno prevajanje in prav to so pretrgani stiki v neznani preteklosti povzročili obsejne vrzeli. Priznava se, da bo za sedaj še močno centralizirana češkoslovaška založniška politika bolj kot doslej upoštevala dosežke jugoslovanskih literatur. To pa je mogoče samo ob smotnejši izmenjavi informacij in z večjim kadrom dobrih prevajalcev.

Društvo slovenskih književnikov, posebej s njegova komisija za kulturne zveze s tužino, je storilo lepo uslugo programskemu zblizevanju slovenske literature s češko, ko je povabilo v Slovenijo enega najboljših čeških prevajalcev poezije Josefa Hirsšala. Njegovo ime se je prvič oglašilo v naši kulturni kroniki ob izidu češkega zbora Zupaničeve lirike »Usvity a boure« (1962). Pri prevajanju Zupaničeve lirike s svojim jezikovnim mentorjem v slovenščini dr. Otomom Berkopcem, z njim je tudi prevedel njegove »Gorski vijenaci«, ki je tako dobil definitivno češko obliko. Ob jezikovnem sodelovanju Irene Wenigovej je Hirsšal opravil zahtevno prevajalno nalogo s prevodom Křezušev »Bled Petrice Keremuhus«. Pod Berkopčevim vplivom nastala posebna inklinacija je Hirsšala tesneje približevala slovenscini, in da bi razširil svoje znanje ob živih vireh naše besede, je sedaj prišel med nas.

Le-a 1920 v bližini Jitina

rojani maloposestniški sin Josef Hirsšal se je po srednjoškoli študiju posvetil ureniškemu delu v založbah. Najprej je opozoril naše kritike. Izdal je pet pesniških zbirk, v obdobju stalinistične kurza je bil samonikla, individualno izvirna umetniška ustvarjalnost potisnjena ob zid kampanjskih narečij in praktičističnih potreb, pa je Hirsšal kot pesnik molčal. Prvaki pripravljala obsejna pesniška zbirka »Soukromní nágalerie« (Zasebna galerija), ki vsebuje njegove v letih 1945-1955 nastale, a neobjavljene pesmi. Velik, originalen pesniški talent bo znova s krepkim korakom stopil na češki Parnas!

Sedela sva s tovarišem Josefom Hirsšalom pri kozarcu vina in se pogovarjala o njegovih ustvarjalni in poustvarjalni izkušnosti.

»V tem trenutku me posebno zanima vaše prevajanje poezije. Kaj ste doslej prevedli mimo jugoslovanske, ki jih poznamo in cenimo?«

»Prevajam že dobrih štiri- najst let; ko je leta 1948 izšla moja zadnja pesniška zbirka Ude cest, sem si zastavil nalogo, da kar najbolj prodram na zamotana področja svetovne poezije. Moj prvi in nemara najboljše prevod so bile Morgensterne Galsenbinder, o katerih so nekateri sodili, da so sploh neprevadljive; moj prevod je doživel lep uspeh in me spodbudil k nadaljnjemu delu. Iz nemščine sem prevedel še izbor Heineja in Koruma, prevajal pa sem tudi moderne pesnike, kakor so Enzensberger, Heissenbüttel, Erich Kästner. Iz ameriške poezije sem prevedel Sandburgov izbor ameri-

ške ljudske pesmi, datje pesmi E. A. Poe. V zadnjem času se intenzivneje ukvarjam z današnjo slovensko poezijo. Za antologijo jugoslovanske poezije, ki jo pripravljava z Ireno Wenigovo, sem doslej prevedel nekatere pesmi: Krakarja, Mipattija, Koobeka. Vipotnika, Zajca, drugi prevodi pa mi dozorevajo v sedanjem živem stiku z vašim jezikom in z vašimi pesniki.«

»Potemtakem bo imelo vaše bivanje pri nas, s sem delo tovarišu Hirsšalu, ugoden vpliv na vašo nadaljnjo prevajalsko dejavnost?«

»Da, saj sem samo z neposrednimi stiki spoznal situacijo današnje slovenske poezije in vlogo, ki jo ima slovenska lirika v kontekstu sodobne evropske poezije. Pre-

bral sem vrsto novih pesniških zbirk, ki mi prej niso bile dostopne. Prijateljstvo zveze, ki sem jih sklenil v Ljubljani, mi bodo omogočile nadaljnje pismene stike, tako da bom poslej stalno in smotno zasledoval vse, kar se bo dogajalo v slovenskem literarnem življenju. Sprico tega, da sem že prevedel deset Prešernovih sonetov, se nameravam še nadalje ukvarjati tudi z vašim prvim pesnikom, čeprav se zavedam posebnih težav, ki so združene z res dobrim prevajanjem njegovih verzov. Smisel ima samo tak prevod, ki bo prekosil dosežanje češke poezije s prevajanjem Prešerna. V glavnem pa bom prevajal vaše današnje lirike.«

»Zdaj ste že nekoliko bolj spoznali slovensko literaturo. Kako presojate njen položaj?«

»Sodim, da kaže slovenska literatura tipično srednjeevropski značaj. Ni preveč originalna, zato pa se odlikuje po svoji inteligentnosti in, dejal bi, solidnosti. Lahko rečem, da ima določeno vlogo in pomen tudi v evropskem kontekstu. Ni več provincialna, ni samo umetniški izraz majhnega naroda, marveč jo lahko postavimo ob bok književnosti velikih narodov. Evropa bi morala bolje kot doslej poznati in priznati delo Ivana Cankarja in Otona Zupaniča. Iz sodobne poezije me posebno miklja po svoji originalnosti in poetični kulturi Koobeka. Na splošno vidim, da je v slovenski literaturi o osvobodilni vojni in revoluciji vedno toliko, pa potosa.«

»Kaj je po vašem, tovariš Hirsšal, predvsem potrebno, da bi se naše literaturo poglablje tradicionalne zveze med slovenskim in češkim kulturnim življenjem?«

»Dejal bi: predvsem več osebnih stikov. Nedavne ovire so odstranjene; leta, ko je bila kontinuiteta pretrgana, so dokončno za nami; zdaj se odpirajo nove možnosti. Potrebni pa je več neposrednih stikov. Obiski književnikov, ki so tudi prevajalci, so tem pomembnejši, ker je najbolje, če spoznavajo jezik pri njegovih živih vireh. Čas je že, da se na praški univerzi obnovi lektorat slovenskega jezika. Mlajša češka generacija gleda na Jugoslavijo globalno in ne pozna kulturne in jezikovne posebnosti sestavnih delov njene federacije. Pred očmi imam tudi potrebo po kulturni podlagi za solidarnost manjšin in manjših narodov, ki se poskušajo uveljaviti v svetovni kulturni skupnosti, v novem človestvu, ki nastaja v epohi tehnike in kibernetike ter sestavlja nam vsem nove življenjske probleme. Glede naših kulturnih zvez, menim, da bi morale vaše in naše avtorske agencije več storiti za medsebojno obveščanje in izmenjave produktivnih in reproduktivnih dosežkov.«

»Kateri izmed vaših dosežkov, pridobljenih med Slovenci, se vam zdi najpomembnejši?«

»Najbolj me je presenetila visoka informiranost slovenskih književnikov in intelektualcev sploh o evropski kulturi. Opazil sem, da so zlasti naši pesniki, dobri poznavalci tujih kultur in da so med njimi številni prevajalci. Sploh sem dobil respekt pred slovensko prevodno književnostjo. Imate prevod Mosilovega »Moža brez posebnosti«, Cehi ga kljub vsej živahni prevajalni dejavnosti še nimamo. To, kako živa je pri vas evropska kulturna zavest, seveda ne v škodo socialistične zavesti — je moj najmočnejši vtis iz Slovenije.«

»In naposled še beseda o češki književnosti. Zdaj se je ustvarjalna dejavnost močno sprostita, nedavno omenjate so se umaknile kaj?«

»Prav gotovo. Kot značilnost našega novega življenja bi omenil predvsem slo po kulturi. Pri nas kaže tudi mladina intenzivno zanimanje za literaturo, za umetniške vrednote. Življenje se tehnizira, toda kot pozitivni kontrasti se razvija živahno zanimanje za vse, kar se dogaja v svetovni kulturi. Z umetnostjo ukvarja več ljudi kot kdajkoli prej. Zlasti inklinirajo k nji mladi ljudje. O položaju naše književnosti bi lahko govorila na doigo in na široko, sumarično lahko rečem, da je ugoden tudi s svetovne perspektive. Pomislite, da izdaja klub prijateljev poezije pesniško zbirke v 30.000 in še več izvodih. »Klub bralcev«, ki so združeni z založbami, pa imajo po 80.000 do 100.000 članov, rednih konsumentov knjig. Naše knjige so poceni, za kar gre hvala smotnim proračunski politiki, skrbni državi za kulturo in seveda visokim nakladam. Povprečna naklada za poezijo je 2.000 izvodov, za prozo pa 10.000. Na vseh področjih so naklade višje kot pred vojno.«

»In še sva govorila o razmerah v kulturnem svetu Hirsšalove domovine — preveč zanimivosti, da bi se dale strnjati v okvir časopisne intervjuja. Nedavno smo Slovenija, v Jozefu Hirsšalom pridobili novega dejavnega in pripravnega posredovalca naših vrednot med Čehi.«

Nedeljski pomenki s sodobniki — Morebitni ugovori zaželeni v istem okviru — Sprašuje DELO, danes odgovarja:

STONE ZIMŠEK

VPRAŠANJE: Ali bi na vsa vprašanja, kjer koli popolnoma enako odgovarjali, ko ne bi bili predsednik Zveze študentov na ljubljanski univerzi?

ODGOVOR: Prav gotovo ne! Samo ne zaradi večje ali manjše odkritosti ali odgovornosti, na kar verjetno namigujete, temveč zaradi preproste resnice, da oboje upita na ideje. Se bolj točen odgovor pa je, da sploh ne bi odgovarjal, če bi ne bil predsednik, spet zaradi preproste resnice, ker me tedaj ne bi ničesar vprašali.

VPRAŠANJE: Imate kakšno pripombo k mnenju, da je človek na položaju odgovoren za svoje izjave?

ODGOVOR: Prav gotovo so ljudje, ki na položajih odgovorni za svoje izjave, pri nas še preveč, pa verjetno zato premalo za svoja dejanja. Ko smo že ravno pri pripombah in odgovornosti na položajih, se mi zdi, da je že skrajni čas, da pričnemo, namreč odgovornosti na položajih, živahneje krožiti v vseh smereh. Veste, z odgovornostjo je tako kot s krujo, če ne cirkulira, se ostri ali pa jo moramo imeti hermetično zaprto in pod nizko temperaturo (ni kakor pa ne v topli grede).

VPRAŠANJE: Če že oboje ne gre — kaj imate v družbi rajši: inteligenčni kvocient ali moralno?

ODGOVOR: Za katero družbo gre: v družbenem ali sociološkem pomenu? Če gre za družbo prijateljev, imam rajši inteligenčni kvocient in njegovo spremljevalko — zdravo duhovnost; če pa gre za družbo v sociološkem pomenu, pa imam rajši moralno in njenega spremljevalca — zdrave medčloveške odnose.

VPRAŠANJE: V čem, mislite, bi se vaša generacija danes bolj obnašala od sedanjih nekoliko starejših, ko bi bila ta vaša generacija za deset ali petnajst let starejša?

ODGOVOR: Dosti več strpneje in uspešneje bi se pogovarjala med seboj in z vsemi.

VPRAŠANJE: Kaj je vzrok za takšno splošno mnenje — ni, da bi ga tu posebej

javljali — o študentovski telesni in duhovni kulturi?

ODGOVOR: Menim, da sprašujete površinsko. Vprašanje je, kje je vzrok za takšno stanje na področju študentovske telesne in duhovne kulture, za vse zvitke hrbtnice, izstopajoče lopatice, samo na stroko opeko omejene strokovnjake in tako dalje.

Kriv je postati! Se čudite? Da, preveč posluha in s tem sredstev za kritične povpreke, pogore in slimo ter premalo za pravo kulturo in množični sport.

VPRAŠANJE: Kakšna bo študentovska »Tribuna« v novi sezoni?

ODGOVOR: Po katarzi, ki jo je doživela, še boljše!

VPRAŠANJE: Kaj va študente bolj boli, bodisi po človeški bodisi po družbeni plati? To, da imate študentje tako majhne stipendije, zavoljo česar nekateri izmed vas stradajo, ali pa to, da imajo nekateri starejši državljani (nemara v mladosti niti stipendij niso imeli) še manjše pokojnine od vaših stipendij?

ODGOVOR: Oboje je enako hudo, še bolj pa boli to — smo pač ljudje — da imajo drugi ob tem dohodke za 20 odstotkov več. Boli tudi splošno, da se je pogovor »Študentska lačni ne verjame spremeni, med dvajset let starimi socialističnimi ljudmi, le v »Študentska lačni le hudičjevo počasi terjame.«

Stišim dovolj očitkov: — Kitarje! — Kaj pa na Zahodu?

Ne, nisem za uravnilovko! Kar se pa Zahoda tiče: v relativno zdravi ali odzdravljajoči družbi bolijo in je prav, da bolijo vsa protislova in krivice. V družbe, otopeni od kritike, pa celo veliki zločini ne najdejo človeškega odnosa.

VPRAŠANJE: O reformi na univerzi je bilo že toliko rečenega, da moramo zares še vas popprašati o tem.

ODGOVOR: Kaže, da želite enostaven recept. V osnovi je tudi enostaven: med sredstev in priložnostmi (tako profesorjem kot študentom, pa tudi »zunanjih faktorjev«), ter manj predsodkov in neprizadetosti (zopet vseh).

VPRAŠANJE: Česa se osebno najbolj veselite in česa nekoliko manj?

ODGOVOR: Najbolj se veselim, da bom novembra izročil »predsedniško častno drugemu, nekoliko manj pa štirih izpitov in diplome, ki me še čaka po enoletnem »odmoru« zaradi te časti. Veselim se tudi, da mi niste postavili nobenega delikata. Nega vprašanja — ni mi bilo treba posebno izpostavljati moje odgovornosti (ps!) — pa tudi vse!

VPRAŠANJE: Koga priporočate za naslednjega žrtev našega intervjuja in zakaj?

ODGOVOR: Zorila se je že lepa vrsta predsednikov, podpredsednikov, profesorjev, itd. Dajmo, vprašajmo našega neposredno neposrednega protislovca, kako nosi socializem na svojih plečih. Zato predlagam toplica v celjski Cinkarni tovariša Josefa Goršeka.

Prihodnji odgovarja: JOŽE GORŠEK

Naši spomeniki

SV. PRIMOŽ NAD KAMNIKOM — Prav gotovo je res, da je Sv. Primož nad Kamnikom eden naših najpomembnejših spomeniških kompleksov. Kompleksov zato, ker se je na majhnem pomolu na južnem pobočju Velike planine v stoletjih nabralo toliko umetnostnega bogastva, kakor malokje. Tu je najprej cerkev sv. Primoža, katere jedro sega še v romansko dobo in ji je današnja podoba dala pozna gotika v zanimivi dvodelski osnovi. Razen bogate opreme, ki je z enim redkih ohranjenih baldahinskih oltarjev pri nas še celo gotika, sicer pa zgodnjegotična, so v njeni notranjščini posebno znamenite stenske slikarje. Te so stilno na tisti stopnji, ko začenja renesansa namesto gotike vedno bolj obvladovati tudi našo takratno likovno govorico. Obsežni »Pohod treh kraljev« z vrsto mikavnih žanrskih prizorov dopolnjuje na severni steni zanimiva uprizoritev nadlog, ki so nekoč s kugo na čelu morale človeštvo, medtem ko je južna ladjska stena v glavnem posvečena prizorom iz Marijinega življenja. Te stenske slikarje so eden kvalitativnih viškov našega stenskega slikarstva še iz časa, tik preden je ta umetnostna zvrst kot poglaviti okras naših podeželskih cerkev ob koncu srednjega veka začela upadati. Ob letošnjih restavracijskih delih, ki jih je opravil Republiški zavod za spomeniško varstvo in ki so poskrbeli tako za tehnično kakor za estetsko plat v obnavljanju in za slikarske bogatije, se je prvič pokazala tudi rojstna letnica znamenitih fresk: 1504.

Spomeniški kompleks Sv. Primoža pa dobro dopolnjuje ne le slikovito postavljene samostojni zvonik, temveč tudi zanimivo poslopje mežnarje, ki v osnovi tudi ni mlajša od gotike in jo je v današnje stanovanje prezidal barok v 18. stoletju. Pa tudi osmerokotna kapelica v bližini dopolnjuje spomeniško pomembnost kraja in bogati repertoar različnih tipov naših znamenj in kapelic, katerih dve smo srečali ob poti, ko se nam je Sv. Primož prvič pokazal bolj iz bližine. No, in za konec lahko obiščemo še cerkev sv. Petra, nekaj deset metrov višje na izrednem razglednem položaju, ki je seveda tudi še srednjeveška in se pošaše še z gotičnim poslikanim lesenim stropom.

Tako, če pa boste pozabili v vasi Praprotno povprašati po ključih, potem si vsega tega, kar smo omenili, od znotraj ne boste mogli ogledati. Bržčas se bo tudi vam ponudilo vprašanje: ali je prav, da Sv. Primož z vsem svojim spomeniškim bogastvom tako samuje in ali ne bi zaslužil vsaj enega človeka, ki bi stalno skrbel za njegovo varnost, pa tudi za to, da kulturni turisti ne bi obstali pred zaprtimi vrati.

DR. MARIJAN ZADNIKAR

BOZIDAR BORKO

II. festival sodobne komorne glasbe

Prvi dogodki v Radencih

OD NAŠEGA POROČEVALCA

RADENCI, 19. sept. (Po telefoni) S sinočnjim koncertom del Josipa Slavenskiga in Slavka Osterca se je pričel II. festival sodobne komorne glasbe. Skoraj polna dvorana je dokazala, da je festival premestil začetno fazo, v kakršni je bil lani, in da si je zagotovil poslušalce, kar je bistveno za vsako umetnostno prirediteljo. Sicer so se s tem v zvezi pojavile organizacijske težave, vendar bo o njih okvirnih vprašanjih boljše spregovoriti, ko bomo imeli o festivalu celotno sliko. Pač pa se lahko nekoliko zastavimo ob sinočnjem večeru, ki je bil z umetnostnega stališča brez dvoma lepo doživetje in s tem dostojen uvod v festival.

Slavenski in Osterc, ki sta oba in v istem času zrasla v tukajšnji okolici, sta vendar po svojem umetniškem izražanju zelo različna. Slavenski je človek, ki je zrasel z rodno slovensko zemljo in z njeno folkloro in njenim duhom, ob tem pa vendarle uporablja sodobna izrazna sredstva. Tako je njegova glasba vseskozi napredna, obenem pa izrazno močna in njena vrednost ni sa-

mo v naprednosti in bo povedala marsikaj tudi v dobi, ki bo svoj stil že preobrazila. To velja v prvi vrsti za sinoči izvedeno »Slavenski sonate« za violino in klavir op. 5, ki sta jo podala Igor Ozim in Marjan Lipovšek kot v tehničen in izrazen opus izvrstno uigran duo.

»Muzikaa« za komorni ansambel je nastala precej kasneje kot »Slavenska sonata« in priča o skladateljevem nemirljivem iskanju novih izraznih oblik. Delo je platiščno podal ansambel »Slavko Osterc« z dirigentom Ivom Petricem.

V nasprotju s Slavenskim je Slavko Osterc odločen formalist, oster mislec in ponekod celo sarkast. Zato je njegova muzika grajena po čistih glasbenih principih, je živa, zanimiva in aktualna. Posebno v njegovem pihalnem kvintetu iz l. 1932 se odražajo navedene značilnosti. Že nekoliko drugačen je Ostercov izraz v »Pravljicah za klavir«. Tu se je Osterc spoprijel z vsebinsko glasbo in je na čudovito preprost način »povedal« težko življenjsko resnico. Gre za muzikalno pripoved štirih sloven-

skih pravljic, ki jim po kratkem Intermezzu sledi še »Pravljica in resnica« o svetovnem miru z izredno eksprezivnim kontrastom med »pravljico« (Quasi choral) in »resnico« (Allegro giusto).

Pravi ekspressionist pa je Osterc v samospetih. Poleg močnega teksta, ki ga je skladatelj znal izbrati, pripričuje v samospetih predvsem pevski linija, ki jo podpira klavirska spremljava, ne v harmonskem ampak v izraznem smislu. Izvajalci Ostercovih del so bili: predčni pihalni kvintet »Eli-chendorff« iz Dunaja, dalje pianist Marjan Lipovšek, ki je pripomogel »Pravljicam« do prave karakterne podobe, ter Zlata Ogrinovič in Pavel Slivc, ki sta iskreno interpretirala Osterceve samospete.

Od današnjega programa smo že slišali referat Pavla Sivica o jugoslovanski komorni glasbi zadnjih treh let. Predavatelj je podal doli izčrpno poročilo o vseh dosegljivih stvaritvah tega obdobja, vendar pa referat žal ni zbudil diskusije, ki bi bila potrebna za razširjanje številnih vprašanj na področju moderne glasbe in na takem festivalu tudi umestna. KRISTIJAN UKMAR

Svijet

JESENSKO GARDEROBO ŠIVAM PO MODELIH 'Svijeta'

KULTURNI KOLEDAR

Gledališče

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Sobota, 26. sept., ob 19.30: Nusić, Pokojnikova Igra, Gorislo gledališče, Nova Gorica.
Nedelja, 20. sept., ob 15. uri: L. Stevens »Zakonski vrtljaki«, komedija v dveh dejanjih. Gostovanje v Badi.
Nedelja, 20. sept., ob 20. uri: L. Stevens »Zakonski vrtljaki«, komedija v dveh dejanjih. Gostovanje v Podgradu.
Ponedeljek, 21. sept., ob 20. uri: L. Stevens »Zakonski vrtljaki«, komedija v dveh dejanjih. Gostovanje v Badi.
Sobota, 26. sept., ob 20. uri: L. Stevens »Zakonski vrtljaki«, komedija v dveh dejanjih. Gostovanje v Kompu.
Nedelja, 27. sept., ob 17. uri: Fran. Zidek »Milkova Zlata«, ljudska igra v 9 slikah. Gostovanje v Ajdovščini.

Lutkovni odri

LUTKOVNO GLEDALIŠČE, LJUBLJANA

Marionete
Levstikov trg 2
Nedelja, 20. 9. 1964, ob 11. uri: J. Malik, Carobna vrečka. Otvoritev sezone.
Četrtek, 24. 9. 1964, ob 17. uri: J. Malik, Carobna vrečka. ob 20.30: M. Maerlinck: Sinja ptica.
Zaključena predstava.
Sobota, 26. 9. 1964, ob 17. uri: M. Maerlinck: Sinja ptica.
Nedelja, 27. 9. 1964, ob 11. uri: J. Malik, Carobna vrečka.

MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Trg VII. kongresa ZKJ 1 (»Soča«)
Sreda, 23. 9. 1964, ob 16. uri: J. Svarc, Goli kralj. Naslovno vlogo bo igral Jurij Souček. Za osnovno šolo.
Četrtek, 24. 9. 1964, ob 16. uri: J. Svarc, Goli kralj. Naslovno vlogo bo igral Jurij Souček. Za osnovno šolo.

DEKLARACIJA KATILLO ZA KLOBUKE (DEVUSKA S KOROBKO), ZSSK, 1927 (nem.). Scenarij: V. Turkina, V. Serenčević. Režija: Boris Barnet. Glav. v.: Ana Sten, V. Gofel, I. Koval, V. Sambojski.

Četrtek, 24. IX. 1964: NASMEH POLETNE NOCI (SOMMAR-NATTENS LIEBENS), Švedska, 1951. Scenarij: P. A. Lundgren. Režija: Igm. Bergman. Glav. v.: Ulla Jacobson, Eva Dahlbeck, Harriet Anderson.
Petek, 25. IX. 1964: ZLATI DEČEK (GOLDEN BOY), ZDA, 1939. Scenarij: L. Meitner, S. V. Mason. Režija: Rouben Mamoulian. Glav. v.: William Holden, Barbara Stanwyck, Lee J. Cobb.
Sobota, 26. IX. 1964: HUMORESKA (HUMORISQUE), ZDA, 1947. Scenarij: C. Odet, Z. Gold. Režija: Jenn Negulesco. Glav. v.: Joan Crawford, John Garfield, Oscar Levant.

Kinoteka

tedenski program dvorane jugoslovanske kinoteke v Ljubljani od 23. do 26. IX. 1964

Ponedeljek, 21. IX. 1964: SVETOVNI DOGODKI, 1941-1945 (dokumentarni film). (OD NORMANDIJE DO PARIZA, KAPITULACIJA NEMCIJE, VITUTJE, KAPITULACIJA JAPON-SKE).
Torek, 22. IX. 1964: SVETOVNI DOGODKI.
Sreda, 23. IX. 1964: RDEČA KROMA (LAUBERGE ROUGE), Francija, 1981. Scenarij: Jean Aureche. Režija: Claude Autant-Lara. Glav. v.: Fernandel, Françoise Rosay, Carito.
ob 20. uri:
DEKLARACIJA KATILLO ZA KLOBUKE (DEVUSKA S KOROBKO), ZSSK, 1927 (nem.). Scenarij: V. Turkina, V. Serenčević. Režija: Boris Barnet. Glav. v.: Ana Sten, V. Gofel, I. Koval, V. Sambojski.

Petek, 25. IX. 1964: ZLATI DEČEK (GOLDEN BOY), ZDA, 1939. Scenarij: L. Meitner, S. V. Mason. Režija: Rouben Mamoulian. Glav. v.: William Holden, Barbara Stanwyck, Lee J. Cobb.

Sobota, 26. IX. 1964: HUMORESKA (HUMORISQUE), ZDA, 1947. Scenarij: C. Odet, Z. Gold. Režija: Jenn Negulesco. Glav. v.: Joan Crawford, John Garfield, Oscar Levant.

Četrtek, 24. IX. 1964: NASMEH POLETNE NOCI (SOMMAR-NATTENS LIEBENS), Švedska, 1951. Scenarij: P. A. Lundgren. Režija: Igm. Bergman. Glav. v.: Ulla Jacobson, Eva Dahlbeck, Harriet Anderson.

Petek, 25. IX. 1964: SVETOVNI DOGODKI, 1941-1945 (dokumentarni film). (OD NORMANDIJE DO PARIZA, KAPITULACIJA NEMCIJE, VITUTJE, KAPITULACIJA JAPON-SKE).

Torek, 22. IX. 1964: SVETOVNI DOGODKI.

Sreda, 23. IX. 1964: RDEČA KROMA (LAUBERGE ROUGE), Francija, 1981. Scenarij: Jean Aureche. Režija: Claude Autant-Lara. Glav. v.: Fernandel, Françoise Rosay, Carito.

ob 20. uri:
DEKLARACIJA KATILLO ZA KLOBUKE (DEVUSKA S KOROBKO), ZSSK, 1927 (nem.). Scenarij: V. Turkina, V. Serenčević. Režija: Boris Barnet. Glav. v.: Ana Sten, V. Gofel, I. Koval, V. Sambojski.

Četrtek, 24. IX. 1964: NASMEH POLETNE NOCI (SOMMAR-NATTENS LIEBENS), Švedska, 1951. Scenarij: P. A. Lundgren. Režija: Igm. Bergman. Glav. v.: Ulla Jacobson, Eva Dahlbeck, Harriet Anderson.

Petek, 25. IX. 1964: SVETOVNI DOGODKI, 1941-1945 (dokumentarni film). (OD NORMANDIJE DO PARIZA, KAPITULACIJA NEMCIJE, VITUTJE, KAPITULACIJA JAPON-SKE).

Torek, 22. IX. 1964: SVETOVNI DOGODKI.

Sreda, 23. IX. 1964: RDEČA KROMA (LAUBERGE ROUGE), Francija, 1981. Scenarij: Jean Aureche. Režija: Claude Autant-Lara. Glav. v.: Fernandel, Françoise Rosay, Carito.

ob 20. uri:
DEKLARACIJA KATILLO ZA KLOBUKE (DEVUSKA S KOROBKO), ZSSK, 1927 (nem.). Scenarij: V. Turkina, V. Serenčević. Režija: Boris Barnet. Glav. v.: Ana Sten, V. Gofel, I. Koval, V. Sambojski.

Četrtek, 24. IX. 1964: NASMEH POLETNE NOCI (SOMMAR-NATTENS LIEBENS), Švedska, 1951. Scenarij: P. A. Lundgren. Režija: Igm. Bergman. Glav. v.: Ulla Jacobson, Eva Dahlbeck, Harriet Anderson.

Petek, 25. IX. 1964: SVETOVNI DOGODKI, 1941-1945 (dokumentarni film). (OD NORMANDIJE DO PARIZA, KAPITULACIJA NEMCIJE, VITUTJE, KAPITULACIJA JAPON-SKE).

izsiljevala
sta prednost

V Bosni in Hercegovini največ nesreč v rudnikih

SARAJEVO, 19. sept. (Tanjug). V zadnjih dveh me-

se jih se je v Bosni in Hercegovini pripetilo pri delu več nesreč kot prejšnja leta poletii. Najhujša nesreča je bila v rafineriji nafte v Bosanskem Brodu, kjer je bilo ubitih osem delavcev, štirje pa so bili hudo ranjeni. Sicer pa se največ nesreč dogaja v rudnikih.

Pri raziskovanjih vzorok nesreč v rudnikih so ugotovili, da je bila v 80 % primerov varnost višja, sila in zato ni prave osnove, za kazensko preganjanje. Takšne ugotovitve slonijo pretežno na ocenah komisij podeljenih, ki se jih postavljaajo tudi organi republiške inspekcije. Od tout blag odnos kazenskih organov mnogih primerih.

Toda okoliščine, v katerih so se nesreče pripetile, kažejo krivdo predvsem na odgovorne ljudi v delovnih organizacijah. Dogaja se, da puste delavcem opravljati dela, ki jih niso vajeni, strokovno nadzorstvo pa zaupa vaju ljudem, ki nimajo potrebnih kvalifikacij.

V luki sta madžarski ladji »Tokaj« in »Tihany«, ki nakladata generalno blago v tranzitu. Pričakujejo domačo ladjo »Platake«, ki bo nakladala jelov les, in nizozemsko ladjo »Wonosari«, ki bo pripeljala olinate pogače.

Franc Thaler

(Vahtarjev ata iz Železnikov)

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 22. septembra, ob 16. uri izpred hiše žalosti v Železnikih št. 91.

Zaluzjoči:
sinova Francelj z družino, Janez z družino,
bratje in sestre ter ostalo sorodstvo.
Frosimo tihega sožalja!
Železniki, Skofja Loka, Kranj, Ljubljana, Sorica,
dne 19. septembra 1964.

ZADAJA IN TISKA CASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMSICEVA 3 - UPRAVA TOMSICEVA 1 - TELEFONI 23-522 DO 23-526 - OGLASNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 1. TELEFON 21-896 - PODRUŽNICA LJUBLJANA, TITOVA 1. ODDELEK ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463, ZA ZUNANJE NAROČNIKE 21-832, POSTNI PREDAL 29 - BRZOJAVNI NASLOV: „DELO“, LJUBLJANA. ZIRO RACUN PRI NARODNI BANKI LJUBLJANA 600-11-1-167 - MESEČNA NAROČNINA 550 DINARJEV - ROKOPISNO NE VRAMCO.

**Telefon dežurnega
urednika: 20-646**

nič, da drevo ugotavljajo
nemo kakovosti živ v pro-
st in vsako staro ali sumljivo
vilo izločijo. Očitno je, da o-
podjetje dela v točlini ni
dostojno nadzorovalo, udelež-
nani pa niso izpolnjevali za-
sne obveznosti. Kaznovani
obs. podjetja imajo predse-
meni, da obs. podjetje in
sredstva podjetja v prihod-
postr. in nadzorovati pri
okazje živili.

Dokazno gospodarske sodišče
V Ljubljani, dne 21. 7. 1984

2x
dnevno

Kalender

Zbiranje
 a jesen
 IZ GOVEJEGA BOKA
 IN TRANSPARANTNI
 LEPLJENI
 PODPLAT

Maribor

OVO

DEZURNA LEKARNA:
Nedelja, 20. sept.: lekarna s
bora, Trg revolucije 3.

KINO:
UNION:
franc. ital. barvni CS film: C
LEGANJE SIRAKUZE.
PARTIZAN:

Prodamo
tovorni avtomobil
TAM - PIONIR
nosilnost 3 tone
— KIPER in
traktorske dyne

Sov. film: LJUDJE
I. del.
UDARNIK:

amer. barvni CS film: SED
VELICASTNIH.
Amer. film: NEZNANE
NORD EXPRESSA.

»Naši razgledi«

Danes je izšla štev. 18 (30)
Naših razgledov.

Na uvodnem mestu je nekaj
branih odlomkov iz politič-
ni misli Palmira Togliattija. Dr.
Britovski je prispel razmiš-
niti ob stoletnici prve svetovne

Komunalno podjetje
IVANČNA GORICA. 90

Trgovsko podjetje
PETROL v Ljubljani
sprejme takoj:

nale. Iz Socializma št
povzeti daljši odlomi
etatizem in človekov

intervjuja s Milentijem Popovićem i Marjom Čurkovićem je spustila o nek zezau na vzhodni strani brat denburških vrata.

Clanki, #1008, dokumentacija mednarodnega števila: Focid, ameriško volilno oružje (B. puter); Drugi sarakbi vrh (M. O. Svitanje na robu teme (Dr. K. Kobal); Enkelitika "Ecologicum S. a. 99/44); Clovek je mrtov (E. Fromm).

Na bralni strani so objavili nekaj izmed mrtvih v Zla. Curkove ter praza A. Lorenz, problemih našega glasbenega z. p. M. Budovick, o letu njem edinburškem in hantbu.

s globus
REDNO PRINAŠA

- AVTOMEHANIKA
 - KURIRJA
 - VRATARJA
 Ponudbe pošiljate na
 sloves: Petrol - Ljubljana
 Vošnjakova 2. 90

**Osnovna šola
 IVANA CANKARJA
 VRHNIKA**
 razpisuje
 delovno mesto
UČITELJA
 za telesno vzgojo

PRU, U ali absoluten v
 sote šole za telesno ku-
 turo. Razpis velja do 3
 septembra 1964. 903

izbo
jugoslovanski ma

Učlinski svet zvez
kulturno-prosvetni
organizacij
(Svet Svobod in pro
svetnih društev)
Ljubljana - Šiška
sedež Ljublj. Sentvid 5

neh, z najboljših s
tiska, o aktualnih
kontinentih sveta
Politično torišče
- kultura ZANIM

**ORGANIZACIJSKEGA
TAJNIKA**

TEČAJI
ZACETNA STOPNJA
NADALJEVALNA
STOPNJA
DEBATNA STOPNJA

**Informacije
in vpisovanje
do 24. septembra**

**STENOGRAFSKI
TILOGRAFSKI
UČNI CENTER**

Koška 19
(Administrativna šola)
9010

**ZDRAVSTVENI DOM
NA RAVNAH
na Koroškem**
razpisuje prosto
delovno mesto

ZDRAVNIKA
splošne prakse
za Zdravstveni
dom Ravne

Trosobno komfortno stanovanje s centralno kur-

**Razpis velja do zasedbe
delovnega mesta.**

8899

Gostlinsko podjetje

- ŠEFA kuhinje
VK ali KV kuharico
ter

- NATAKARICO
Pismene, ponudbe pod

V izdaji časopisa „Knjigovodstvo“ bo kmalu dotiskano pomembno delo

KNJIGOVODSTVENI LEKSIKON

v redakciji posebnega uredništva, ki ga sestavljajo:

dr. Sima Dohčević,
izredni profesor Ekonomske fakultete v Subotici,
ing. Slavko Lisavac,
honorarni višji predavatelj Ekonomske fakultete v Beogradu,
dr. Radmila Nikolajević-Teofanović,
izredna profesorica Ekonomske fakultete v Beogradu,
Bogdan Orlović,
višji znanstveni svetnik Zavoda za ekonomske ekspertize v Beogradu,
ing. Božidar Race,
redni profesor Ekonomske fakultete v Subotici.

Glavni urednik dr. Radmila Nikolajević-Teofanović

Pri izdelavi leksikona so sodelovali:

dr. Milan Aleksić, direktor Inštituta za zunanjo trgovino v Beogradu; Milorad Aksentijević, ekonomsko-finančni svetnik Industrije motorjev in traktorjev v Beogradu; dr. Relja Aranitović, izredni profesor Ekonomsko-pravne fakultete v Nišu; dr. Simun Babić, redni profesor Ekonomske fakultete v Beogradu; ing. Borislav Bakić, direktor Zavoda za ekonomske ekspertize v Beogradu; ing. Branislav Bakić, vodja Centra za avtomatizacijo poslovanja Zavoda za ekonomske ekspertize v Beogradu; Zivorad Baralić, asistent Ekonomske fakultete v Beogradu; dr. Zvonimir Bečić, svetnik v Svetu za gradbeništvo Zvezne gospodarske zbornice v Beogradu; dr. Eduard Blaško, izredni profesor Ekonomske fakultete na Reki; Milan Bučan, sekretar Odbora za ekonomiko in organizacijo podjetja Gospodarske zbornice mesta Beograd; Dragomir Cvetanović, finančni direktor podjetja Partizanski put v Beogradu; dr. Mirko Dautović, izredni profesor Ekonomske fakultete v Beogradu; Petar Dejanović, docent Ekonomske fakultete v Subotici; dr. Sima Dohčević, izredni profesor Ekonomske fakultete v Subotici; ing. Dragutin Domaćin, redni profesor Ekonomske fakultete v Zagrebu; Branislav Djordjević, profesor Višje finančno knjigovodske šole v Beogradu; Slobodan Filipović, ekonomist v Zveznem zavodu za gospodarsko planiranje v Beogradu; Viktor Franc, višji predavatelj Visoke gospodarske šole v Zagrebu; Radmilo Ilić, svetnik v Zveznem sekretariatu za zdravstvo v Beogradu; Marko Ilić, višji svetnik v Zveznem sekretariatu za promet in zveze v Beogradu; Miloš Janošević, ekonomist v Zagrebu; dr. Danica Jovanović, profesor Višje ekonomsko-komercialne šole v Beogradu; dr. Vladimir Kapor, redni profesor Pravne fakultete v Novem Sadu; dr. Franjo Kračević, redni profesor Ekonomske fakultete v Zagrebu; dr. Živko Kostić, izredni profesor Ekonomske fakultete v Beogradu; Marijan Korošić, šef Biroja za raziskovanje tržišča podjetja »Chronos« v Zagrebu; dr. Mihailo Kovačević, izredni profesor Ekonomske fakultete v Beogradu; Janko Kralj, svetnik v podjetju »Iskra« v Kranju; dr. Milan Krištof, redni profesor Kmetijske fakultete v Beogradu; Dragan Krasulja, asistent Ekonomske fakultete v Beogradu; dr. Vojislav Kravić, višji svetnik v Zveznem sekretariatu za finance v Beogradu; dr. Stevan Kukulec, redni profesor Tehnološke fakultete v Beogradu; Argir Lazarević, profesor Višje finančno-knjigovodske šole v Beogradu; Stojan Lazarov, izredni profesor Kmetijske fakultete v Skopju; dr. Rudolf Ljegradić, redni profesor Ekonomske fakultete v Beogradu; ing. Slavko Lisavac, honorarni višji predavatelj Ekonomske fakultete v Beogradu; Ante Macan, višji predavatelj Ekonomske fakultete v Sarajevu; ing. Slavko Marjanović, višji predavatelj Ekonomske fakultete v Beogradu; dr. Jovan Marković, višji svetnik v Zveznem sekretariatu za splošne gospodarske zadeve; Srbljav Matić, pomočnik generalnega direktorja za finance v podjetju »Invest-Import« v Beogradu; Djordje Mijić, redni profesor Kmetijske fakultete v Beogradu; dr. Momčilo Milosavljević, docent Ekonomske fakultete v Beogradu; Dragoslav Mišić, urednik časopisa »Knjigovodstvo« v Beogradu; Jovan Mitrović, vodja sektorja v Jugoslovanskem zavodu za produktivnost dela v Beogradu; dr. Zarko Mrkušić, izredni profesor Ekonomske fakultete v Subotici; dr. Radmila Nikolajević, izredna profesorica Ekonomske fakultete v Beogradu; Radoslav Niketić, svetnik v Zveznem zavodu za gospodarsko planiranje v Beogradu; dr. Georgi Nikolovski, izredni profesor Ekonomske fakultete v Skopju; dr. Radmila Njegić, izredna profesorica Ekonomske fakultete v Beogradu; dr. Sava Obradović, redna profesorica Ekonomske fakultete v Beogradu; Vojislav Obrenić, profesor Višje finančno-knjigovodske šole v Beogradu; Gojko Ostojić, višji svetnik v Sekretariatu za delo SR Srbije; Bogdan Orlović, višji znanstveni svetnik v Zavodu za ekonomske ekspertize v Beogradu; Vladoje Pantelić, višji strokovni svetnik v Zavodu za ekonomske ekspertize v Beogradu; Pavle Pečić, višji strokovni svetnik v Zavodu za ekonomske ekspertize v Beogradu; Stevan Pejinović, svetnik v Sekretariatu za finance SR Srbije v Beogradu; Rastko Pejić, svetnik v Ekonomskem biroju v Beogradu; Momčilo Pejić, direktor Direkcije Jugoslovanske investicijske banke v Beogradu; dr. Aleksandar Perić, docent Ekonomske fakultete v Beogradu; Marko Petrović, docent Kmetijske fakultete v Beogradu; Nikola Petrović, pomočnik generalnega direktorja Službe društvenega knjigovodstva v Beogradu; dr. Vojislav Petrović, izredni profesor Univerze v Beogradu; Blagoje Popović, asistent Ekonomske fakultete v Beogradu; ing. Božidar Race, redni profesor Ekonomske fakultete v Subotici; Dragutin Radunović, višji predavatelj Ekonomske fakultete v Beogradu; Vojislav Rakić, honorarni redni profesor Ekonomske fakultete v Beogradu; Jovan Ranković, asistent Ekonomske fakultete v Beogradu; Milenko Rakovački, docent Ekonomske fakultete v Subotici; ing. Sergej Sklevicki, pomočnik direktorja Inženirskog biroja v Zagrebu; dr. Branko Stjepanović, višji svetnik v Zveznem sekretariatu za finance v Beogradu; Todor Stojanović, izredni profesor Ekonomske fakultete v Skopju; ing. Miljenko Sarić, svetnik v Inženirskom biroju v Zagrebu; Milorad Taušanović, svetnik v Centralnem svetu Zveze sindikatov Jugoslavije v Beogradu; Toša Tišma, redni profesor Pravne fakultete v Novem Sadu; Teodor Tomić, višji svetnik v Zveznem sekretariatu za delo v Beogradu; Veljko Tomašić, direktor transportnega zavarovanja Jugoslovanske skupnosti zavarovanja v Beogradu; dr. Ivan Turk, docent Ekonomske fakultete v Ljubljani; dr. Kosta Vasiljević, redni profesor Ekonomske fakultete v Beogradu; dr. Vidoje Veselinović, redni profesor Ekonomske fakultete v Beogradu; dr. Ivan Vitez, docent Ekonomske fakultete v Zagrebu; dr. Miloš Vučković, redni profesor Ekonomske fakultete v Beogradu; Stanoje Vukić, profesor Višje finančno-knjigovodske šole v Beogradu; Petar Vukobratović, profesor Višje finančno-knjigovodske šole v Beogradu; dr. Dragoje Zarković, docent Pravne fakultete v Novem Sadu in dr. Ivo Zuvela, izredni profesor Ekonomske fakultete na Reki.

Edinstveno, strokovno in znanstveno delo bo nujno potrebovala vsaka delovna organizacija, vsi, ki se ukvarjajo s problemi knjigovodstva v praksi, pouku in znanosti in tisti, ki se ukvarjajo s problemi ekonomije gospodarskih organizacij na splošno. V knjigovodskem leksikonu so obdelani predvsem pojmi s področja teorije, tehnike in organizacije knjigovodstva (finančnega, obratnega, materialnega, blagovnega, knjigovodstva osnovnih sredstev, osebnih dohodkov, obračunov po ekonomskih enotah, knjigovodstva posameznih gospodarskih panog, proračunskega knjigovodstva itd.), nadalje s področja analize poslovanja, kontrole in revizije delovnih organizacij, periodičnih obračunov in zaključnih računov, kalkulacije, teorije in obračuna stroškov, in po potrebi tudi iz ostalih področij (znanstvene organizacije dela, poslovne statistike, gospodarskega prava itd.). Knjigovodski leksikon bo dotičan v omejenem številu izvodov. Vse zainteresirane naprošamo, da si izvod zagotovijo z vpisom v listo predplačnikov. Leksikon obsega približno 3000 pojmov, tiskan bo na finem papirju in vezan v platno ter usnje. Cena izvoda v predplačilu znaša 9000 dinarjev, v prodaji neposredno ali preko knjigarn pa 10.000 dinarjev, vključno s poštnino in pakiranjem. Predplačilo nakažite Udrženju knjigovodja Srbije — za Knjigovodstveni leksikon na žiro račun pri Narodni banki — SDK štev. 101-18-608-175 in napišite natančen naslov naročnika.

Razpisna komisija pri

KLINIČNI BOLNICI ZA OTROŠKE BOLEZNI

Ljubljana, Vrazov trg 1

razpisuje
natečaj

za direktorja zavoda

POGOJI: po statutu zavoda je lahko direktor le zdravstveni delavec z visoko strokovno izobrazbo, imeti mora najmanj 10 let strokovne prakse s področja zavodnih dejavnosti, po možnosti naj bi bil fakultetni učitelj.

Ponudbe pošljite v 30 dneh razpisni komisiji Klinične bolnice za otroške bolezni v Ljubljani, Vrazov trg 1.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

9046

Razpisna komisija pri

GOSPODARSKI ZBORNICI OKRAJA LJUBLJANA

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

1. SODELAVCA za proučevanje strokovnega solstva
2. SODELAVCA za organizacijo in razvoj gradbeništva in industrijo gradbenega materiala
3. SODELAVCA za organizacijo in razvoj kemične in gumarske industrije
4. SODELAVCA za tisk in informacije
5. SODELAVCA za organizacijo in razvoj tekstilne in usnjarske industrije
6. SODELAVCA za organizacijo in razvoj kovinske in elektro industrije
7. STENOGRAFOGRAFA ali strojeopisko I/a

Pogoji: pod točko 1. in 4. višja ali visoka strokovna izobrazba; pod točko 2. diplomiran gradbeni inženir ali diplomiran ekonomist; pod točko 3. diplomiran inženir kemije ali diplomiran ekonomist; pod točko 5. diplomiran inženir tekstilne tehnologije ali diplomiran ekonomist; pod točko 6. diplomiran strojni ali elektroinženir, ali diplomiran ekonomist.

Prednost imajo osebe, ki imajo prakso na ustreznih delovnih mestih v gospodarstvu. Osebnih dohodkov se obračunava po pravilniku o delitvi dohodka zbornice.

Interesenti lahko dobijo podrobne informacije v tajništvu zbornice.

Pismene vloge z navedbo strokovne izobrazbe in opisom dosežanih zaposlitev pošljite Gospodarski zbornici okraja Ljubljana — Ljubljana, Trdinova 4. Razpis velja 15 dni po objavi in do zasedbe delovnih mest.

8991

„SORA“

TOVARNA SPECIALNIH MIZARSKIH
IZDELKOV MED VODE

razpisuje

prosto delovno mesto

obratnega električarja

Nastop službe takoj ali po dogovoru.
Osebnih dohodkov po pravilniku podjetja.

8929

SGP „SLOVENIJA CESTE“
LJUBLJANA, Pražakova ulica štev. 1

VABI K SODELOVANJU:

VEČ KOVINOŠTRUGARJEV
VEČ ŠOFERJEV C-E kategorije

Samska stanovanja zagotovljena.

Ponudbe pošljite na naslov:

SGP „SLOVENIJA CESTE“ — LJUBLJANA, Pražakova ulica štev. 1 — SPLOŠNI SEKTOR.

8830

Osnovna šola Hinka Smrekarja
Ljubljana - Šiška

razpisuje mesto

ADMINISTRATORKE

POGOJI: ustrezna šola s nekajletno prakso. Plača po pravilniku o osebnih dohodkih. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

9043

GOZDNO GOSPODARSTVO CELJE

proda

na JAVNI LICITACIJI, dne 29. 9. 1964

avtomobil znamke „MULTIPLA“
FIAT 600, v nevoznem stanju

Vozilo si lahko ogledate vsak dan od 6. do 14. ure v delavnici Komunalnega podjetja Laško, kjer bo tudi licitacija.

Prednost do nakupa ima soc. sektor od 9. do 10. ure, nato do 11. ure zasebni sektor.

9034

Komisija za sklepanje in odpovedovanje
delovnih razmerij podjetja

„PAPIROGRAFIKA“

LJUBLJANA, Resljeva cesta 30

razpisuje delovno mesto

ŠEFA ODDELKA

za uvoz grafičnega materiala

Pogoji: fakultetna izobrazba ali komercialist z višjo strokovno izobrazbo, znanjem tujega jezika in poznavanjem grafične stroke ter kvalifikacijo za registracijo zunanjetrogovinskega poslovanja.

Osebnih dohodkov po pravilniku podjetja.

Ponudbe z opisom dosežanih zaposlitev in dokazili o šolski oz. strokovni izobrazbi pošljite razpisni komisiji podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

9039

ŽELEZNIŠKO PROJEKTIVNO PODJETJE V LJUBLJANI

Ulica Moše Pijada 39-IV

sprejme

3 GRADBENE TEHNIKE za nizke gradnje
nastop službe takoj ali po dogovoru
pogoji: končna gradbena srednja šola brez prakse ali s prakso

Razpisuje

za šolsko leto 1964-65 naslednje štipendije:

3 štipendije za študij na gradbeni srednji šoli

(2 za nizke gradnje, 1 za visoko stavbo)

1 štipendija na FAGS — gradbeni oddelek

Interesenti naj predložijo pismene ponudbe oziroma prošnje s opisom dosežanih dela oziroma študija v upravi podjetja do 30. septembra 1964.

8863

ŠOLSKI CENTER ZA TRGOVINO IN GOSTINSTVO V LJUBLJANI

Poljanska 28-a

OBVEŠČA

odrasle, že zaposlene gostinske delavce, da se začnejo

21. IX. pouk GOSTINSKE SOLE
(za kuharje in natakarje)

Vpišejo se lahko delavci, ki so zaposleni v gostinskih ali sorodnih delovnih organi zacijah

V MESECU OKTOBRU PA PRIREJATA:

- izpopolnjevalni tečaj iz kuharstva

za poživitev jedilnega lista in

- izpopolnjevalni tečaj iz strežbe

za kavarniško strobo

Vse informacije dobite v sprejemni pisarni —

Ljubljana, Poljanska 28-a, tel. 30-862 ali 36-205.

8889

„JUGOTEKSTIL“

IMPEX — LJUBLJANA, Titova 3

prodaja

naslednja odvisna rabljena osnovna sredstva:

6 štedilnikov T081 na trdo gorivo

polovični štedilnik na trdo gorivo

kombinirani štedilnik

6 brzozarilni štedilnik

Navedena osnovna sredstva bomo prodali na javni licitaciji dne 23. 9. 1964. — Ogled osnovnih sredstev dne 23. 9. 1964 od 8. do 10. ure. Licitacija za državna podjetja in zadruge se razpisuje ob 11. uri istega dne. Interesenti zasebniki bodo lahko licitali samo še prosta osnovna sredstva dne 23. septembra 1964 ob 13. uri.

9001

GRADBENO PODJETJE DRAVOGRAD

vabi k sodelovanju delavce za naslednja delovna mesta:

1. VODJO projektivnega biroja
2. TEHNIKA za projektivni biro
3. TEHNIKA za pripravo dela
4. TEHNIKA za operativno — šefa gradbišča

Pogoji: pod 1. arhitekt ali gradbeni inženir s pooblastilom, pod 2. in 3. gradbeni tehnik z delovnimi izkušnjami, lahko tudi začelnik, pod 4. gradbeni tehnik s pooblastilom.

Nastop službe takoj oziroma po dogovoru. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov ali po dogovoru. — Stanovanje je že priskrbljeno. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

8904

Osnovna šola PODANOS

razpisuje delovno mesto

TAJNIKA

s 4-urno zaposlitvijo

Pogoji: srednješolska izobrazba. Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Prijave pošljite osnovni šoli Podnanos do 30. 10. 1964.

9025

Vzgojno-varstveni zavod

„MILAN MAJČEN“ —

Ljubljana, Lepodvorska 5

razpisuje prosto

delovno mesto

SNAŽILKE

Osebnih dohodkov po pravilniku. Stanovanje ni zagotovljeno. Nastop službe s 1. 10. 1964.

9041

TOVARNA

„UTENSILIA“

Ljubljana - Rudnik

sprejme

nove sodelavce in sicer:

- KEMIJSKEGA

TEHNIKA

za vodstvo galvanizerskega oddelka

- KV GALVANIZERJA

- 3 DELAVKE

za pričetve v proizvodnji

8998

Osnovna šola
Valentina Vodnika,
Ljubljana-Šiška
Vodnikova 162

zaposli začasno

honorarno:

- UČITELJA ali predmetnega učitelja

za 5. r.

- PROFESORJA ali predmetnega učitelja

za angleščino

- PROFESORJA ali predmetnega učitelja

za slovenščino

Za angleščino in slovenščino zaposli tudi študenta absolventa. Za redno nastavitvev pa razpisuje mesto za matematiko in fiziko.

9028

PODJETJE

TITOVİ ZAVODI — LITOSTROJ

ŽELI ZAPOSLOITI:

- INŽ. STROJNIŠTVA ali METALURGIJE z nekajletno prakso

kot VODJO STATISTIČNO-ANALITIČNEGA BIROJA

Družinsko stanovanje je zagotovljeno.

- VK in K STRUGARJE

Vse zaželenne informacije dobite v kadrovskem sektorju. Sprejem tel. 33-511, int. 375.

8981

ZAHVALA

Ob izgubi moje mame, nepozabne

Mire Jesih

roj. GORJUP

vdove po šolskem upravitelju

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi v žalostnih dneh pomagali, lajšali neizmenno bol in izrekli so-
žalje, pokojnici darovali cvetje in jo spremili na
zadnji poti.

Zalujoci:

hčerka Jelena

Trbovlje, dne 17. septembra 1964.

ZAHVALA

Vsem, ki so počastili spomin naše nepozabne

Bronke Mayer

nam stali v najbolj žalostnih urah ob strani in nam
pismeno ali ustno izrazili sožalje, se iskreno
zahvaljujem.

Dr. Ernest Mayer s hčerka Silvo in Vero.

Ljubljana, 18. septembra 1964.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega

Adolfa Jerška

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremili
na njegovi zadnji poti ter mu podarili vence in cvet-
je. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so nam ustno
ali pismeno izrazili sožalje.

Zalujoci:

žena Rozina, sin Marjan, brat Franc, sestre Tinka
in Danica.

Ljubljana, 18. septembra 1964.

UMRL JE NAS TOVARIS

prof. Stane Melihar

VIŠJI SVETNIK

Z NJIM SMO IZGUBILI
DRAGOCENEGA SODELAVCA IN PLEMENTITEGA
TOVARISA

SINDIKALNA PODRUŽNICA REPUBLISKIH
UPRAVNIH PROSVETNIH USTANOV
LJUBLJANA

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT
ZA RAZISKOVALNO DELO
IN VISOKO ŠOLSTVO
IN
REPUBLIŠKI SEKRETARIAT
ZA KULTURO IN PROSVETO

SPOROČATA ZALOSTNO VEST,
DA JE UMRL NJUN DOLGOLETNI ZASLUŽNI SODELAVEC

PROFESOR STANE MELIHAR

VIŠJI SVETNIK

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU.

Po hudi bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi

Rado Podgoršek

Pogreb bo v ponedeljek, 21. septembra 1964 ob 15.15
iz Janezove mrliske veže na Zalah.

Zalujoci:

zaročenka Maruša, sestra Anica z otroki, družine
Catar, Podgoršek, Vrščaj, Koren in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 19. septembra 1964.

ZAHVALA

Vsem, ki so nam s toplo besedo, nesebičnimi deli
in čustvi lajšali neizmenno bol ob smrti našega
dragega

Bogdana Kumpa

lepa hvala. Hvala za poklonjeno cvetje, spremstvo
na zadnji poti, poslovljene besede, plemenito soču-
stvanje in za poslednji blagoslov, s čimer ste
počastili njegov spomin.

Žena Jožica in sorodstvo

Dotrpela je naša ljubljena, zlata mamica, žena,
hčerka, sestra, snaha, teta in svakinja

Edeltrude Leskovec

roj. UHLER

Pokopali jo bomo v ponedeljek, dne 21. t. m.,
ob 13. uri na ljubljanskem pokopališču Zale

V globoki žalosti:
mož ing. Zdenko, hčerkici Sabina in Elizabeta
v imenu vsega sorodstva
Prosimo tihga sožalja!
Titovo Ušice, Ljubljana, Maribor, Rhyedt,
19. septembra 1964

Sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, da je preminila naša

Priska Lesnik

bivša trgovka v Rogaški Slatini

Pogreb bo v nedeljo, 29. septembra 1964, ob 15. uri
na pokopališču Svete Trojice v Rogaški Slatini.

ZALUJOCI OSTALI.

Rogaška Slatina, 19. septembra 1964.

Večje trgovsko podjetje v središču mesta

vabi k zaposlitvi

Z NEPREKINJENIM DELOVNIM ČASOM
(NON-STOP)

PRODAJALCE in PRODAJALKE

RAZLIČNIH STROK

Pismene ponudbe pošljite v oglasni oddenek »Delo«
pod »TRGOVINA«.

8951

POČITNIŠKA SKUPNOST

„POKLJUKA STRUNJAN“

LJUBLJANA, SUBICEVA 4,

OBRAT GORENJSKA

razpisuje za počitniški dom na Pokljuki
delovna mesta

- ŠEFA KUHINJE
- KVALIFICIRANE KUCHARICE in
- SOBARICE

POGOJI:

- visoko kvalificiran ali kvalificiran kuharica z
veletno prakso samostojnega vodenja kuhinje
- kvalificiran kuharica z veletno prakso v kuhinji
- samostojna sobarica s prakso.

Nastop službe takoj.

Ponudbe pošljite na naslov: Vila »Roga« — Bled, Ki-
dričeva 2.

8955

Po dolgotrajni in mučni bolezni je za vedno odšel
od nas naš srčno dobi mož, očka, brat, dedek,
tast in svak

Rudolf Wand

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, dne
21. septembra 1964, ob 16.45 iz Antonove mrliske
veže na Zalah.

Zalujoci: žena Milena, sinova Vladimir in Rudi,
hčerka Zdenka, por. Krajc, sestra Manja, snaha
Miranda, zet ing. Milan, vnučki Nataška, Matja-
žek, Marina ter družine Klasek, Dvoržak, Bizjak.
Ljubljana, Praga, Milano, Kranj, Ajdovščina, Piran,
Slovenski Javornik, Pariz, 18. septembra 1964.

ZAHVALA

Ob smrti nepozabnega očeta in brata

Franca Nartnika

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam zadnje
dneve stali ob strani. Posebno se zahvaljujem vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem za spremstvo
na zadnji poti, za podarjeno cvetje in vence. Prisr-
čno hvala gasilec za tako številno spremstvo, go-
vornikom za lepe poslovljene besede, domačemu
g. župniku in vsem, ki so nam ustno ali pismeno
izrazili sožalje.

Zalujoci:

sinovi, hčere, brat in sestra

Polhov Gradec, dne 12. septembra 1964.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše ljube mame

Gizele Cvahte

se zahvaljujem vsem prijateljem in znancem, ki
so v teh žalostnih trenutkih sočustvovali z nami
in nam izrazili sožalje. Iskrena hvala vsem, ki so jo
spremili na njeni zadnji poti in ji poklonili toliko
lepega cvetja, posebej se predstavnikom množičnih
organizacij terena Tabor tov. Flegarju za tople
poslovljene besede.

Čestitotvi v imenu sorodnikov.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dobrega moža in očka

Franca Zajca

iskrena hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi
zadnji poti in poklonili vence ter cvetje. Iskrena
hvala vsem, ki so nam izrekli sožalje ustno in pi-
smeno, posebna hvala sobnim zdravnikom in
strošnemu osebju na Onkološkem inštitutu ter
dr. Janošku za skrb in pozornost med boleznijo.
Iskrena hvala pevcem za ganljivo petje in č. duhov-
ščini za spremstvo.

Žena Ivanka, hčerki Sonja in Lojka

ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 19. septembra 1964.

ZAHVALA

V žalostnih trenutkih, ko nas je nenadoma zapustil
naš najdražji mož, očka, sin in brat

Ladislav Ježek

geometer

se iskreno zahvaljujem za vse tople besede,
darovane vence in cvetje, govorniku za ganljivo be-
sede, pevcem in duhovnemu spremstvu, sorodnikom,
prijateljem, znancem in sosedom, ki so ga
v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji
poti in vsem, ki so kakorkoli pomagali in sočustvo-
vali z nami. Posebna zahvala Skupnosti cestnih pod-
jetij LRS za vsestransko pozornost in pomoč. Vsem
in vsakemu priročna hvala.

Družina Ježek

TRGOVSKO IZVOZNO IN UVOZNO PODJETJE

metalka

LJUBLJANA - DALMATINOVA 2

Razpisujemo natečaj za prosto delovno mesto:

mednarodnega carinskega tariferja

Pogoj: ustrezna izobrazba, znanje nemščine in soglasje
za delo v zunanji trgovini.

Ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja.

ZDRUŽENA KEMIČNA INDUSTRIJA DOMŽALE

razpisuje prosto
delovno mesto

INŽENIRJA KEMIJE

IN KEMOTEHNIKA

Pogoji: inženir kemi-
je s 5-letno prakso v do-
delavi usnja ali usnjarski
tehniki z vsaj 10-letnimi
izkušnjami v tej stroki.Področje dela je zelo za-
nimivo in se nanaša na
razvojno in servisno delo
v pokrivnih barvah in po-
možnih sredstvih za do-
delavo usnja.Družinsko stanovanje za-
gotovljeno, nastop službe
takoj ali po dogovoru.Pismene ponudbe spreje-
ma kadrovska-socialni sek-
tor podjetja najkasneje
do 3. 10. 1964. Razpis ve-
lja do zasedbe delovnega
mesta.

9016

KMETIJSKO GOSPODARSTVO - Škofja Loka

proda:

- tovorni avtomobil
FIAT, 3,5 tone
- dostavni avtomobil
RENAULT - mesarski

1,5 tone
neregistriran.

Vozila prodamo samo so-
cialističnemu sektorju. Za-
interesirane gospodarske
organizacije si lahko vo-
zila ogledajo na sedežu
podjetja na Suhi 22.

9032

Vzgojno-varstveni zavod

»Litostroju«

razpisuje prosto
delovno mesto

VZGOJITELJICE

ali OTROŠKE

NEGOVALKE

8990

SKLADIŠČNEGA

DELAVALCA -

RAZVAŽEVALCA

z moped triciklom

sprejme takoj

»Pieteks« - Ljubljana,

Podmilščakova 18.

9009

„VEGA“

tovarna aparatov in instrumentov —
LJUBLJANA, KOTNIKOVA 18

razpisuje:

- 2 stipendiji za študij na
fakulteti za naravoslovje in tehnologijo
odd. za fiziko
- 1 stipendijo za študij na
isti fakulteti — odd. za kemijo
- 1 stipendijo za študij na
fakulteti za elektrotehniko
- 3 stipendije za študij na
ekonomski fakulteti
- 3 stipendije za študij na
tehniški srednji šoli — strojni oddelek
- 1 stipendijo za študij na
tehniški srednji šoli — elektro oddelek

Prošci naj vložijo prošnje v kadrovske oddelke
podjetja. Prošnji morata biti priložena življenjepis in
zadnje šolsko spričevalo. Prednost imajo kandidati
z zaključenim II. ali III. letnikom.

9027

SOLSKI CENTER ZA TRGOVINO IN GOSTINSTVO V LJUBLJANI

SPOROČA, DA JE UMRL PRVI STROKOVNI UČITELJ
KUCHARSTVA NA GOSTINSKI ŠOLI V LJUBLJANI,
MOJSTER

RUDI WAND

OHRANILI GA BOMO V HVALEŽNEM SPOMINU!

TRAGIČNO JE PREMINIL NAŠ SODELAVEC

ALBIN PREMRL

OD NJEGA SE BOMO POSLOVILI DANES, V NEDELJO, 20. SEPTEMBRA 1964
OB 15. URI V PREDJAMI PRI POSTOJNI.

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU.

KOLEKTIV IN SINDIKALNA PODRUŽNICA KLJUČAVNICARSTVO —
POSTOJNA

Vrtinjo globus

TAJPEH — Zaradi zastrupitve s hrano je umrla v Mijailu na Tajvanu (Formosa) devet ljudi, trinajst zastrupljenih pa so prepeljali v bolnišnico.

ALŽIR — V Alžiru in okolici so v petek zaznamovali letošnje najvišje dnevno temperaturo. V senci je bilo 36 do 38 stopinj Celzija, kar je glede na visok odstotek vlažnosti zrak neznošen sopara. Kakor pišejo alžirski listi, je bilo najbolj vroče na letališčih, kjer so zaznamovali skoraj 50 stopinj Celzija.

KATMANDU — Edmund Hillary, ki se je pred dobrimi desetletji leti povzpela na Mount Everest, je dobil od nepalske vlade dovoljenje za graditev treh šolskih poslopij in pomorske letališča v naseljih Serpov. Hillary hoče s tem izkazati hvalnost himalajskim Serpov, ki so mu pomagali pri vzponu na najvišjo goro sveta. S svojo 16-člansko ekipo se namerava Hillary v kratkem povzpeti na vrh Tamariku.

STOCKHOLM — Pri izdelavi osnutkov za nove bankevala bo švedska banka upoštevala prošnjo združenja slepih. Bankovci bodo po velikosti različni, tako da jih bo vsakdo že s tipanjem slehla locil po vrednosti. Sedanjih 5 in 10 kronski ter 50, in 100-kronski bankovci so enako veliki.

SAN JOSE — Šušjevalna kura s hipnozo se je razvila v San Joseju (Kalifornija) v donosno kupčijo. Novost je sprožil lastnik hodnega lokala, čigar hči je pod hipnozo šušljala v 193 urah za pet kilogramov.

OSLO — Upravi norveških premogovnikov na Spitzbergu se je bogato poplačala za misel, da pošilja rudarje izven glavne turistične sezone na lastne stroške na dopust ob Azurni obali. Odtlej se je izkop premoga povečal za 20 tisoč ton dnevno. Ker hodijo rudarji na dopust v zimskih mesecih, ostajajo poleti na delu, takrat pa so na Spitzbergu najugodnejše možnosti za delo.

PADOVA — Trindvajset svatov z nevesto in ženinom vred se je moralo po poročni gostiji zateči v padovsko bolnišnico, ker so se vsi zastrupili s polvarjeno hrano.

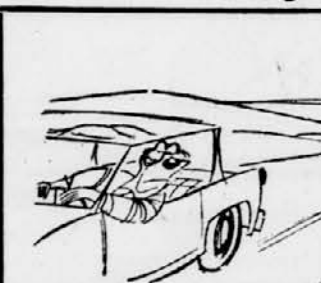
MONTREAL — Šest mladih sorolov se v Kanadi usposablja za lov posebne vrste. Nad letališči naj bi preganjali gaibe in druge ptice, ki jih zajame zračni tok realističnih letal, s čimer ovirajo ali celo ogrožajo letalski promet. Letalske uprave so poskušale že to in ono, vendar jim doslej ni uspelo pregnati nadležnih ptic.

PARIZ — Nad sedem let je bila v nezvesti Lucette Martin, pred dnevi je umrla kljub vsestranskemu prizadevanju skupine specialistov, ki so jo skušali obuditi ali vsaj ohraniti pri življenju. Maja 1957 je dobila Lucette pri prometni nesreči hude poškodbe na glavi.

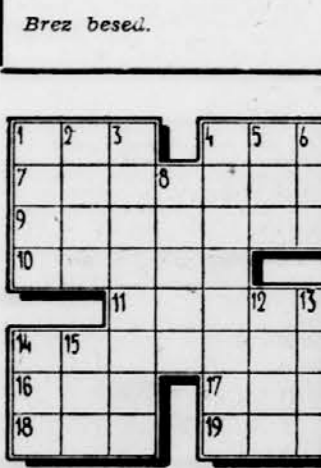
GOETEBORG — Na svoji kron globe je bil obsojen 36-letni pomočnik delavce Sören Thyressen iz Göteborga na Švedskem, ker je brez dovoljenja uporabljal parni valjar cestne uprave. Zagovarjal se je, češ da si je moral zadnji trenutek pred odhodom na sestanek odpraviti gubo na hlačah.

ST. LOUIS — Kakor je že navada, so vprašali tudi Charlesa Jeana, ki je praznovol 101. rojstni dan, čemu se ima zahvaliti za tako visoko starost. Prostočasno je pojasnil: »Ne vina ne tobaka se nisem dotaknil, pa tudi za dekleti se nisem odziral, dokler nisem dopolnil 14 let.«

Za dobro voljo

Brez besed.

Lažna sreča izven civilizacije

Živčna napetost tudi pri preprostih ljudstvih

Sodobnega človeka, naveličanega velemestnega hrupa in naporenega življenjskega utripa, se loteva zavist od misli na idilično življenje prednikov sredi narave, kjer se še ne poznajo negativni sledovi civilizacije, in v razgovorih o sreči primitivnih plemen, ki še vedno živijo v takšnem okolju. »Predstave o idiličnem življenju teh ljudi so popoln nesmisel,« zatrjuje dr. Charles Hughes, profesor sociologije in antropologije na michiganski univerzi.

Hughes, čigar knjiga »Družna moč pri Jurubih« nedavno izšla v ZDA, je več let preučeval način življenja in bolezni zahodnoafriškega plemena Juruba, ki živi daleč od civilizacije.

»Presenečen sem bil ob ugotovitvi,« piše prof. Hughes v svoji knjigi, »da povprečen Juruba prav tako trpi zaradi psihičnih motenj, kakor izobražen Američan v Chicagu ali v New Yorku. Res je sicer, duševne bolezni so pri Jurubih nekoliko redkejšje kot v tej ali oni civilizirani deželi, zato pa so zelo pogosti primeri psihoze v raznih oblikah. Kakor civilizirani prebivalci velemest in industrijskih središč trpijo tudi črni Juruba zaradi kompleksov, čeprav imajo ti pogoji pri njih drugačno osnovo. Prav tako se bojijo bede in lakote, prav tako imajo družinske težave in nevednosti v odnosih z drugimi ljudmi. Njihovo največje breme je skrb za prehrano svojcev in za ohranitev veljave, položaja v družbi...«

»Ne vdaš se s praznim utvarom, ne verjemite v srečo življenja ljudi tven območja in vpliva sodobne civilizacije,« zaključuje prof. Hughes.

S SAMOSTRELOM NAD NOSOROGE — V helikopterju je zasledoval lovski čuvaj Nick Carter podrgno tonova nosoroga, ki sta ušla iz naravnega parka pri Najrobiju v Keniji. Vanju je izstrelil naboje s kemično snovjo, ki ju je omamila, tako da so ju brez težav spravili na zaščiteno področje. Foto: AP

Umazanija iz kanalov v Kairu

Zaradi naraslega Nila in preozke mreže sili voda iz kanalov

Na mnogih cestah sredi Kaira je te dni tako, ko da bi se pravkar umeslo neurje, med katerim se je utrgal oblak. Pešci preskakujejo potoke in mlakuže, ki so se ponekod razlezele v pravnate majhne poplave na tlaku in asfaltu. Jezijo se na avtomobiliste, ki brezobzirno drivijo po smrdljivi brozi. Voda na kairskih cestah ni deževnica, marveč vre iz kanalizacijskih cevi in iz odtočnih jaskov. Zidari zapirajo ulične požarnike ali pa jih obdajajo z betonom. Na več cestnih križiščih stojijo motorne črpalke, ki spravljajo umazanijo in kanale, od koder ponovno vre v bližini na dan in se razliva po ulice.

Delovna verna ima v takšnem položaju kaj malo upanja na uspeh. Nilaska voda, katere gladina je letos nenavadno visoka — v Rodi se je zvišala že več kot dvajset metrov — potiska odpadko 3,5-milijonskega velemesta nazaj v zastarele kanalizacijske cevi in na ulice. Iz mnogih

kleti, ki jih je zalila umazana voda, se širi smrad in za udarja po trohobli. Najslabše je v prenaseljenih kairskih četrtih, na primer v Bulaqu in Zekinau, kjer morajo ljudje lesti po deskah, če hočejo na nasprotni pločnik po plavljene ulice.

Mestna uprava pojasnjuje: kairsko kanalizacijsko omrežje je staro že pol stoletja, zgradijo so ga za polmilijonsko mesto, nova kanalizacija bo urejena šele čez dve leti. Popravljati očitno ne kaže več. Problem obravnavajo tudi listi, ki pa ne doživijo samo Nila, marveč predvsem

prebivalstvo. Ljudje skušajo zmašiti v kanale vse, kar jim je odveč — od ostankov zelenjave in drugih odpadkov do cunj, prevlek za stole ipd. Na mestni upravi prejemajo dan za dnem povprečno po 400 pritožb in nujnih klicev na pomoč.

Zlasti v deželi se je Nil razlil daleč čez bregove. Visoka voda ogroža mnogo vasi, vsepovsod se stiskajo na zaščitnih nasipih in drugih vzpetinah družine felahov z živino in najnujnejšim za življenje. Narasla reka je izpodkopala, pod učinkom njene rušilne moči so zlezle na kup in se spremenile v gomilo lovice že mnoge butane hiše v obrežnih vaseh. V prihodnjih mesecih si bodo prizadevali felahi zgraditi iz surove opeke nove domove — v Kairu upajo, da se bo Nil konec septembra umaknil v običajno strugo.

Lani so napovedovali, da nedavnega so upali, da Nil zaradi jezui pri Asuanu ne bo več ogrožal področij ob spodnjem toku reke, zdaj pravijo strokovnjaki, da bo Egipt še po letu 1969 smej posebiti na nevarnost poplavi in drugega razdejavanja zaradi previsoke rečne gladine po vsakoletni deževni dobi.

Dejstvo je: zaradi močnih poletnih nalivov na območju etiopejskih gorovih planot se vsaki po Nilu mnogo več vode kot prejšnja leta, z gradbenimi deli pri Asuanu pa še ni tako daleč, da bi jez ukrotil velikanse vode in jo zadržal v bodočem umetnem jezui. Graditelji še vedno utrjujejo nasip, s katerim so konec letošnje spomladni reki zaprli pot. Pomoč ni jez še ni dovolj trden, da bi vzdržal vodni pritisk, če bi povsem spustil zapornice v obtočenem jarku. Zaprornice, ki so bile doslej prav zaradi tega odprte, bodo v prihodnje občasno spuščali, da bodo vsaj delno ublažili pritisk močnega toka najdaljše reke na afriški celini. Tudi Sudanec bodo ob zgornjem toku nekoliko privili vodne pipe na svojih nasipih, da se ne bo še bolj zvišala nilska gladina. P. R.

NAJDBE V SEMPETRU — Odkopavanje ostankov rimske nekropole iz 2. in 3. stoletja pri Sempetru v Savinjski dolini. Foto: F. Krivec

Rimska cesta in 63 grobov

Bogata bera letošnjih izkopavanj v Sempetru

Na tisoče avtomobilistov je zadnje mesece med potjo po Savinjski dolini zmanjšalo hitrost, ko so se pripeljali v bližino vasi Sempeter. Nekateri so se zadovoljili z ugotovitvijo, da sredi pšeničnega polja pač nekaj kopljejo, vztrajnejši so obstali. Iz pomenka z delavci so izvedeli, da so tam spodaj ostanki rimskih grobov in... Tudi arheologinja Vera Kolšek izprva ni mogla predvidevati, da bo že letošnje izkopavanje dalo take rezultate.

Za letos so opravili V. predzadnjem dnevu izkopavanje smo obiskali antični park in izvedeli več podrobnosti o letošnji arheološki buri v Sempetru.

Med petmesečnimi odkopavanji so ob savinjski magistrali — nedaleč od že

rekonstruirane nekropole z velikimi kapelami — odkrili še eno nekropolo iz 2. in 3. stoletja ter ob njej še 9,6 m široko rimsko cesto. Pod cesto so odkrili tri prazgodovinske grobove. V petih mesecih so odkopali 63 rimskih grobov različnih tipov, od navadnih, vkopanih v zemljo, do grobov z ustreznimi kamnitimi ograjami. Grobovi in rimska cesta so mestoma zelo plitko v zemlji.

Ker je tu bila še letos njiva s pšenico, so med oranjem z leti našli srednji, napeti del ceste. Hlapec župnijskega posestva v Sempetru ve povedati, da je pred kakimi tremi desetletji pri oranju izruval na njivi kamnito ploščo z napisom. Ker pa se tedaj nihče ni zanimal za to, se je plošča izgubila. Najbrž je pozneje kak posestnik v Sempetru vzbral kamen v temelje svoje hiše.

Ceprov so številni grobovi, razmeroma plitko v zemlji, se je v posameznih grobovih ohranilo precej posodja ter nekaj sponk in novcev. Posodje je v glavnem lončeno in okrašeno z različno ornamentiko; med najštevilnejšimi so razni vrči, lonci in krožniki izpod rok domačih lončarjev. Našli so tudi steklene žare. Preostalo posodje, kjer so še ostanki nekropole, bodo raziskovali po predvidenem programu naslednje leto. V načrtu je tudi restavriranje že odkritih arheoloških spomenikov in rimske ceste. Leto bo posuta s peskom in bo služila kot osrednja pot bodočega antičnega parka v Sempetru, ki bo povezoval obe nekropoli ločeni in ostanke naselja. Poseben odbor za ureditev antičnega parka v Sempetru v Savinjski dolini si prizadeva, da bi bile dragocene zgodovinske najdbe sčasoma bolj prikazane širši javnosti in da bi kar največ pomenile tudi v turističnem gospodarstvu. Morda je bil slednji moment pri obravnavanju današnjih programov za ureditev rimskih spomenikov kot edinstvenih najdb evropskega pomena premalo upoštevan.

V pižami na motorju

Nevšečnosti Parižanke na poti z dopusta

Avtomobilisti so strmelimi mimo njih je drvel na motorju po cesti proti Parizu policaj, ki se ga je oklepala ženska v pižami. Nekateri so jo videli že prej, ko je stala na robu ceste in mahala, kakor da prosti, naj jo kdo vzame s seboj.

Nihče ni ustavil. Mnogi so imeli na sedelu zraven sebe ženo ali prijateljico. Sicer pa — no, čez kak pol ure je pripeljal stražnik, ki jo je na ložili na motocikel.

Takole: žena in mož sta se s počitnic v Italiji vračala v Pariz v avtomobilu s prikolicco. Po kosilu je mož dejal, da bo malo legel, preden bo moral sesti za krmilo. Zleknil se je na avtomobilskem sedelu in zadremal, žena pa je rekla, da se bo raje peljala v prikolici. Tudi ona je legla, vendar ni mogla zaspati, zato je šla na kratek sprehod po gozdičku ob cesti.

Ko se je vrnila, ni bilo ne voza ne prikolice. Mož se je zbudil in odpeljal. Misli je pač, da žena spi v prikolici, zato je tudi vozil razmeroma počasi, torej je je policaj, ki je močno pritisnil na plin, dohitel z ženo v pižami še pred južno vpadnico v G.

Sam v množici

V reklamni brošuri imenitnega hotela v Savojjskih Alpah piše med drugim: »Naš hotel slovi po svetu kot najprimernejši kraj oddiha za tiste, ki si želijo samoto. Vsi, ki hočejo biti sami, prihajajo k nam v velikem številu letov za letom z vseh koncev sveta...«

Klinika za mačke

Porodnišnico za mačke so ustanovili prijatelji živali v Los Angelesu. Pokazali so tudi precej smisla za poslovni uspeh, kajti na propagandnem lepaku je zapisano takole: »Pri nas bo vaša mucka rodila pod strokovnim nadzorom in v zdravem okolju. Za vsako mamico imamo pripravljeno posebno košarico, na našem jedilniku pa je vsak dan sveže surovo meso...«

PETER
STONE

ŠARADA

67. nadaljevanje

Regina je vsa zadihana pritekla do tak-sija in odprla vrata.
»Do ameriškega veleposlanstva! Hitro!«
Voznik se sploh ni ozrl od svojega časopisa »L'Equipe.« »Chéz moi,« je zamrmral in s tem navedel edini cilj, o katerem bi se pogovarjal.
»Prosim! Sem v smrtni nevarnosti!« je rekla.

Za hip je vzdignil pogled od časopisa, toda le za hip. »Nemogoče! Zena me čaka doma s kosilom.«
»Plačam vam dvojno,« ga je rotila. »Trojno!«

»Ne poznate moje žene. Ta denar ne odtehta njene gostoljubnosti.
»Z menoj samo čas trditve, zares. Ona je tista, ki je...« je rekel in mu spet zabil udarec pod brado.

Regina je bila vsa iz sebe. Dyle je zdaj opravič z njimi in že tekel proti njej. Spet je pogledala izvoška. Se vedno ga ni nič gonilo. Kot zadnje upanje si je odpela uro.

»Natek!« mu je zaklicala in mu skoz okno ponudila kronometer.
»Tole dajte ženi!«
Možakar je debelo pogledal.

»Ves teden mi bo dala mir!« je ves srecen vzdiknil. »Skočite noter!«

Ni si dala dvakrat reči. Splezala je na zadnji sedež, voznik je vrgel motor; zanesljivo 203 je oživel in odpeljal tisti hip, ko je Dyle pritekla do vozila in segel po ključki.

Obstal je sam sredi ulice in zalostno pogledal za taksijem, ki je zavil okrog vogala in izginil.

»In tako so šli!« je rekel pri sebi. Misli je na Regino in štiristošot dolarjev.

Čutil je, kako ga je v grlu stisnilo. Slo mu je na jok.

XLV

Ura se ni bila natanko štiri, ko je Regina brez zapenete ure stopila iz taksija in stekla po stopnicah ameriškega veleposlanstva na Avenue Gabriel. Tokrat se za razliko od prejšnjih dveh obiskov ni zmenila ne za kovinski grb v betonu ne za mornarja, ki je stal ob njem na straži. Tokrat tudi ni čakala dvigala, da bi se spustilo dol, temveč je planila na stopnice in odhitela v drugo nadstropje proti sobi 307A.

Hamiltona Bartholomewa je zdaj bolj potrebovala kot kdajkoli koga v življenju. Pripravljen je bila prodati znamenje, vredne 400.000 dolarjev, za navadno vozovnico za drugi razred vlaka kamorkoli že.

Na vratih je pisalo: VSTOPITE! In vstopila je.

Pisarna ni bila prav nič drugačna. V njej je stala enaka sodobna kovinasta miza, imela je enako okno, ki je gledalo na

Rue Boissy-d'Anglas — samo človek v njej je bil popolnoma drug.

»Hopia! Oprostite!« je rekla, brž ko je spoznala, da se je zmotila, in se naglo obrnila na hodnik. Toda tu se je ustavila. Zakaj ko je znova pogledala na ploščo, je pod »VSTOPITE!« opazila napis: HAMILTON BARTHOLOMEW. Vsa zmedena se je vnovič obrnila v pisarno.

Fantu, ki je sedel v njej, še ni bilo trideset let, pešeno plave lasje je imel počesane na visoko prečo s črto le malo nižje od temena, od nog do vratu pa je tical v bombastni črtni obleki. Regina se je vprašala, ali se že brije, in če se že brije, kaj priteče iz rane, kadar se ureže.

»Želite, prosim?« je vprašal v čisti princetonski, izgovarjač glasove skoraj v goltancu.

Ne glede na ime, ki ga je videla na vratih, je bila še vedno skoraj trdno prepričana, da je v pravi pisarni. Ko pa je potem zagledala na steni nad mizo še starega Theodora Roosevelta v raskavi jahalni obleki, ki se ji je zobato smehljalo, so se na mah vsi dvomi razpuhteli. Že res, da je bilo morda v ameriškem veleposlanstvu dvojno vrat z napisom: HAMILTON BARTHOLOMEW. VSTOPITE! ni pa mogoče, da bi viseli dve taki sliki na enakem mestu v sobi. Potemtakem se ni zmotila.

»Hvala. Počkala bom,« je rekla in sedla. Mladenci se je medio nasmehnil.

»Mislite, da bo kmalu prišel?« je vprašala. »Stvar je zelo važna.«

»Kdo, prišel?«
»Gospod Bartholomew. Pri priči moram z njim govoriti.«

»A takoj!« je rekel in si vzel čas, da bi našel primeren odgovor.

»Toda Ham Bartholomew sem jaz.«
Regina je planila pokonci.

»Vi? To je — nemogoče! Vi ne morete biti.«

»Menda že. Hočem reči, saj tako lepo piše na vratih.«

»Toda tisti Bartholomew, ki ga jaz poznam, je starejši mož,« je vztrajala pri svojem, čeprav že ni bila več tako trdno prepričana. »Morda je vaš oče...?«

»Tega pa bi si, preklemano, kar ne mogel zamisljati. Zakaj moj oče je zdaj doma v Providence, kjer je tovarnar.«

»No, kdorkoli že je in karkoli je, jaz sem ga videla na svoje oči, prav v tej pisarni. Pravzaprav celo dvakrat.« Potem se je spomnila listka, ki ji ga je pustil na vratih, in sporečila, naj pride za njim v kantino. »Enkrat pa vsekakor.«

»No, to je pa res čudno. Hočem reči, saj sem vedno tu,« je dejal in se popraskal po čelu.

»Kdaj ste pa bili tu? Ob kateri uri?«
»Ob enih... Ali pa malo pozneje. Obkrat.«

»No, tu imate prav,« se je zarežal. »Zakaj vsak dan ob pol enih sem na kosilu pri dekletu.«

Toda zdaj ga skoraj ni več poslušala. Spomnila se je vseh močedi, zdaj že strahotno vznemirljivih stvari. Najprej tega, da je znano natančno vztrajal, naj prihaja ob točno določenih urah. Potem pretirana skrb, da bi šla čimprej iz pisarne, pa zasebna telefonska številka, kjer ga lahko vedno dobi, opozorilo, naj ne prihaja na veleposlanstvo, če ji tega ne bo izrecno dovolil. Pa celo kantino. Saj je tam lahko dobil mizo vsak Američan.

GRADBENO MONTAZNO PODJETJE

„TEGRAD“
LJUBLJANA, ŠMARTINSKA C. 10

sprejme v delovno razmerje:

kvalificirane ključavničarje
šoferje D kategorije
skladističnika
snožilke
kurjače za kurjenje peči na trda goriva
(zaposelitev honorarno)
čuvaje

Osební dohodek po učinku in po pravilniku podjetja.
Pošljite pisemne ponudbe ali pa se zgledite osebno v upravi podjetja.

9005

GOSPODINJE — OGLED SI
V VAŠI TRGOVINI

PRALNI STROJ

s katerim boste brez napora in lepo
oprali vaše perilo

Super 3

Pralni stroj je polavtomatičen,
ima dva elektromotorja, istočasni
kontakt naprav za pranje in centrifuge
za izpiranje ter osušenje perila,
kapaciteta 3 kg, čas od 6-12 minut.

Super 3

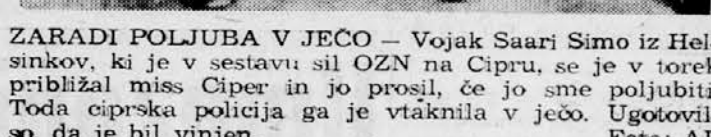
SLOBODA
ČAČAK

IZDELUJE:

PRVI SOVJETSKI VETO PO VEČ KOT LETU DNI — Sovjetski delegat Platon Morozov, ki ta mesec predseduje Varnostnemu svetu, je pred dnevi z vetom zavrnil norveško resolucijo, ki obsaja akcijo indonezijskih padalcev v Maleziji in priporoča pogajanja med obema sprtna državama. Na sliki z leve: Morozov, Velodi (Indija), sir Dean (Britanija) in Stevenson (ZDA). Foto: AP

Telegrammi

Jungen	11	17
Mädchen	10	15

MAJHEN SPODRSLJAJ V "GOLDWATERJEVI" KALIFORNIJI — Predsednik ZDA Johnson je v okviru svoje predvolilne kampanje "z avtomobilom" prišel ta teden tudi v Kalifornijo, kjer so pozicije republikanskega kandidata Goldwaterja izredno močne. V Sacramentoju pa se mu je pripetila majhna nezgoda. Na nekem vogalu je namreč izgubil ravnotežje in bil skoraj padel. Na sliki: Johnson s hrbtom proti kameri. Foto: AP

PRVI SOVJETSKI VETO PO VEČ KOT LETU DNI — Sovjetski delegat Platon Morozov, ki ta mesec predseduje Varnostnemu svetu, je pred dnevi z vetom zavrnil norveško resolucijo, ki obojima akcijo indonezijskih padalcev v Maleziji in priporočila pogajanja med obema sprotima državama. Na sliki z leve: Morozov, Velodi (Indija), sir Dean (Britanija) in Stevenson (ZDA). Foto: AP

ZARADI POLJUBA V JEČO — Vojak Saari Simo iz Helsinkov, ki je v sestavi sil OZN na Cipru, se je v torek približal miss Ciper in jo prosil, če jo sme poljubiti. Tada ciprska policija ga je vtaknila v ječo. Ugotovili so, da je bil vinjen. Foto: AP

Nadaljevanje s prve strani

Slim:

orožje, da bi dosegli določene cilje. Prav zato je treba določiti skupno oznako dejanske vsebine miroлюбne koeksistence. Ob tem je ministar Slim poudaril veliki pomen naporov naše in drugih vlad, ki se trudijo, da bi politika miroлюбne koeksistence postala splošna norma v mednarodnih odnosih.

Po izjavi ministra Slima tako tunizijska vlada kot on osebno veliko pričakujejo od kairske konference. Ob tem je izrazil čestitke, ker je poudarila za novo konferenco nevezanih prisil iz Beograda.

V zadnjem desetletju, je dejal minister Slim, je mir v marsičem temeljil na strahu pred nevarnostjo splošne katastrofe. Danes pa gre za to, da bi našli in gradili mir, ki bi temeljil na razorožitvi in na zaupanju med narodi.

Edino to bi bil trajen mir in resnična potreba človeštva. Boj za mir, je poudaril minister Slim, v nobenem primeru ne izključuje pravice ga boja narodov za svobodo in neodvisnost. Pota boja za dokončno ukinitev kolonialne sistema pa so različna.

Ob tem je tunizijski zunanji minister opozoril na pomen listine OZN za protikolonialistični boj in na potrebo, da bi se v OZN vztrajno trudili za splošno ukinitev listine OZN. Politika koeksistence, je dejal Mongi Slim, v nobenem primeru ne nasprotuje oboroženemu boju narodov za lastno svobodo. Med bojem za mir ter bojem za svobodo in neodvisnost ni protislovja. Mongi Slim je zaključil, da je boj nevezanih držav in vseh drugih držav za dekolonizacijo na dobri poti. Gotovo je, da bomo z okrepjenim bojem v celoti premagali kolonializem, je dejal Mongi Slim.

Tunizijski zunanji minister, ki ga je na beograjski železnici postalo sinoči spremljati državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, je danes prisel v Sarajevo, kjer si je ogledal več kulturnih in zgodovinskih spomenikov. Predsednik skupščine Bosne Hercegovine Rato Dugić mu je priredil slavnostno kosilo.

Minister Mongi Slim bo v ponedeljek odpotoval iz Jugoslavije. Pred odhodom bodo objavili skupno jugoslovansko-tunizijsko sporočilo, v katerem bo, kakor se je zvedelo, izražena enakost glede pri ocenjevanju osnovnih gibanj v svetu pred drugo konferenco nevezanih držav.

Ciper

se je s predsednikom Makariosom sporazumel o zametanju turškega bataljona na Cipru in o preskrbi turške vasi Kokkina. O potovanju ciprske delegacije v Moskvo je Papandreu dejal, da je neodvisna država in ker jo Turčija ogrožajo, je normalno, da išče pomoč. O turški manjšini na Cipru je dejal, da bi v primeru priključitve Cipra h Grčiji imela iste pravice kot turška manjšina v Grčiji.

Francoski minister brez listine Louis Joxe je izjavil za pariški list "Figaro", da je Ciper po mnenju francoske vlade grški otok, ker je grško prebivalstvo na njem v večini. Izjavil je tudi, da ziriški sporazumi ne morejo več zagotavljati normalnega delovanja ciprske uprave.

Ciprsko vlado delegacijo je danes sprejel premier sovjetske vlade Nikita Hruščov. V razgovoru z njo je dejal, da je treba pripadnikom turške in grške narodnosti na otoku omogočiti, da bodo ne soglasja sami rešili brez intervencije od zunaj. Pristavil je še, da sovjetski ljudje podpirajo Ciprčane v njihovem boju proti načrtom Atlantičnega pakta, da bi likvidirali Ciper kot neodvisno državo ter na otoku uvedli vojaško bazo NATO.

Tonkinški zaliv

situacijo in sprejme ukrepe, da bi pravico do preprečitve ameriške vojaške akcije proti miru v Indokini in jugovzhodni Aziji.

V protestu vlade DR Vietnam je tudi rečeno, da so enote ameriške VI. flote zalivlje v Tonkinškem zalivu 16. in 18. septembra. Protest nadalje navaja tudi nekatere podatke o incidentu, ki se je pripetil sinoči 100 kilometrov od obale severno-vietnamske pokrajine Nge An.

Spur računano na to, da bi bilo "vseč Washingtonu", pa tudi na to, da bi pomiril desno v krščansko-demokratski uniji.

Baltimore Sun pa meni, da so se spili zaradi tega, ker bi menda rad Pariz prodal na dolgoročni kredit Sovjetski zvezi neko kemično tovarno.

Zadnje čase pa tudi nekateri vplivni poslovni krogi v Washingtonu menijo, da bi se morale ZDA priključiti zahodnim načrtom o trgovini z vzhodnimi deželami.

Hruščov mladincem Tisti, ki napadajo KPSZ, je potem dejal Hruščov, pravi, da se je po kongresu sovjetske partije diktatura proletariata utrudila. Pravi, da je Hruščov dejal, da bi morala diktatura proletariata obračunati s kriminalci in bulgari, jaz pa jim odgovarjam, da se proti njim ni treba boriti z diktaturo proletariata, temveč jih je treba izobraževati in učiti.

Potem je opozoril na to, da bi morala socialistična družba izkoristiti razvoj tehnike, ekonomike in življenjskega standarda, da bi ljudje bolje živeli kot v kapitalizmu, je Hruščov dejal, da se nekaj časa da poslušati "revolucionarne" fraze, vendar pa ne bomo imeli uspeha tisti, ki bodo risali prihodnost s praznimi besedami. Socializem je družbeni red, ki je ustvaril pogoje za to, da proizvajamo več kot v kapitalizmu in prav na to je treba misliti, kadar govorimo o odnosih med kapitalizmom in socializmom. Pokazati je treba, da je naša komunistična družba produktivnejša kot pa kapitalistična, je dejal Hruščov.

Ko je govoril o narodih, ki se borijo za nacionalno neodvisnost in svobodo, je premier Hruščov dejal, da je Sovjetska zveza pripravljena proučiti vprašanja pomoči v orožju in da bi jim dala kreditno pomoč. Dodal je, da ima orožje pomembno, ne pa tudi glavno vlogo v osvobodilnem boju. Po njegovih besedah je osnovno, da ljudstvo najprej spozna, na kateri strani je resnica, in šele potem seže po orožju, ker orožje ne strelja samo brez ljudi.

Potem ko je dejal, da so možni različni koncepti o tem, kako naj bi potekal na rodnoosvobodilni boj, je premier Hruščov poudaril, da je glavni cilj boj proti izkoriščevalcem in da bi morali vsi tisti, ki se borijo, v tem boju združiti sile. V tej zvezi je dejal, da sedanji spor v komunističnem gibanju koristi samo izkoriščevalcem in kapitalistom, in se je ponovno zavezal za združitev revolucionarnih vrst, ker to monolitnost zahtevajo interesi zmage dela nad kapitalizem.

Nikolajev odpotoval v Moskvo

Sovjetski kozmonavti o svojih vtisih med bivanjem v Jugoslaviji

BEograd, 19. sept. (Tanjug) Sovjetski kozmonavt Andrija Nikolajev je v spremljstvu generalmajorja Goragladja odpotoval nocoj iz Beograda v Moskvo. Kot gost zveznega izvršnega sveta je bil pri nas devet dni. Od sovjetskega gosta so se na Surčinem letališču poslovili člani zveznega izvršnega sveta Avdo Humo in drugi funkcionarji.

V zelo globokem in dolgem spominu nam bo ostal zelo tople in prišrčen sprejem, ki smo ga bili deležni pri vseh naših ljudeh, posebno pa pri vašem predsedniku tovarišu Josipu Brozu Titu in njegovi soprogi — je izjavil danes ob zaključku svojega obrednega obiska v naši državi šef skupine sovjetskih kozmonavtov Andrija Grigorijevič Nikolajev. Govorec o sprejemu pri predsedniku Titu je Nikolajev svoj vtis o osebnosti jugoslovanskega predsednika izrazil z besedami: »Kako velik človek, vendar tako neposreden in prišrčen.«

Sovjetski kozmonavt je govoril o svojih vtisih z bivanja v Jugoslaviji na tiskovni konferenci, na kateri je med drugim poudaril, da sta imela z generalmajorjem Goragladom do sedaj zelo prijetni vtisi, ki jih je dosegla socialistična Jugoslavija, tako na gospodarskem kot tudi na znanstvenotekničnem in kulturnem področju.

Andrija Nikolajev je še posebno navdušen nad jadransko obalo, predvsem pa nad Svetim Stefanom in Dubrovnikom. V vaši državi je veliko prijetnih in lepih kotičkov za odmor, ki jih je treba prelepe plaže in letovišča. Sveti Stefan, kjer sem bil tri dni, je treba videti, saj tega kamnitega otočka ni mogoče z besedami opisati ali prikazati s filmom. Kaj takega ni najti niti v pravljicah.

Po tiskovni konferenci so se sovjetski gostje odpeljali na obisk k delovnemu kolektivu tovarne Avtomoto »21. maja« v Kneževu pri Beogradu. V imenu tega velikega kolektiva, ki daje naši avtomobilski industriji letno približno 40.000 raznih motorjev, je Nikolajev in generalmajorja Goragladja sprejeli špali delavcev. Gosti so si z velikim zanimanjem ogledali enega izmed glavnih obratov tovarne ter se ob raznih delovnih mestih zadržali v razgovoru s članic kolektiva.

Čombe terja kapitulacijo

NAJROBI, 19. septembra (MEN) — Kongoški premier Moiz Combe je na današnji seji komisije za pomiritev v Kongu, ki jo je ustanovil svet ministrov OAE, izjavil, da njegova vlada ne bo sprejela nobenega ukrepa za pomiritev, ki bi bil lahko pritisk na politiko njegove vlade. Zatehtal je, da morajo uporniki prenehati z boji. Predsednik komisije, kenijski premier Kenyatta je pozval člane komisije k popuščanju in k vsestranskim naporom, da bi čimprej odpravili krizo v Kongu in da bi zboljšali odnose Konga s sosednjimi državami.

Razprtije v CDU

Kaj pravijo o njih socijalni demokrati

BONN, 19. sept. (Tanjug) — Med strankami in znošaj samih strank so se s pet razpramtele razprtije, ki so se pojavile po julijem obisku francoskega predsednika de Gaulleja v Bonn, potem pa se spet malo pomirila. Nekdanja uganjba o težnjah dela krščansko-demokratske unije (CDU), da bi kancelerja Erharda in zunanjega ministra Schröderja odstavili, se sedaj jasneje formulirala v izjavi tiskovne službe socijalno-demokratske stranke (SPD).

Kakor trdijo socijalni demokrati, ogrožajo ohraniti notranjo vladajočo krščansko-demokratsko unijo Erhardov in Schröderjev položaj. Skupina Erhardovih nasprotnikov v CDU bi rada videla na njegovem položaju sedanjega ministra v zvezni vladi Heinricha Kronea. Zato obtožuje kancelerja Erharda, da je usposoben in da razvija prijateljske francosko-nemške odnose. Po trditvah SPD naj bi ministr Schröderja hkrati zamenjal baron von Guttenberg. Če bi se ta kombinacija posrečila, pravijo socijalni demokrati, bi se Strauss znova vrnil v vlado kot minister Bundeswehra ali kot notranji minister.

Nasprotniki politike Erhard — Schröder znotraj CDU, trdijo socijalni demokrati, upravičeno kancelerja Erharda še nekaj časa iz dveh razlogov: da bi jim bilo »okomotivo« v predvolilni kampanji ter da bi »razbil se več porcelana«, se pravi, da bi zagrešil še več političnih napak.

Te kombinacije, o katerih govori SPD, v vodstvu CDU odločno demantirajo. Toda v Bonn je davno ni več skrivnost, da dober del CDU z Adenauerjem na čelu

Dovolj jedrskega goriva za ves svet

Zaključeno zasedanje mednarodne agencije za atomsko energijo

DUNAJ, 19. sept. (Tanjug) — Na pravkar končani konferenci mednarodne agencije za atomsko energijo, ki je zasedala na Dunaju, so se zavezali za usklajevanje programa dejavnosti z rezultati nedavne ženevske konference o miroлюбni uporabi atomske energije. Za takšno usmeritev se je zavezal tudi šef jugoslovanske delegacije, prof. Salom Suic, ki je poudaril, naj bi se agencija več ukvarjala s problemi nuklearne energije in predvsem pa z odločitvijo, naj bi bolj pomagala državam v razvoju. Ta pomoč se ne bi smela omejevati samo na uporabo izotopov, temveč bi jim morali pomagati tudi pri usposabljanju strokovnjakov in pri graditvi jedrskih elektrarn.

Avtorji dokumenta o ekonomskih posledicah razorožitve sodijo, da je na svetu 2.300.000 kg plutonija in urana 235. Menijo, da bi s tem lahko zagotovili pogonsko silo za vse sedanjosti električne centrale na svetu. Ta plutonij in uran 235 je vreden 23 milijard dolarjev, njegovo usklajevanje pa stane na leto milijardo dolarjev.

Premiki avstralske vojske

DŽAKARTA, 19. sept. (Tanjug) — Džakarta so z velikim presenečenjem sprejeli vesti iz Canberra, da Avstralska pripravlja povečanje in reorganizacijo svojih oboroženih sil na severnih delih te celine. Tu menijo, da takšne akcije niso v prid ohranitvi miru v tem delu sveta, temveč, da so sprotno, še bolj zapletajo rešitev problema na tem področju.

Srečanje avstrijskih, italijanskih in naših gorskih reševalcev na Vršiču

VRŠIČ, 19. septembra. — Danes popoldne se je v Erjavčevi koči na Vršiču zbralo preko 60 gorskih reševalcev iz Avstrije, Italije in Jugoslavije. Jutri bodo v osienju, Mojstrovci in Siperne gore izvedli več manjših reševalnih akcij, v katerih bodo prikazali vsake svoje reševalne naprave in tako skušali koordinirati svoje delo za skupno reševanje. Danes zvečer bodo tuji in domači strokovnjaki imeli o modernem gorskem reševanju in modernih reševalnih napravah več predavanj. Odšel se bodo gorski reševalci iz Avstrije, Italije in Jugoslavije vsako leto sestajali na podobna posvetovanja in vključali svoje plemenito delo.

Do 22. oktobra le pismene priporočila

BEograd, 19. sept. (Tanjug) — Služba za prošnje in priporočila generalnega sekretariata predsednika republike ne bo iz tehničnih razlogov sprejemala strank od 21. septembra do 22. oktobra letos. Ob navedenem času bodo sprejemali in obravnavali samo pismene prošnje in priporočila.

Demonstracije proti neodvisnosti Malte

VALETTA, 19. sept. (AP) — Voditelj malteških laboristov Mintoff je pozval pripadnike opozicijske laboristične stranke, naj se jutri zberejo na mitingu v Valetti in demonstrirajo proti malteški neodvisnosti v okviru britanske skupnosti.

V Valetto že prihajajo tuje delegacije, ki se bodo 21. septembra udeležile slovesnosti ob razglasitvi malteške neodvisnosti. Britanski kralj bo na proslavi zastopal vojvoda Edinburški.

Danes volitve na Švedskem

STOCKHOLM, 19. septembra. (AP) — Prvotilna kampanja na Švedskem se je sinoči končala z veliko diskusijo preko radia in televizije, katere so se udeležili predsednik vlade Erlander in voditelji petih opozicijskih strank. Volitve v novi švedski parlament bodo jutri. Pričakujejo, da bodo zmagali kandidati vladajoče socialdemokratske stranke, ki je imela tudi v dosedanjem parlamentu večino — 114 poslancev. Volilo bo 5 milijonov volivcev.

V ekonomskem dokumentu pa je rečeno, da bi se EGS ne smela razvijati v avtoritarno in protekcionistično smer. Do dejel v razvoju, prav nadalje resolucija, bi se EGS ne smela vesti kot »klub bogatin«, ki ne bi hoteli videti njihovih težav. Čedalje bolj globok prepad med bogastvom industrijskih dežel in bodo nerazvitih dežel pomeni izzivanje vsega sveta, poudarja resolucija in dodaja, da bi morala Evropska gospodarska skupnost dati maksimalni prispevek pri gospodarski in socialni graditvi te dežel. Kongres zahodnoevropskih socialistov se je zategadel zavezati na ekonomsko sodelovanje in kooperacijo s deželami v razvoju in potem ugotovili, da so upravičene želje nekaterih držav, med njimi Nigerije, Kenije, Ugande in Tanganjike, da bi vzpostavile tesnejše stike z Evropsko gospodarsko skupnostjo.

Oživitvev po naročilu

Na simpoziju v Moskvi so oživili zmrznega psa — Reanimatologija nova veja medicine

MOSKVA, 19. sept. (Tanjug) — Skupina sovjetskih znanstvenikov je danes vrnila življenju psu, ki je bil dve uri v stanju klinične smrti. Eksperiment so opravili v laboratoriju prof. Megovskega ob zaključku mednarodnega simpozija, kjer so govorili o uporabi globoke hipotermije pri oživljanju organizmov.

Klinično smrt so izvedli s postopnim zmrzovanjem do minus 8 stopinj Celzija. Pes je ostal zmrznjen dve uri. Nato pa so zvišali temperaturo organizma in z različnimi metodami oživili vse življenjske funkcije in pes je oživel. Poskus je napravil močan vtis na delegate, ki so ga nato ocenili za nov korak v razvoju mlade znanosti — reanimatologije.

Na simpoziju so razen sovjetskih znanstvenikov sodelovali tudi znanstveniki iz 10 drugih dežel, med njimi tudi dr. Radoslav Andjus in dr. Emanuel Vajs iz Jugoslavije. Oba

jugoslovanska znanstvenika sta na simpoziju prebrala tri referate o biologiji hipotermije in patofiziologiji hudega šoka. Po splošnih ocenah so na simpoziju koristno izmenjali misli, tako da je to zborovanje glede uporabe hipotermije prešlo znanstvenike z večjim optimizmom.

Sovjetski profesor Megovski je v izjavi za tisk povedal, da so v Sovjetski zvezi oživili z različnimi metodami okrog 5000 ljudi, ki so bili v agoniji, ali pa ki so doživeli klinično smrt. Najzanimivejši pa je vsekakor primer oživitve kazahstanskega traktorista Harina, ki so mu vrnilo življenje, potem ko je v stapi zmrznjen in ostal zmrznjen več ur.

Zadnje vesti

Ulbricht priredil večerjo na čast predsednika Tita

BEograd, 19. sept. (Tanjug) — Predsednik državnega sveta Nemške demokratične republike Walter Ulbricht s soprogo je priredil nocoj v starem dvoru na Dedinju slovesno večerjo v čast predsednika SFRJ Josipa Broza Tita.

Z jugoslovanske strani so bili na večerji podpredsednik republike Aleksandar Ranković s soprogo, predsednik zveznega odbora SZDL Lazar Koliševski, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović in drugi funkcionarji.

Na večerji so bili tudi državni sekretar in prvi namestnik ministra za zunanje zadeve Otto Winzer, minister in prvi namestnik predsednika države planske komisije Gerhard Schröder in drugi. Na večerji je bilo prijateljsko in pristrčno vzdušje.

McNamara o incidentu

WASHINGTON, 19. sept. (AP) — Ameriški minister za obrambo Robert McNamara je izjavil danes, da so štiri ladje, katerih identiteto niso ugotovili, sinoči ogrožale v Tonkinškem zalivu dva ameriška rušilca. Dodal je, da sta ameriška rušilca odprla na nezname ladje opozorilni ogenj in potem so se oddaljile.

Pagvaš konferenca končana

KARLOVI VARI, 19. sept. (Reuter) — V Karlovih Varih se je danes končala 13. mednarodna pagvaš konferenca, na kateri je sodelovalo 90 znanstvenikov iz 24 držav. Prihodnja mednarodna pagvaš konferenca bo aprila 1965 leta v Benetkah.

Turška misija dobre volje

ANKARA, 19. sept. (Reuter) — Turška vlada se je, odločila, da bo v države Afrike, Azije in Latinske Amerike poslala misijo dobre volje, ki bo razložila stališče Turčije v vprašanju Cipra, je sporočil ministarstvo za zunanje zadeve. Izjavil je, da ne bo moglo raspravljati o ciprskem vprašanju v generalni skupščini OZN pred februarjem prihodnjega leta.

Telegrami

FEJIC PRI RIJADU — KAIRO. Veleposlanik SFRJ v Kairu Saliko Fejić je obiskal zunanjega ministra ZAR Mahmuda Rijada. Govorila sta o bližnji konferenci šefov držav in vlad neangaziranih dežel.

KAMERUN BO VODIL AHIDJO — JAUNDE. Kamerunsko delegacijo na konferenci neangaziranih dežel bo vodil predsednik Kameruna Ahmadu Ahidjo.

DE GAULLE NA POTI V LATINSKO AMERIKO — PARIZ. Francoski predsednik de Gaulle bo danes odpotoval na 26-dnevni uradni obisk v Venezuelo, Kolumbijo, Ekvador, Peru, Bolivijo, Čile, Argentino, Paragvaj, Urugvaj in Brazilijo.

POVISANE PLACE — BUKARESTA. S sklopom romunske vlade se bodo plače učiteljev in predavateljev povprečno povečale za 15 odst.

RADAKRISNAN ODPOTOVAL V LONDON — MOSKVA. Predsednik Indije dr. Radakrisnan, ki je bil na uradnem obisku v Sovjetski zvezi, je včeraj iz Moskve odpotoval v London.

NOVI VELEPOSILNIK — ANKARA. Novi jugoslovanski veleposlanik v Turčiji Bugarcic je izročil kopije akreditivnih pism turškemu ministru zunanjih zadev Erkinu.

NE VIN V BRITANLIJI — RANGUN. Predsednik revolucionarnega sveta Burmanske unije Ne Vin je odpotoval v Veliko Britanijo na privatni obisk.

POMANUKANJE MLEKA — PARIZ. V Franciji je nastalo resno pomanjkanje mleka, ker ga kmetje nadejo več prodajati zaradi nizkih cen.

SUKARNO V KARACIJU — KARACI. Predsednik Indonezije Sukarno je odpotoval na dvodnevni obisk v Pakistan.

ODLIKOVANJE — MOSKVA. Predsidi vrhovnega sovjeta ZSSR je odlikoval finskega predsednika Urho Kekkonena z Leninovim redom.

GOSPODARSKA DELEGACIJA — BUKARESTA. Sem je priselala sirska gospodarska delegacija, ki se bo pogovarjala o razširitvi blagovne menjave med Romunijo in Sirijo.

V BRITANLIJI ZAPRAJO RUDNIKE — LONDON. V Veliki Britaniji se nadalje zapirajo premogovnike. Nedavno so zaprti tudi rudniki visokokvalitetnega premoga »Morton« v Derbyshiru, kjer je bilo zaposlenih 670 rudarjev. To je še osmi premogovnik, ki so ga v Derbyshiru zaprti v zadnjih letih.

SPORAZUM — LAGOS. Nigerija in Češkoslovaška sta podpisali sporazum o tehničnem in znanstvenem sodelovanju.

PRETIRANI DIPLOMATSKI STIKI — Senegal je pretiral diplomatske stike s Čangajskovo vlado. Senegal je že 1. 1961 priznal LR Kitajsko, vendar doslej s Pekingom še ni izmenjal diplomatskih misij.

Po še to

PO MINUTAH IN PO ZELJAH — Program slovesne otvoritve redne avtomatske zveze med Beogradom in Zagrebom je natančno določi, koliko minut sme trajati pozdravni govor, koliko ceremonija resnične otvoritve, koliko obhod po novem obratu; le zakuski so odmerili nedoločen čas...

Vreme 19 IX. 1964

Temperature		Prognoza	
		VREMENSKA SLIKA	
Ljubljana	07 13	Frontalne motnje so danes popoldne dosegle zahodne Alpe, katere pa bodo ob močnih severozahodnih vetrovih prešle naše kraje. Za njimi se ponovno gradi sruben visoki zračni pritisk.	
Planica	08 15	NAPOVED	
Lecce	— —	Na Primorskem sončno, v notranjosti Slovenije in na Stajerskem prehodne povišavice. Temperature ponoči med 8 in 12, v Primorju 17, najvišje dnevne do 20, v Primorju 24.	
Marihor	10 19		
Maribor	10 17		
Novo mesto	11 20		
Koper	16 22		
Kranjska	— 1		
Reka	17 23		
Postojna	17 25		
Spil	20 26		
Dubrovnik	18 26		
Zagreb	12 20		
Beograd	10 21		
Sarajevo	8 19		
Skopje	15 23		
Titograd	20 26		
Celovce	8 18		
Gradac	10 20		
Dunaj	14 17		
Milano	14 24		
Geneva	20 26		
Zürich	11 17		
München	10 15		
Benetke	16 22		